

Naročnina
Dnevna izdaja
za kraljevino Jugoslavijo
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugo-
slaviji 120 Din, za
inozemstvo 140 E

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cencoglasov
Istotip, peti-vrsta
malih oglašil po 150
in 20, večji oglašil
nad 45 mm višine
po Din 2-50, večji
po 5 in 4 Din, v
uredniškem delu
vsilica po 10 Din
Pri večjem o-
naročilu popust!
Izide ob 4 jutraj
razen ponedeljke in
dneva po prazniku

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, ne frankirana
Isma se ne sprejemajo - Uredništva
telefon št. 2050, upravnika št. 2328

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6 - Cenkovi
račun: Ljubljana st. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevu št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Pragi in Dunaj št. 24.797

Naša filozofija

Kam jadrano — to vprašanje si danes go-
tovo stavlja vsak, kdor se količkaj čuti odgo-
vornega za usodo naroda, družbe, človeštva.
Najbolj mora vsakega kajpada skrbeti usoda
one skupnosti, ki ji pripada po krvi in po
kateri šele nekaj pomeni v človeški družini.
Če s tega stališča motrimo naš položaj, mora-
mo reči, da se nahajamo v veliki moralni krizi,
ki pretresa ves narod, najbolj pa njegovo in-
teligenco. Ozek notranji stik, v katerem živijo
pri nas medseboj vsi sloji, naj so po svojih
nazorih, stanovskih interesih ali pa po dru-
žabnem položaju še tako diferencirani, povzro-
ča, da ta kriza zadeva večalimenj vse in vsa-
kega. Je pa ta pretres naših življenjskih osnov
seveda posledica moralne obolevnosti kulturnega
organizma človeštva sploh.

To opažamo predvsem v malodane sploš-
nem upadanju idealizma, ki izpodbuja človeka,
da tudi v najtežjih okoliščinah podredi sebe
in svoje koristi etičnim zahtevam skupnosti,
blagru svojega bližnjega, notranji rasti na-
roda, resnični okrepljivosti države, ki v njej
narod politično živi. Naš današnji človek po-
manjkanje vsakega idealnega vrednotenja živ-
ljenja zakriva pod krilatko, da gleda na svet
»stvarnega vidika.« V resnici obstoja ta
stvarnost v tem, da se je ta človek osvobodil
ali vsaj skuša osvoboditi vseh moralnih obvez-
nosti, ki jih ima do sočloveka, do družine, do
drugih stanov, do ljudske in narodne skupnosti
pa da mu je vodilo zadržanja v življenju le
največja lastna korist. To je jedro tistega, kar
imenujemo sodobni materializem. Človek ne
pripada in noče več pripadati nikomur ko le
sebi: ne čuti se več etično odvisnega ne od
najožjega kroga družine, ne od skupine krvno
z njim zvezanih sorojakov, ne od institucij, ki
narod v njih od veka živi — z eno besedo, od
ničesar, kar mu nalaga dolžnosti, ki terjajo,
da svoje sebične koristi žrtvuje višim dobro-
tam. V tem je kriza sodobne Evrope, v tem
je tudi naša lastna moralna kriza. Iz brezmejn-
e sebičnosti posameznika, iz egoizma posamez-
nih interesnih skupin in tvorbi v narodu in
državi je razlagati najrazličnejše pojave, ki so
prav izrazit znak dekadence.

Vsi pošteni ljudje čutijo, da se mora to
preboleti, da je treba energičnega sunka in po-
dviga naših moralnih in kulturnih sil, da se
moramo vsi otresti raznih predsodkov in se
osvoboditi spon, v katere nas je vkoval zapadni
materijalizem za njegova utilitaristična filozof-
ija življenja, da so zlasti naši izobraženi sloji
dolžni vrniti se k zdravim virom življenja, ki
še teko v slovenskem, v jugoslovanskem, v slo-
vanskem narodnem telesu. Zato boli človeka,
če bere od časa do časa v naši dnevni publi-
cistiki stvari, ki pričajo, kako smo — proti
svojemu lastnemu podzavestnemu hotenju —
še globoko pogreznjeni v nazore, ki so slovan-
ski narodni biti tuji in nasprotni, ki so nam
storili že toliko zla in nas razkrajali pa raz-
krajajo dalje s tem, da jih nekateri iz napačne
privezanosti na preživele tvorbe in gesla pro-
glašajo za nepremakljive podlage našega kul-
turnega življenja. In vendar s tem, da vzdrži-
jemo gotove teze takozvane »svobodoume«
filozofije, le pospešujemo zmedo, brezsmern-
jenost in brezvkoreninjenost sodobnega člove-
ka pa naraščajoči praktični materializem in
koristolovske nagone, ki ubijajo pravi patrioti-
zem, narodni idealizem in moralno celotnost
ljudstva.

Vseučiliški profesor Veber je davi napisal
knjigo, ki po svojem visokem pojmovanju člove-
ka, njegova mesta v stvarstvu, njegovih etičnih
nalog in dolžnosti v družbi, pomenja naravnost
predor tako dolgo zasutih idealističnih strem-
ljenj — teženja kvišku iz gmote in njenih za-
konov — v življenje našega razumnštva. Knji-
ga je delo slovenskega filozofa, kojega razmi-
šljanje se odlikuje po toliki samosvojesti in
samorastlosti, da so mu jo mnogi dozdaj na-
ravnost očitali kot hibo, kot enostranost preveč
nase oprtega, od drugih nezavisnega gledanja.
Zdaj, ko prihaja do drugih rezultatov, ni nasprotje
nazorom starega liberalizma, ki so se svojčas
z največjo nekritičnostjo sprejeli in vzdržujejo
z isto površnostjo dalje, pa se Vebru zopet
očituje, da se je dal zavesti od teologije, da ne
misli svobodno, da skoro več ni filozof. In
vendar ni Veber zagrešil nič drugega ko da je
na osnovi analize našega notranjega življenja
in izključno samo na tej osnovi kot znanstvenik
s pomočjo samega razuma prišel do zaključka,
da je človekova narava po svojih duhovni plati
osnovana v Bogu kot svojem stvaritelju. Če
je to kaj tako strašnega, potem tudi Plato ni
bil filozof, ni bil filozof Avgustin, nista filo-
zofa ne Kartezij ne Kant, niso mislili filozof-
ično ne Kepler ne Kopernik ne Newton, ni
filozof Kierkegaard pa nešteta vrsta mislecev
do današnjega dne. Potem ni filozof niti To-
maž Masaryk, kojega filozofija sloni vsa na
teizmu, ki postulira večnega, norme dajajočega
Duha in Elos od neumrjetelega duha oživljeva-
nega človeka. Kako more tedaj razumnik, ki
je učence Masaryka, odklanjati baš to osnovno
misel Franceta Vebra?

Ni tu mesto razvijati to temo v polemičnem
smislu. Kajti naš interes je danes drugega zna-
čaja. Vebrov kritik je zapisal, da rabimo filo-

Položaj londonske konference brezupen

Briand zapusti London — Tudi ameriška delegacija naročila že prostore na parniku

London, 5. aprila. n. »Daily Herald« poro-
ča, da je Briand po svojem včerajšnjem razgo-
voru z MacDonaldom in Hendersonom prišel v
telefonskem razgovoru s Tardieuem do prepri-
čanja, da je položaj londonske konference brez-
upen. Zadnji angleški predlogi niso sprejemlji-
vi, tako da ne bo več mogoče najti formule za
interpretacijo čl. 16 pakta Društva narodov.

Pariz, 5. aprila. n. Pariški listi potrjujejo,
da so včerajšnja Briandova pogajanja s Hen-
dersonom radi sklenitve varnostnega pakta po-
tekla popolnoma negativno. Sedaj se pričakuje,

da bo MacDonald danes v oficialni izjavi ne
samo odklonil novo interpretacijo čl. 16, temveč
tudi dopolnitve h Kellogovemu paktu potom
sprejema gotovih sankcijskih določb. Pri tem
položaju bo Briand najbrže sklenil, da se vrne
v Pariz. Njegov odhod pa bo signal za splošno
odpotovanje. Grandi je že prej po »Echu de Pa-
ris« izjavil, da Italija že dva tedna nima nobe-
nega interesa za konferenco, »Petit Parisien«
pa piše, da so Američani že naročili za dan
22. aprila potne liste na parniku »Leviathan« za
povratek v Ameriko.

Patrijarh na smrtni postelji

Nadžkof dr. Rodič in belgrajski župnik Wagner pri patrijarhu

Belgrad, 5. apr. k. Stanje patriarha pra-
voslavne cerkve Dimitrija je še vedno zelo
kritično. Bolnik je deloma v nezavesti. Le red-
ki so trenutki, ko še spoznava svoje najboljše
prijatelje. S patrijarhom, ki sedaj leži v zgrad-
bi patriarhije, sočustvujejo vsi meščani ter se
sproti informirajo o poteku bolezni. V temu
današnjega dne so ga obiskali številni mini-
stri in tuji poslaniki. Ko ga je obiskal bivši
ruski poslanik v Belgradu Strandman, je bil
patrijarh pri zavesti, prosil ga je, da sporoči
njegov pozdrav in blagoslov Rusom.

Sinoči je patrijarh prejel sv. obhajilo.
Posebno nevarno je dejstvo, da so popol-
noma odpovedale funkcije ledvice. Pri patri-
arhovi postelji se stalno nahaja več zdravni-
kov. Danes dopoldne je dobil patriarh več
injekcij morfija radi umiritve.

Belgrad, 5. apr. r. Patriarha Dimitrija je
danes obiskal belgrajski nadškof dr. R. Rodič.

Čsl. poslanik za jugosl. časnikarje

Belgrad, 5. aprila. k. Tukajšnji češkoslo-
vaški odpravnik dr. Vokač je danes opoldne pri-
redil jugoslovanskim časnikarjem prijateljski
banket. Pri tej priliki se je v češkoslovaškem po-
slaništvu zbralo okrog 50 zastopnikov jugoslo-
vanskega tiska, zastopnikov zunanega ministr-
stva in centralnega presbiroja pri predsedništvu
vlade.

Pri tej priliki je imel odpravnik pošte dr.
Vokač na zbrane časnikarje topel nagovor. Ju-
goslovanskemu tisku se je zahvalil za živahno
zanimanje za bratsko čehoslovaško državo. S
toplimi besedami je omenil krepak razvoj ju-
goslovanskega tiska, predvsem požrtvovalno
delovanje jugoslovanskih časnikarjev, ki so

vedno neznani junaki, ki ustvarjajo drugim sla-
vo, sami pa ostanejo zapostavljeni. Končno je
želel, da bi socialna zakonodaja vpoštevala njih
težaven položaj in jih podpirala v izvrševanju
njihove velike naloge.

V imenu jugoslovanskih časnikarjev se mu
je za prisrčni nagovor zahvalil predsednik JNU
Smodej, ki je naglasil bratsko zvezo med obe-
ma državama ter stike med jugoslovanskimi in
češkoslovaškimi časnikarji. Nazdravil je odprav-
niku poslov dr. Vokaču in njegovi soprogi in
češkoslovaškemu tisku.

Se nikdar ni bilo zbranih toliko časnikarjev
in še nikdar ni vladalo toliko navdušenja in
sloge kakor ob priliki tega prijateljskega ban-
keta, ki je potekel v zelo prisrčnem tonu.

Jugoslovanski teden v Dresdenu

Belgrad, 5. apr. r. Ravnatelj Mittel-Euro-
pa Instituta Lippe in njegov namestnik se že
več dni mudita v Belgradu. Obiskala sta na-
mestnika zun. ministra, trgovinskega ministra
in prosvetnega ministra. Stavila sta mu pred-
loge, da se za časa mednarodne higijenske
razstave v Dresdenu priredi propagandni te-
den za Jugoslavijo. V okviru tega propagand-
nega tedna bi se priredila turistična razstava
in razstava naših izvoznih predmetov, ki pri-
hajajo vpoštev za izvoz v Nemčijo. Razen tega
bi jugoslovanski umetniki razstavili svoja de-
la, Jugoslovansko glasbeno društvo bi prire-
dilo več koncertov. Institut je zastopal Wege,
ki bo ostal v zvezi z našimi gospodarskimi in
kulturnimi ustanovami in bo izvršil vse pri-
prave za jugoslovanski propagandni teden.

Profiterorski zakon sprejet

Dunaj, 5. aprila. n. Avstrijski državni zbor
je danes končal svoje zimsko zasedanje s tem,
da je v tretjem čitanju sprejel tako zvani pro-
fiterorski zakon. Zadnji socialnodemokratski
spreminjalni predlogi so bili odklonjeni, po
posredovanju državnega kanclerja pa pomeni
končno besedilo tega zakona že nekakšen kom-
promis z levico.

Zračni promet čez Atlantik se otvori julija

Newyork, 5. aprila. n. Dr. Eckener je iz-
javil, da bi bilo mestece Aleksandrija v državi
Virginiji 10 milj južno od Washingtona morda
aerološko najpripravniji kraj za pristanišče
zrakoplovov za prekomorske polete. Redni
zračni promet se bo najbrže otvoril v juliju.

zofije, ki bi pomagala človeku živeti. Res; do-
stavimo pa zaradi večje določnosti: filozofije,
ki bi našem človeku pomagala človeka do-
stojno živeti! To pa ni mogoče drugače, kakor
če se bo naš človek zavedal, da je odvisen, da
ne pripada samo gmoti, da tudi ne pripada
samo sebi, da je v njem višja, duhovna zako-
nitost, da pripada v prvi vrsti Bogu, da ima
od njega neizbežne, železne dolžnosti, da ni
samosuveren, ampak vsem služabnik: sočlove-
ku, družini, narodu, državi, da ima velike in
neizprosno terjajoče odgovornosti. Če se pa taji
najvišja vrednota: Bog, Numen aeternum, Sve-
to, ki vse življenje posvečuje, padejo vse dru-
ge vrednote druga za drugo; postane človek,
če se ima za najvišje razviti animal, res člo-
veku volk; zavladata pohlep, izkoriščanje in sa-
mopašnost pa se podirajo postebni sramežni in
države drug za drugim — stanejo sredi in
brezpomembni vsi ideali zasebnega in narod-
nega življenja! To nas uči izkušnja par deset-

letij, kar je velik del naše inteligence zaplaval
ko listič vrh valovja po toku filozofije, ki mora
v svojih zadnjih posledkih odnesti vso zemljo,
na kateri je naš narod raste — tisto kulturo,
ki ga označuje kot slovanski in še prav posebno
kot jugoslovanski narod, poln tako tihega
trpljenja kakor junaškega požrtvovanja, nese-
bične ljubezni in podvigov, ki jih je zmožna
samo duša, ki ne išče koristi, ki dela iz razlo-
gova z dna svoje biti, katerih noben računajoč
razum popolnoma razloži in odgonetati ne
more — ker so božanskega izvora!

Če se hočemo vrniti v te zdrave globine,
če hočemo odoleti tej dobi razpadanja pa rasti
v novo življenje za narod in za državo, se mo-
ramo otresti tiste filozofije, ki ji boljsega izra-
za ne vem ko: naturalizem. Vsi dobri, po-
šteni, v svojem jedru zdravi člani našega na-
roda so poklicani sebe in druge te spon osvo-
boditi pa se najti v skupnem delu in prizade-
vanju, da očuvamo naše najidealnejše dobrine!

Roman

ki bo zadivil slehernega čitatelja
po svoji pestri vsebini, po visoki
pesniški pripovedni sili.

ki je oblikovala na svojevtrsten
način prvo dobo naseljevanja kme-
ta v Kanadi,

izumiranje cowboyskega, prerijske-
ga življenja pod pritiskom moder-
nega poljedelstva —

Roman

prevarane ljubezni v samotni kanad-
ske pokrajine —

Roman

prirode, človeka — časa:

„Človek se
sklanja čez
svojo
preteklost...“

Spisal

Maurice
Constantin
Weyer

— nagrajen s Prix Goncourt —
začne izhajati v torek 8. aprila v
Slovenčevem podlistku

Red

„Jugoslovanske krone“

Belgrad, 5. aprila. AA. Nj. Vel. kralj je
na predlog predsednika ministrskega sveta in
ministra zunanjih zadev ter na podlagi čl. 5
o redih in kolajnah z današnjim dnem pod-
pisal in proglasil zakon o redu »Jugoslovanske
krone«. Zakon se glasi:

V spomin osvobojenja in ujedinjenja kra-
ljevine Jugoslavije ter v priznanje dela za
kralja in domovino ter za državno narodno
edinstvo se ustanavlja red »Jugoslovanske
krone«.

Red »Jugoslovanske krone« ima 5 stopenj.
I. stopnja: veliki križ z lento in zvezdo na prsih
(grande croix). II. stopnja: isto kot pri prvi
na ožji lenti in z manjšo zvezdo (Grand offi-
cier). III. stopnja: ista kot II. na lenti (Com-
mandeur). IV. stopnja: ista kot III. stopnja
samo manjša, na trikotnem traku (Officier).
V. stopnja: kot IV. stopnja, samo da je v sre-
bru na trikotnem traku (Chevalier).

Nadalje opisuje zakon, kakšen je ta red in
kako se nosi. Red jugoslovanske krone zavzema
tretje mesto med redi in sledi takoj po redu dvo-
glavega belega orla. Red podeljuje kralj iz lastne
pobude ali na predlog ministra. Osebe, odlikovane
s tem redom so zabeležene v listu pisarne kraljev-
skih redov. Za ta red je predpisana redna taksa
za rede. Kralj lahko oprost odlikovano osebo pla-
čila takse. Pri odlikovanjih iz kraljeve osebnosti
bude in pri inozemcih ta taksa odpada. Po smrti
odlikovane reda ni treba vrniti.

ZAGREBAČKI ZBOR 5.-14. aprila 1930

VII. razstava avtomobilov
vseh vrst, motornih koles itd.

XIII. specialni veliki sejem
za poljedelstvo
(stroji, gnojila, potrebščine)

Za perutalno (5—8 aprila 1930) za po-
leine, turist. in sportne potrebščine
Mednarodna fotografska
razstava

Proti sejski legitimaciji brezplačni povratek
na železnicah, na jadranskih parobrodih
višji razred za ceno nižjega

Vprašanje manjšin med Italijo in Jugoslavijo

(Doktorska teza na Sorboni v Parizu.)
Paris, začetek aprila.

— Nedavno je na pravni fakulteti Sorbone v Parizu g. Pierre Jaquin branil tezo, v kateri obravnava italijansko-jugoslovanski manjšinski problem. — (Pierre Jaquin: La Question des Minorités entre l'Italie et la Yougoslavie, Librairie du Recueil Sirey, 22, rue Soufflot, Paris V. e.) Delo, ki obsega 220 strani, je eno prvih znanstvenih obdelav celotnega italijansko-jugoslovanskega manjšinskega problema. Dejstvo, da je delo napisal Francoz, ki je v svrhu popolnoma objektivne obdelave problema osebno prepotoval vse sporno ozemlje, jasno kaže, kako precej je v sestavi sodobne Evrope manjšinski problem in kako se ravno z znanstvenim delom hoče po možnosti razjasniti vse težkoče problema in ga tako po možnosti dovesti do končnega mednarodnega pravnega statuta. Za nas je delo še posebno vredno, ker objektivno podaja težko stanje naše manjšine pod Italijo, ki s primerjavo s pravicami italijanskih optantov v Jugoslaviji naravnost izkazuje v kruto ironijo vseh načel in pravic, ki bi ga človeštvu morali diktirati principi naravnega prava.

Avtor deli delo v pet poglavij, ki obravnava v prvem poglavju popis Italijanov in Jugoslovancev v omejenih pokrajinah, v drugem poglavju obravnava raznovrstne načrte o meji med Italijo in Jugoslavijo, v tretjem medsebojne obveze Italije in Jugoslavije z ozirom na zaščito manjšin, v četrtem poglavju položaj jugoslovanske manjšine v Italiji in v petem poglavju položaj italijanskih optantov v Dalmaciji. Dodatek tvorijo dokumenti, ki obsegajo vse pogodbe med Jugoslavijo in Italijo od rapalske pogodbe naprej.

V določiti jugoslovanskega in italijanskega življa v omejenih pokrajinah se avtor naslanja na štetje iz l. 1910, včasih tudi na ono iz l. 1900 in 1890, in se v kritiki tega štetja naslanja posebno na dr. Arturja Gavazzija in prof. Dainellija. Od prejšnje Primorske priznava avtor večino italijanskega življa deloma Gradišanski pokrajini okoli Trbiča, v mestu Gorici, v Trstu in zapadno obalo Istre. Prehod med italijanskim in slovanskim življenjem ni nikjer počasn, ampak nenaden. Kjer preneha furlanska nižina in se pričnjava primorsko hribovje, preneha tudi eksistenca italijanskega življa.

Drugo poglavje spremljajo karte v raznih načrtih o razmejitvi med Italijo in Jugoslavijo: meja iz londonskega pakta, Wilsonova črta, Tardieujeva kompromisna črta, ki je poleg Zadra predlagal Italiji tudi Šibenik in končno razmejitve iz rapalske pogodbe. Rapalska pogodba je prisodila Italiji ozemlje, ki ima 855.000 prebivalcev, od teh 365.000 Italijanov in 490.000 Jugoslovancev.

V tretjem poglavju obravnava avtor obveze Italije in Jugoslavije z ozirom na manjšine. Avtor ugotavlja neenakost velikih in malih držav v njih obvezah napram manjšinam, nepriznavanje načel nenaravnega prava od strani Italije, pravo opcije in privilegije, ki jih je morala Jugoslavija priznati italijanskim optantom, ki predstavljajo edino italijansko manjšino v Jugoslaviji. Na podlagi konvencij iz Santa Margherite obravnava avtor velike ugodnosti Italijanov v Jugoslaviji in izvrševanju advokatskih poslov italijanskih advokatov v naših uradih. Obratno obravnava ožkosrtna določila kot protiučelnosti, ki so deloma priznana na podlagi enakosti našim državljanom v Zadru in na Reki. Na splošno pa vse naš manjšini od slovesnih obljub prvih let po okupaciji, ki so bile v Julijski Benečiji, ni ostalo nič in Italija tudi ni hotela podpisati nobenega mednarodnega dogovora o varstvu manjšin, ki so bili sklenjeni v okviru Društva narodov.

Največji del knjige pa obravnava položaj naše manjšine v Italiji (od str. 60—154). Avtor podrobno obravnava politiko italijanizacije v Julijski Benečiji, pohode proti slovanskim organizacijam, požig Narodnega doma v Trstu, akcije fašistov z organizacijo Balilla in Picole Italiane. Sikaniiranje med delavstvom, favoriziranje izseljevanja Jugoslovancev v južno Ameriko ali pa v notranjost Italije, poitalijančevanje imen in druge nezgode, ki jih izvajajo oblasti s tem v zvezi. Posebno natančno obravnava šolsko vprašanje. Od 531 slovanskih šol z 827 učitelji ni ostala niti ena več, razen privatne šole pri Sv. Jakobu v Trstu in šole pravoslavne cerkvene občine v Trstu. Naštevna posledice Gentilijeve reforme, ki je uničila slovansko šolstvo, preganjanje našega učitelstva, položaj srednjega šolstva in razlaga statistiko primorskega dijaštva, ki studira v Jugoslaviji. Podaja stanje našega časopisja ob sklenitvi premirja in preganjanje istega po italijanskih oblastvih. Preganjanje naših časnika in v slučaju g. Kemperietta. Uničenje časopisja in trenutni položaj naših listov. V posebnem odstavku obravnava pravico uporabe jezika, ki je danes povsod prepovedana. V poglavju: vera in cerkev, obravnava težak položaj naše duhovščine in preganjanje iste. Navaja slušaje sile ob volitvah l. 1921 in preganjanje glagolske liturgije. Omenja konkordat, sklenjen ob priliki lateranskega dogovora, ki je pa še prepovedan, da bi mogel pokazati svoje posledice. Naštevna dogodka, ki so dovedli do razpusta vseh naših prosvetnih organizacij, potem ko je razložil njih visoko kulturno razširjenost in raznoterost. Obravnava delo »Dopolavora« in njegove naloge. V dolgem odstavku obravnava naše gospodarske organizacije v Julijski Benečiji in njihov razpust, politično svobodo Jugoslovancev v Julijski Benečiji in njih organizacije, razpust »Edinosti«.

V poglavju: bodočnost jugoslovanske manjšine v Italiji. Avtor se vprašuje, da-li se bo z jugoslovansko manjšino zgodilo isto, kar se je zgodilo z našo manjšino v Furlaniji po l. 1866, ali pa se bo za italijansko-jugoslovanski meji razvila nova Alzacija-Lorena. Avtor ugotavlja, da bo postopanje Italije povečalo sovraštvo inteligence napram Italiji in pomnožilo pri njej žut patriotizma. Na maso vpliv ni tako močan, ker da je narod samo prešel izpod avstrijskega jarma pod italijanskega. Tudi Italija gospodarsko izrablja bedo naroda in z realizacijami, kakor so one z vodovodom in Istri in izsuševanjem močvirja okoli Čepića. Vendar se kažejo med narodom znaki odpora, kjer bi po avtorjevem mnenju procent poitalijančenih moral biti mnogo višji nego je. Vendar da bi se mogla ustvariti med Italijo in Jugoslavijo Alzacija-Lorena evropskega značaja, bi bilo treba, da se v sosedni Jugoslaviji ustvari močna opora jugoslovanski manjšini v Italiji. Toda zdaj se, da je nova država preveč zaposlena z notranje-političnimi problemi, da je težko politike usmer-

Gospodarici morja

Položaj na londonski konferenci se je razjasnil v listem pravu, kakor je bilo že davno pričakovati. Anglija in Amerika sta prišli na »razorožitvenko konferenco« z medsebojno sklenjeno mornariško pogodbo. Vsa konferenca je bila diplomatska igra, ki je šla za tem, kako pridobiti ostale pomorske vesile, da zažajo brodovje. Amerika in Anglija sta — v posesti medsebojne tajne pogodbe — lahko kazali velikodušnost, ker jima medsebojni pakt itak zasigurava gospodstvo nad morji. Francoska diplomacija je polčas iz vsega početka bistro ocenila in stavila zahtevo, da se še Francijo pritegne k tej zvezi. Ker je anglosaška diplomacija tu francosko zahtevo odbila, je Francija popustila v toliko, da je pristala na znižanje svojega brodovja tudi v tem slučaju, ako ji druge pomorske vesile zasigurajo varnost od morske strani. Tudi na to niso pristali ne Angleži ne Amerikanci.

Mac Donald, ožtrna delavska stranka se je sicer ogromno prizadevala rešiti konferenco. Kajli ugoden zaključek konference bi pomenil za delavsko stranko neizrečeno velik uspeh doma med volivštvom in velikanski prestiž po vsem svetu. Zato bi Mac Donald v skrajnem slučaju morda pristal na francosko zahtevo, da reši, kar se je rešiti še dalo. Toda tu se mu je uprlo angleško javno mnenje, katerega glasniki so aenkrat postali konservativci, — tisti konservativci, ki so bili sicer vedno za debelo prijateljstvo s Francijo kadar so bili na vladi. Toda kot opozitija so spretno izrabili razpoloženje v narodu, ki je več ali manj desinteresiran na Evropi in njenih problemih. Angleški na-

rod je namreč nezaupljiv napram Evropi. Boji se, da bi ga vsakršna vojska zveza s katerokoli evropsko državo prej ali slej zapelja v krevco vojno, kakor je bila svetovna. Zato so pač preradostno pozdravili zvezo z Ameriko, — ker bi edino le ta mogla biti Angliji nevarna. Z Evropo pa, ki je tako nevedna in razklana med seboj, pa se jim zdi, da je najbolje, ako imajo čim manj posla. Anglija si z drugimi besedami, napram Evropi pridržuje vse pravice, a ne sprejema nikakih obveznosti. Kakor hitro se je toraj zdelo, da Mac Donald odstopa od svojega tolikrat proglašene načela: »nobenih zvez več!« (teprav jo je sklenil z Ameriko) in je bil videz, da vendarle hoče ugoditi Franciji, tedaj so se oglasili konservativci in vrgli med ljudstvo: to nas preveč kompromitira in nas potegne v vrtnec evropskih razprtij! Konservativci vedo, da bodo s tako politiko imeli vse Angleže za seboj. Isto vedo pa tudi pri delavski stranki — zato sedaj tako nenaden konec konference! Angleži in Amerikanci so sedaj vrgli na mizo odkrito svoje karte. Pokazal se je pakt med Anglijo in Ameriko, ki kateremu sta — bolj radi lepšega — pritegnili še Japonsko v razmerju tonaže 15:15:9, ali jasnejše povedano 30:9.

Razorožitvenko konferenci bo morda kak do-bromisleč diplomat še skušal vbrizgati kako in-jekcijo, da jo ohrani za nekaj dni pri življenju. Dejansko pa je končana. Gospodarici morja pa ostaneta slejkoprej nespremenjeno Anglija in Amerika.

Youngov načrt pred iranc. senatom

Pariz, 5. aprila. n. Debata o Youngovem načrtu v senatu je potekla mirno ter se je razpravljalo skoro samo akademično. Pročevalce finančne komisije Drummond je izjavil, da je Dawewsov načrt dobro funkcioniral in da ga je Nemčija brez vidnega znaka slabosti lahko iz-

polnjevala, da pa je Dawesov načrt vendarle moral izginiti, ker so se v njem še vedno nahajali ostanki politične napetosti povojnih let in posebno, ker je radi svojega začasnega značaja onemogočal izpraznitev Porenja.

Gandi je pesimističen

London, 5. apr. n. Zupan v Kalkuti, ki je bil pred kratkim obsjeden radi hujskajočih govorov, pozivlje na generalno stavko, da podpira s tem Gandijev odpor. Gandi sam pa je v nekem intervjuju že priznal, da uspehi njegove kampanje niso zelo veliki. Izjavil je, da z gotovostjo pričakuje, da bo aretiran. Zdi se, da upa, da bi z njegovo aretacijo njegovo gibanje dobilo nove impulze.

Spopadi stavkajočih železničarjev s policijo

London, 5. apr. n. V Bombayju je prišlo včeraj do spopadov s stavkajočimi železničarji, ki so poskušali napasti in zavzeti tovarni kolodvor. Železničarji so obmetavali policijo s kamenjem, nakar je morala policija streljati ter je bilo težko ranjenih 30 demonstrantov.

Zakon o nelegalni konkurenci

Belgrad, 5. aprila. AA. Nj. Vel. kralj je na predlog ministra trgovine in industrije in po za-slišanju predsednika ministrskega sveta predpisal in objavil zakon o nelegalni konkurenci. Iz zakona posnemamo:

Dejanja nelegalne konkurence. Kdor v poslovnem prometu zaradi konkurence stori dejanje proti dobrim običajem, ki morejo škodovati drugega konkurenta, sme biti tožen. Tožbi je namen prepovedati nadaljno izvrševanje dejanja, odstranitev s tem ustvarjenega nepravilnega stanja in povrniti storjene škode. Ti splošni predpisi se bodo uporabljali le na dejanja nelegalne konkurence, ki ne spadajo med dejanja, navedena v §§ 2—15 tega zakona. — Kdor o razmerah svojega ali tujega podjetja javno govori ali raznaša karkoli, kar more povzročiti zmotno in kar bi dalo s tem temu podjetju v konkurenci prednost na škodo drugega konkurenta, je lahko tožen za prepovedi razširjenja takih vesti, za odstranitev nepravilnega stanja in za povrniti storjene škode. Semkaj spadajo predvsem podatki o kakovosti, količini, o priradi in sestavi nekega blaga ali dejanja glede izvora, prodajnih tržišč in prodajnih pogojev, nadalje podatki o lastniških in kreditnih razmerah, o proizvajalnem načinu ali o določiti blagovnih cen, ali o zaščiti blaga s patenti, vzorci, obrabi ali žigi, o metodah proizvodnje ali o delovnih razmerah v podjetju, o povodu in svrhi kreditov, o stanju zalog, o odlikovanjih in prednostih. Pod temi odlikovanji in prednostmi je treba razumeti tudi uporabo lika Nj. Vel. kralja ali člana kraljevskega doma, državnih in javnih grbov, drugih državnih amblemov, uradnih znakov ali žigosanj za zaščito blaga, drugih znakov in imenj, ako konkurent nima dovoljenja za to uporabo. — Pod netočno označbo izvora blaga je razumeti označbo, ki more v poslovnem prometu povzročiti napačno naziranje, da se blago, za katero gre, proizvaja v posebnih krajih, v posebnih mestih ali v posebni državi. — Neresnična označba izvora je tudi to, kadar proizvoznik pri drugem proizvozniku nabavljeno blago opremi z oznako svoje tvrde, svojega imena ali žiga, ako se s tem morejo v konkurenčnem prometu povzročiti napačna naziranja, da so to njegovi lastni proizvodi. — Ne gre pa za neresnične oznake porekla, ako domači trgovec odda v promet blago tujega porekla, s tem da ga opremi s svojim imenom, ali da na blago udari svoj žig, ako s tem ne obeleži tujega blaga, kakor da je domačega porekla in ako s tem ravnanjem ne potvori morebitne že obstoječe oznake tujega porekla. — Sicer se ne smatrajo za neresnične oznake podatki, ki po poslovnih običajih nimajo več v prometu izključnega pomena

glede podatkov, ker so postali običajni kot oznake vrste ali kakovosti raznovrstnega blaga, razen ako se pristavlja takim podatkom pristavek »pravi, prirodni, resnični, izvirni« itd., ki bi utegnili povzročiti lažnjivo predstavo o poreku blaga. Geografski nazivi vinskih proizvodov, mineralnih vod ali izdelkov se ne smejo uporabljati kot oznake vrste ali kakovosti. Ti predpisi ne veljajo za nazive vinskih proizvodov, ki se uporabljajo po posebni svrhi trte, razen ako za nelo določeno vrsto pristojni minister ne predpiše kaj drugega. Nazivi, ki so navedeni v drugem stavku tega §, se smejo po odloku pristojnega ministra uporabiti tudi za drugo blago. — Kdor neresnično označuje izvor blaga, je lahko tožen radi prepovedi takega označevanja, odstranitve s tem ustvarjenega položaja in za povrniti povzročene škode. Kot neistinite oznake v smislu teh predpisov je treba razumeti tudi dejanja, ki nasprotujejo predpisom navedb, ki bodo izdane na podlagi § 7 in 8 tega zakona, nanašajoči se na predpise o označevanju blaga.

Nova banska prirastkarina od povišanja najemnin

Včeraj je izročila posebna deputacija Zveze društev hišnih posestnikov v Ljubljani, pod vodstvom predsednika I. Frelha banu obirno in dobro utemeljeno spomenico proti novi prirastkarini od povišanja najemnin. Spomenica v prvi vrsti ugotavlja, da je bil hišno najemninski davek že v Avstriji najvišji izmed vseh držav, da pa se je v naši državi povišal radi raznih državnih pridobitkov v Ljubljani na 60%, v drugih krajih Slovenije pa na 38,76%. Z raznimi avtonomnimi dokladami pa je hišno najemninski davek do nove davčne reforme znašal okrog 70—80%, v nekaterih občinah pa celo nad 100% od najemnine, tako da so morali posestniki iz svojega doplačevati. Tudi radi stanovanjskega zakona so posestniki 10 let trpeli in niso mogli svojih hiš popravljati. Če sedaj plačujejo nekoliko nižji davek in zahtevajo malo višje najemnine gre to na račun prejšnjih stroškov in za temeljito popravilo hiš. Ves povisek gre v korist splošnemu gospodarstvu, zato smatrajo hišni posestniki, da sedanjí čas nikakor ni primeren za kako posebno bansko davščino.

Otvoritev zagrebškega zbora

Zagreb, 5. aprila. r. Danes dopoldne se je otvoril zagrebški velesjem. Svečani otvoritvi so prisostvovali zastopniki oblastev, ban Šilović, nadškof dr. Bauer, zagrebški župan dr. Srkulj in drugi. Goste je pozdravil dr. Rudolf Erber, ki je naglasil važnost velesjema za gospodarsko življenje.

Šolo in na Hvaru 16 otrok svojo šolo. Največ otrok je v Splitu in Krku (127 ozi. 153). V letu 1929 je na Hvaru padlo na 5 deklic, ki so imele svojo šolo, ravno tako je imelo 2 deklice in 2 fantičkov otroški vrtec. Po avtorjevem mnenju je vsega skupaj v Dalmaciji 4426 Italijanov v 1547 občinah. Po avtorjevem mnenju italijanski optanti v Jugoslaviji nimajo nikake bodočnosti. Narod se je od njih preveč oddaljil in je njih gospodarska moč zmiraj manjša. Tudi se mlajši rod, ki odhaja v Italijo, v Dalmacijo več ne vrača.

Komparativna študija g. Jaquina je silno dobro izvedena in smo lahko hvaležni sinu prijateljskega naroda, da je z velikim trudom zbral toliko zanimivih podatkov in celoto in predstavil bol našega naroda celemu svetu. Avtorju, ki je z delom pridobil naslov doktorske časti, iskreno čestitamo. Delo, ki bo zelo dobro prišlo našim inteligencem, se lahko naročuje preko Jugoslovanske knjižarne. Cena 30 frankov.

Uspešna propaganda slov. vinogradnikov

Belgrad, 5. apr. r. Radi velike krize na vinskem trgu so naši vinogradniki podvzeli korake za čim večjo propagando za naša vina v sosednih državah. Posebno v Češkoslovaški, Poljski in Avstriji. Vinogradniki iz Slovenije so to vprašanje rešili na zelo praktičen način. Pred kratkim so v Gradcu otvorili svojo lastno vzorčno klet, s katero je združena pivnica in prodajalnica vina, v kateri so zastopane vse vrste slovenskega avina, zlasti za ljutomerskega. Kakor se sedaj vidi pri pivnici na poskušnjo, bo v najkrajšem času prinesla zadovoljive uspehe za naš izvoz. Temu primeru bodo sledili tudi vinogradniki iz naše države.

Polijski prefekt o ugrabitvi Kutjepova

Paris, 5. apr. n. Pariški polijski prefekt je izjavil včeraj v pariškem mestnem svetu, da je ugrabljenje generala Kutjepova in tajno vkrcanje na normandijski obali popolnoma izven vsakega dvoma, vendar pa da ni še niti najmanjšega dokaza za to, da bi bilo sovjetsko poslanstvo v Parizu v zvezi s tem ugrabljenjem.

Obsojeni žel. uradniki v Subotici

Belgrad, 5. apr. k. Kakor poročajo iz Subotice so bili obsojeni nekateri bivši uradniki pri subotičkem železniškem ravnateljstvu, ki so bili obtoženi radi korukcije, po zakonu o pobijanju korukcije na tri leta ječe.

Samomor Slovenke v Zagrebu

Zagreb, 5. aprila. r. Sinoči so v bližini prostora hrvatskega veslaškega kluba na Savi našli žensko obleko in ročno torbico z dvema pisimi, naslovljenima na nekega zagrebškega odveta, oziroma na trgovca Karasa v Novem mestu v Sloveniji. O najdbi je bila obveščena policija. Ugotovljeno je, da gre za 22-letno Slo-venko Anko Karas, za katero se misli, da je izvršila samomor s tem, da je skočila v Savo.

Angleški igralci v Zagrebu

4. aprila 1930.
White Cargo (Beli tovor).

Ko sem videla »English Players« pri njihovi drugi predstavi v Narodnem gledališču v Zagrebu, sta si lamošnja publika in kritika že ustvarili svojo ceno. Publika je to pokazala z burnim odobravanjem, a novice so primerjale Angleže »seveda« so bili med njimi tudi Skoti in Irčji) celo z Hudožestveniki, tako da ostane meni samo pripomba, da so napravili name umetniško i tehniško zelo ugoden vtis, predvsem radi docela nepriljubljenega in skladnega igranja posameznikov, tako da se je razvil ansamble, ki nam je povsem predočil življenje in mentaliteto, katero so nam hoteli pokazati. Pripominjam, da je njihova dikcija brezhibno lepa, in da nič ne trpi od pretiranega »naturalizma«, ki na odru dostikrat zaide v nerazumljivo mamljanje.

Kakor vojska v Sheriffovi drami »Journey's End« (Konec potovanja), tako je v »White Cargo« tropska dežela pravi junak, ali bolje rečeno, junakinja. Kot nedolžni zeleni raj se prvič pokaže kavčukova plantaža novodošlemu, nepokvarjenemu Longfordu (Philip Howard). In že se pojavlja posebljena poguba tega raja, pestra in gladka kot kača, vročekrvna in mrzlosrčna, rjava mulatka Tonleleyo (Margaret Vaughan)! Vročica, neusmiljeni solčni žarki, vlaga, osamčenost, vse vpliva porazno na zdravje in živčevje belih mož, ki tukaj garajo in životarijo, da bi imel avtomobilist v zadnjem kavčukaste obroče, kot nam poje Weston (Edward Stirling), ki skriva svoje razdrapano živce in neizmerno domotožje za krinko cinizma in osornostjo. Uboji dobrosrčni zdravnik (Frank Reynolds), ki mu pa že v mladih letih demon alkohol skvaril karijero, se v tem zelenem peklu spokori za pod vplivom pijače nezavedno storjen greh, ter skuša tovarišu rešiti in bodriti kar se da. Najmanj trpi duhovnemisijonar (Ivan Reiki); toda tudi njegovi ideali in nazori so se že precej omajali, odkar je prišel v to tropsko, za belega človeka nevarno deželo. Ashley (Sam Wilkinson), »mož, ki se vrne domov« — in sicer v prvem dejanju — je postal napol bebast. Z otroško grozo so boji, da se bo njegov povratek v belo domovino mogoče že v zadnjem hipu preprečil. Toda najbolj pogubonosno vplivajo afriške tropne na mladega idealista, praktikanta Longforda (Philip Howard). Njegova rešitev po osvojenem Westonu je obenem zmaga jasne duše nad temnim pragodom. Kot nebeski glas nam zveni hripava sirena starega rečnega parnika. Kot božji sel prihaja njegov neumiti in neobriti, toda pošteni in krepki poveljnik. Tuleča kot žival v elementarni grozi pred smrtjo izgine počastna Tonleleyo v pra-gozd. Longford gre domov. Nezavestnega ga nosijo na ladjo. Weston (»mož ki ostane«) pa pozdravlja novega praktikanta, ki mu opet in takoj gre na živce v svoji nezanosno naivni neizkušeniosti.

Danes ponavljajo English Players Sheriffovo igro »Journey's End« in 5. in 6. aprila bodo gostovali v Belgradu.

G. Reynolds mi je dejal, da nameravajo na vsak način v prihodnjem letu zopet poseviti Jugoslavijo in ob tej priliki tudi obiskati Ljubljano. Na poti iz Trsta v Zagreb so se v sredo zjutraj pol-drugo uro mudili v Ljubljani in ob lepem pomladanskem vremenu je mesto nanje napravilo naugodnejši vtis. FSC.

Dunajska vremenska napoved. Severne Alpe: Zelo oblačno. Velika verjetnost lahkih padavin in neviht. Toplo. Nevarnost gorskih plazov. Južne Alpe: Oblačno. Deževno. Verjetnost neviht. Toplo. Velika nevarnost plazov.

Naša pesem med Čehi in Slovaki

Jugoslovanski učiteljski pevski zbor na Češkoslovaškem

Popolen uspeh je bila turneja pevskega zbora UJU na Češkoslovaško. Povsod navdušeni sprejemi, povsod krasno biskani in sijajno uspeli koncerti in povsod priznanje resne in tudi najbolj stroge kritike. Ni pa bila turneja samo popolna zmaga v pevskem in umetniškem oziru, temveč je bila tudi krasna manifestacija češkoslovaško-jugoslovanske vzajemnosti. Turneja pevskega zbora UJU je iznova dokazala, da ni ta vzajemnost samo na papirju.

Prvi koncert se je vršil v Čeških Budjevicah. Sprejem veličasten, a prisrčen, koncert prenapolnjen in pravi triumf za jugoslovansko pesem in za zbor naših učiteljev ter njih sijajnega dirigenta Srečka Kumarja. Celo vrsto pesmi je moral zbor ponavljati in še so zahtevali poslušalci vedno nove točke. Ovacij ni hotelo biti konca in so se nadaljevale še po koncertu, na banketu, ki je bil pravi praznik jugoslovanske-češkoslovaškega bratstva. Drugi dan so spremile Češke Budejovice slovenske pevce in pevke z vojaško godbo na kolodvor. Priarano slovo je bilo nov dokaz velikega uspeha jugoslovanske pesmi.

Drugi nastop v Plznju. Mladina za katero je bil poseben koncert, je bila navdušena. Zvečer veliki koncert v Mištanski besedi nič manjši. Kakor vedno, tako se je tudi topot izkazal Plzenj kot pravo slovansko mesto, ki ljubi slovansko glasbo. Slovenski učitelji pa so s svojim vzornim prednašanjem tudi dokazali, da zasluži ta slovanska glasba vsjo ljubezen. Drugi nastop zbora UJU je bil tudi njegova druga zmaga, a obenem tudi nov triumf jugoslovanske glasbe.

Iz Plznja so odpotovali naši učitelji v Prago, kjer je bil glavni nastop in kjer je čakala zbor tudi najtežja preizkušnja. Kajti razvadena je Praga v koncertnem oziru in mnogo manj hvaležna kot provinca. Vrhu tega pa so v Pragi vsak dan koncerti in isti dan, ko so imeli koncert naši učitelji, je imela koncert tudi svetovnoslavna pevka Jeritza, ki je rojena Čehinja. Toda kljub temu je bila velika Smetanova dvorana v Obecnem domu, kjer je priredil zbor UJU v čast 80 letnice predsednika Masaryka, polna. Kar pa je še več vredno je to, da so se koncerta naših učiteljev udeležili tudi vsi najuglednejši glasbeni kritiki in s tem podarili njegovo visoko umetniško vrednost.

Tudi praški koncert je bil popolen uspeh in navdušeni poslušalci so zahtevali vedno nove ponovitve pesmi. Še bolj jasno pa so potrdile uspeh koncerta kritike čeških listov.

Tako pišejo »Lidové Noviny«, glasilo češke inteligence med drugim o praškem koncertu to-le: (Koncert) ... je bil poučen dokaz o tehtnosti in zreli osebitosti jugoslovanske vokalne tvorbenosti. Zlasti so prevzeli v tem smislu kompozicije narodnih pesmi iz Bosne od Dugana, s silnim dramatičnim izrazom prepričujoča »Vragova nevesta« od Adamiča, živi humor in na reproduciranje silne zahteve stavlja »Vrabe« in »Šišlo« od M. Kogoja, muhasti zbor A. Lajovica »Zabec«, s spretno izdelavo in s harmonično smelostjo odlikujoči se ženski zbori s štiricožno klavirsko spremljavo Janka Ravnika itd.

V simpatičnih gostih nismo pozdravili le pripadnike bratskega naroda, temveč tudi dobro izvežban pevski zbor, ki dosega znatne umetniške uspehe. Reprodukcijska stopnja sicer še ne dosega vzornih izvajanj Glasbene Matice, toda je pozornost vzbujajoča in priča jasno o požrtvovalnosti članstva in sposobnosti dirigenta. Ženski zbor ima zelo krasne in zvočno izdatno kultivirane alte. Težavne sopranske sole v Pavčičevih skladbah je spretno zapela gđ. Anica Mezetova. Koncert je imel uspešen potek in gosti so bili deležni velikega aplavza in rož. In slično ter še bolj laskavo so pisali skoraj vsi praški listi.

Ni čuda, da je po teh sijajnih kritikah bil uspeh nadaljnjih koncertov vedno večji, zlasti pa v moravski prestolici Brnu. A tudi v vseh drugih mestih Kr. Hradcu, Olomucu in na zadnje v Bratislavi so doživeli slovenski učitelji vedno nove lovričke.

Zopet enkrat se je postavila slovanska pesem v tujini, zopet enkrat je naša pesem pridobivala prijateljev našemu narodu, zopet enkrat je utrdila jugoslovansko pesem češkoslovaško-jugoslovansko bratstvo in zasluga za te lepe zmage gre pevskemu zboru UJU in njegovemu dirigentu Srečku Kumarju. Zato naše priznanje njim, zato našo zahvalo! Zahvalo pa tudi vsem bratom Čehoslovakom, ki so z bratsko roko pripomogli k uspehu.

Tiskarna Fr. Jereb

se nahaja na **Ce'ovški c 14** nasproti ve'esejma

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela najsolidneje. — Zahtevajte proračune.

Letalska nesreča v Mariboru

Moravčovo letalo razbito.

Danes popoldne je startal tukajšnji trgovec Moravec s svojim letalom »Lastavica« na tezenskem dirkališču in krožil precej časa v mirnem let nad mestom. Okrog 17 pa, ko se je spustil na tezensko dirkališče in je bilo letalo že zdrknilo po ravnem letališču, je nenadoma močan veter dvignil letalo, ki se je nenadoma v trenutku prekucnilo, tako da se je razbil propeler in tudi obe krili.

K sreči se pri tem ni trgovcu Moravcu pripetila hušja nezgoda. Letalo ni zavarovano ter je škoda radi razbitega propelerja in razbitih kril precejšnja. To je že druga letalska nesreča v Mariboru.

Čez 30 let

Potrebe idiličnega št. Vida pri Stični.

Odkar je stekla železnica, ki pušča to razmeroma veliko vas za poldrugi kilometer ob strani, je zavladovalo tam pravo zatišje. Zadnji čas pa se je ipak začelo nekoliko živahnejše gibanje iz srede domačinov samih.

Ustanovila se je kmetijska gospodarska zadruga, ki je prevzela zanemarjeno kmetijo in pričela z vzgojo plemenske goveje živine, svinogojstvom ter racionalno poljedelstvom. Ljudje gledajo, kritizirajo, ali ker je ta stvar šele v začetku razvoja, nikakor ne dvomim, da bo s časom velike koristi za vsokolico. Obeta se nam tudi pri tej zadrugi mlin na električni pogon.

Tudi glede mizarstva smo tukaj v razvoju. Dva mlada pridna domačina sta ustanovila strojno mizarstvo in poleg tega napravila žago za rezanje lesa, in sicer na elektriko, ker nimamo bližje vodne sile. Pred dobrim letom sta se ustanovili dve pletarni, od katerih ena je urejena v večjem obsegu in, kakor se čuje, se bo še razširila.

Vse to so razveseljiva znamenja za doslej tako idilični Šentvid. Ako bi bila še kaj časa trajala prejšnja letargija, ki se vse pridobitno življenje preselilo v bližnja selišča ob železniških postajah, Šentvid pa sicer s ponosnimi domačini bi propadal.

Se nekaj je kar Šentvid zelo pogreša, in to je, da nimamo zadosti zdrave pitne vode. Je nekaj privatnih kapnic in trije javni vaški vodnjaki. Ali že par let se vodnjaki ob poletni suši presuše in vaščani morajo nositi pitno vodo iz četrte ure oddaljenega studena ali pa tudi uporabljajo za pitje vodo iz sparjenega in od perila ter živine onesnaženega malega potoka. Pomanjkanje vodovoda je za Šentvid velik nedostatek in velika nevarnost za ljudsko zdravje.

Trideset let je tega, kar se je bil za napravo vodovoda z vsokolico zavzel za Šent Vid prezasluzni Ivan Vencajz, sodni svetnik in državni poslanec. Vse je bilo že pripravljeno: načrti, vodopravno postopanje in tudi denar — a vse je potem padlo v vodo. Sedaj se ta reč zopet obravnava in, kakor čujem, so tudi že načrti obnovljeni. Vsi uvideni Šentvidci vidijo da je vodovod nujno potreben.

Po mojem mnenju naj se od vseh uvaževani župnik Hladnik postavi na čelo ti vodovodni akciji, drugače bo zopet prilika zamujena za več let.

Stvar je nujno potrebna, ali naj čakamo kakšne večje epidemije — da se bo vodovod izvršiti moral? I. Mandelj.

Pozen kes, a ne prepozen

Pred 11 leti ukradeno platno — vrnil.

M. Sobota, 4. aprila.

V Pertoči se je pripetilo zelo nenavaden slučaj, tako da vsa okolica govori o njem in se čudi. Velikonočno soboto leta 1919. so razgrnili Fickovi v bližini hiše dolgo balo belega domačega zlatna. Platno so polili, kakor je navada, in potem ni več nikdo mislil nanj. Ko so ga zvečer hoteli nesti v hišo, o platnu ni bilo ne duha ne sluha. Preiskali so vso okolico, toda platno niso mogli priti na sled. Brezuspesna so ostala tudi vsa poznejša poizvedovanja. Polagoma so na stvar pozabili in Fickovim se niti sanjalo ni, da bi ukradeno blago še kdaj videli. Sedaj pa so doživeli nekaj nenavadnega. Gospodar je imel neki opravke pri mlaki, ki je poleg hiše. Takoj je zagledal belo stvar, ki je mola iz vode. Pristopil je bližje in je dotično stvar potegnil iz vode. Veliko je bilo njegovo začudenje, ko je v najdeni stvari spoznal pred 11 leti ukradeno platno. Na travniku ga je razgrnil in ga zmeril. Bilo je ravno tako dolgo, kakor pred 11 leti. Kako je prišlo platno v vodo, se ne ve. Zelo verjetno je, da je tatu po storjenem dejanju začela mučiti vest, tako da se ga ni upal porabiti in ga je sedaj skrivaj vrnil.

★ Doraščajoča mladina naj zavziva zjutraj kozarec naravne »Franz-Josef«-grenčice, ki doseže vsled svojega učinkovanja kot čistilo želodca, črev in krvi zelo zadovoljive uspehe pri deklicah in dečkih. Na otroških klinikah se uporablja »Franz-Josef«-voda že pri malih, češče zelo zaprtih bolnikih. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerij. trgovinah.

Njive samevajo, bajte razpadajo

Gospodarsko vprašanje Kočevske.

Kočevje, 4. aprila.

Kdor je hodil zadnje čase po Kočevski, je videl vsepovsod veliko zanemarjenost domov in tudi polja. Gozdovi so v bližini vasi preveč izsekani, drugod nepočističeni in največkrat neprodorne gošče. Živina slaba in tudi premalo gojena. Vzroki tega gospodarskega propadanja so mnogoteri. Največji pa je brez dvoma: izseljevanje v trumah iz domačije v tujino.

Vsako leto pomladi pa tudi med letom se dvigne mladina po kočevskih vaseh — največ fantje po odsluženju vojaškega roka pa tudi dekleta — in gredo liki lastovce na tuje. Letos se je to izseljevanje začelo z marcem in se še ves čas nadaljuje. Vsak transport, ki gre iz Evrope v Kanado ali Južno Ameriko, pelje s seboj tudi nekaj Kočevčarjev. Doma ostajajo starci, žene in otroci. Ponekod po vaseh skoraj ne dobijo moškega. Kar jih ni odšlo v Ameriko, hodi po mestih s košem na rami in krošnjari. Žene, ki ostanejo doma, se preveč zanašajo na denar, ki jim ga pošiljajo svoji iz tujine in ne goje tako polja, kot bi ga sicer. Mestoma doslej dobro gojene njive se ne obdelujejo več in se spremene v puste pašnike, koder raste mesto sočne trave bodeči osat in nepotrebnih plevel. Hiše se ne popravljajo. Zene upajo, da bo mož postal v kratkem denar, da še ona z otroki pride za njim v tujino. Zapušenih bajt je veliko, še več jih je na prodaj za mal, skoraj ničvreden denar. Gozdovi se nesistematično izsekavajo, za višje dele v hribu nihče skrbi.

Kočevska je lepa po svoji legi. Tip kraške pokrajine je. Kraške jame, ki so v teh krajih številne in krasne po kapnikih, gozdovi, ki so mestoma v bolj oddaljenih krajih še pragozdovi in druge naravne lepote, bi bile lahko privlačne za številne tujce. Po gozdovih ni nikjer toliko divjačine in zverjadi kot pri nas. Pri nas živi kralj naših gozdov medved, volk in mrjasec, divje koze in divje mačke, srne so se zaredile v veliki meri povsod, zajčji rod je številen. Lovci bi našli v gozdovih jerebo in divje peteline poleg druge gozdne perjadi. Na Kočevskem bi bilo treba novih delavcev, ki bi kovali iz naravnih bogastev pokrajine in iz svoje delavnosti bogstvo. Treba bi bilo živahne akcije za tujski promet na Kočevskem. Marsikateri kraj je že obogatil s tuji in Kočevska bi našla v tem rešitev gospodarskega vprašanja. Zgraditev železniške proge, ki bo vezala Slovenijo z morjem, ki je zaenkrat samo še v načrtu, a je nujna, bo za Kočevsko velikanska pridobitev, ki bo rešila tudi gospodarstvo te dežele. Ogromne množine lesa, ki je sedaj naravno bogstvo, bo spravljeno v denar in si bo s tem marsikdo opomogel. Bodočnost in gospodarski prospek ali pa tudi propast pokrajine pa leži brez dvoma samo v rokah Kočevčev.

Slovenski gasilci gase v Avstriji

Slovenjgradec, 4. aprila.

Svetal soj na sicer oblačnem nebu je dne 3. aprila ob 23 v dravogrski smeri zaznanal požar. Takoj je pohitela naša požarna bramba pod vodstvom g. K. Hmelina z motorno brizgalno in z avtomobili v razsvetljeno smer ter je dospela v pol ure od Labuda oddaljeno, na hribu ležečo naselbino v Avstriji. Avstrijska požarna bramba ni mogla delovati ter je edino slovenjgraškimi gasilcem in neustrašenemu šoferju g. Tišlarju, ki je tvegaval nevarno in naporno pot z avtomobili, zahvaliti, da je uspelo požar lokalizirati. Pogorelo je šest poslopij trem posestnikom. — Avstrijsko prebivalstvo je postreglo našim gasilcem v znak zahvale z domačim sadjevem.

KRASNE ZAVESE
v zalogi trdke
A. & E. Skabernè, Ljubljana

Mons. Klobovsa zadnja pot

Ljubljana, 5. aprila.

Na slovesen način se je danes poslovila od pokojnega mons. Janeza Klobovsa Ljubljana in njegovi zelo številni ljubljanski prijatelji. Izprejeto, ki se je pred 2. uro razvil od hiše žalosti v Tavčarjevi ulici 13, pa do meje mesne občine, je šla na čelu godba dravske divizije, svirajoč žalostinke, nato pa močna četa vojakov. Molitve za pokojnikom je opravil pokojnikov poklicni tovariš vojni kurat g. Kogej ob duhovniški asistenci. Za krsto pa so stopale mnoge odlične osebnosti in zastopniki raznih oblasti in uradov, med temi tudi več članov stolnega kapitulja in druge duhovščine. Nad vse častno pa je bil zastopan na žalni poti češniški zbor naše ljubljanske garnizije. Skoro brez izjeme so se pogreba udeležili vsi častniki od najvišjih pa do najnižjih. Spreved je zaključilo še ostalo občinstvo. Na mestni meji so se pogrebi poslovili od krste. Pokojnikovo truplo je bilo nato prepeljano v Škofjo Loko.

Škofjaloka, 5. aprila.

Danes ob 3 pop. so pripeljali iz Ljubljane truplo pok. voj. sup. mons. Klobovsa in ga položili v njegovi hiši na mrtvaški oder. Ob 4 pa se je vršil veličasten pogreb, ki ga je vodil g. župnik Podbevšek ob številni asistenci duhovščine iz domače dekanije in iz Ljubljane. Blagega pokojnika so spremili na zadnji poti poleg sorodnikov, prijateljev in znancev tudi številni zastopniki tukajšnjih civilnih in vojaških oblasti, tako uradništvo okrajne uprave, ves občinski odbor, zastopniki sodnije, davkarje in davčnega urada ter celotni češniški zbor tuk. garnizije. Oficielno se je udeležilo pogreba tudi katoliško prosvetno društvo z zastavo in njegovi pevci so zapeli tri žalostinke.

Na pokopališču se je od g. superiorja poslovil bivši vojni kurat g. Jalen, ki je v kratkih, čuvstvenih besedah poudaril veliko ljubezen, ki jo je pokojni učil in strelskih jarkih v svetovni vojni in pozneje 10 let naše vojaške rekrute. Naj mu da Vsemogočni isti mir, ki ga je blagi pokojnik učil v Njegovem imenu.

Ljubljanski parki

Ljubljana, 5. aprila.

Sedaj že postavljajo klopi po ljubljanskih parkih. Kadar je količjak lepo vreme, se Tivoli, Grad in drugi parki napolnijo sprehajalcev, veselitelj se pomladi.

Ljubljanski parki pa še niso vsi popolnoma urejeni, da jih ne bi bilo treba nič več preurejati. Pri parkih je treba vedno zasajati na novo, preurejati pota, odstranjevati staro drevje in drugo. Vsa dela, ki so se lani in predlanskim pričela v ljubljanskih parkih, se bodo letos nadaljevala. — Promenača iz Aleksandrove ceste v Tivolski park je zasnovana po novih regulacijskih načrtih. To promenado je ovirala srednja vrsta kostanjev, izmed katerih je bila polovica suhih. Ti so bili odstranjeni, mlajši kostanji pa so bili zasajeni v Lattermanov drevored, kjer so zjale znatne vrzeli. V stranskem parku bodo najbrže še letos odstranili napol žive kostanje in jih nadomestili s kanadskimi topoli, ki izorno rastejo v mokrem svetu. Na Masarykovi cesti bodo zasadili ostali del ceste s platanami.

Nujno potrebno je v Ljubljani otroško igrišče, poraščeno s travo. V ta namen namerava mestno vrtinarstvo preurediti začasno drevored, ki vodi mimo sedanjega igrišča »Atene«. Ostale parke, kakor »Zvezdo«, Muzejski trg, Kralja Petra trg, park pred šentpetersko cerkvijo, Hrvaški trg itd., pa bodo preuredili in uredili letos le, ako bodo dopuščali krediti.

Enkrat za vselej pa mora veljati, da se ljubljanski javni parki nikoli več in pod nobenim pogojem ne smejo preurejevati v športna igrišča, uporabljati za stavbišča ali v druge namene. Tu se je dosedaj v Ljubljani mnogo grešilo. (Tivoli je na primer oddan v privatne namene kar na štirih, petih krajih, dalje velja to za Tabor, pa tudi za Zvezdo in pa za razna sprehajališča.) Za privatne namene naj se v Ljubljani uporabljajo stavbišča, ne pa parki.

Ljubljana ima še premalo parkov, kar pa jih je rešila iz prejšnjih let, te mora skrbno čuvati in negovati, kar se da.

NAJNOVEJŠO IZBIRO

pomladanskega moškega in damskega blaga nudi po zelo konkurenčnih cenah

OBLAČILNICA

za Slovenijo v Ljubljani, Miklošičeva 7

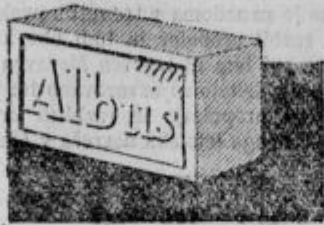
RADOVALA SE BO

naša gospodična, ker sem ji tako lepo oprala perilo. Najvažnejša stvar pri pranju je izbira dobrega mila. Gospodinje, ki se ponašajo s svojim perilom, so že zdavno izbrale Albus-Zvono milo, ker so pri večkratnih poskusih ugotovile, da je ravno to milo najboljšo za pranje najfinejše svile in najcenejšega sukna. Albus-Zvono milo daje obilno peno in posebno dobro pere.

ALBUS

MILO
DOBIVA SE
V VSAKI TRGOVINI.

Koledar

Nedelja, 6. aprila (3. postna, tiha nedelja): Sikst I., papež; Krescencija; Celestin. Prvi krajec ob 12.55. Herschel napoveduje deževno vreme.
Ponedeljek, 7. aprila: Herman Jožet; Epifanij; Tilmelij; Albert.

Osebnosti

Iz železniške službe. Upokojeni so ukazna uradnika II-2a Grabnar Josip, admin. uradnik, Maribor glav. kol.; Messtigg Peter, admin. uradnik, Ljubljana gl. kol.; II-2b Gergelj Josip, admin. uradnik, Maribor gl. kol.; III-1 Slomšek Jernej, vozovni mojster, kurilnica Maribor; Toplak Peter, progovni mojster, progovna sekcija Maribor ker. proga; Venner Adolf, strojevodja, kurilnica Ljubljana II. gor. kol.; Čerček Jakob, nadsprevodnik, Ljubljana glav. kol.; Akički Martin, nadsprevodnik, Ljubljana gl. kol.; Stajljan Franc, admin. uradnik, Kotoriba; Vidmajer Martin, skladiščnik, Kotoriba; Zitterschlager Josip, nadsprevodnik, Ljubljana gl. kol.; Eleršek Josip, strojevodja, kurilnica Ljubljana I. gl. k.; Velušek Josip, nadsprevodnik, Otiški vrh; Bezar Anton, nadsprevodnik, Ljubljana gl. kol.; Grad Avguštin, strojevodja, kurilnica Ljubljana II. gor. kol.; Kovac Josip, komercialni uradnik. Novo mesto; Černač Alojzij, nadsprevodnik, Ljubljana gl. kol.; Venedig Josip, strojevodja, kurilnica Ljubljana I. gl. kol.; Lenassi Herman, admin. uradnik, kurilnica Ljubljana I. gl. kol.; Fine Andrej, strojevodja, kurilnica I. glav. kol.

Iz. Božidar Judnič, VI. kat. v ministru za javna dela v Belgradu je službeno prestopil kot jugoslovanski delegat v komisijo za prejetje vojne reparacije v Berlin. Je to naš edini slovenski rojak, kateremu je bilo oddeljeno to mesto. Iskreno čestitamo!

Sodnijski izpiti sta napravila večerj pri vsjem dež. sodišču v Ljubljani sodn. pripravnik okrožnega sodišča v Celju gg. Stante in Kraut.

GOSPODJE!

Moderne klobuke, kravate, perilo, čepice i. t. d. — se kupi najbolje pri tvrdki
G. ČADEZ — LJUBLJANA
STRITARJEVA ULICA — MESTNI TRG

Novi grobovi

V Ljubljani na svojem domu v Stritarjevi ulici 3 je včeraj umrla ga. Marija Krisper, roj. Janesch. Pokopnica je bila hčerka znanega pok. ljubljanskega tovarnarja in lastnika usjarne, ki je zdaj Pollakova.

Preddvor pri Kranju. Dne 2. aprila je bila pokopana gospa Jospina Dolžan roj. Urbančič, bivša dolgoletna poštarica in posestnica. Vsiel svoje dobrosrčnosti in uljudnosti je bila priljubljena vsem občanom ter ji želimo onkrnj miren pokoj in do svidenja!

N. p. v. m!

Mala kronika

Nekaj števil. Petkov »Slov. Narode« prinaša poročilo o običnem zboru »Vodnikov družbe«, ki je bila ustanovljena pred štirimi leti kakor konkurenca proti katoliški »Mohorjevi družbi«. Da bodo slovenski katoliki videli, kako dolžni so, z vso silo podpirati in razširjati katoliški tisk po Mohorjevi družbi, naj navedemo nekaj števil iz poročila o Vodnikovi družbi: Ima 164 ustanovnih članov, 18.947 rednih, za 1074 več kakor lani. Poročilo podčrtava, da je bilo na kmetih 10.559 članov, za 728 več kakor lani. Na Stajerskem je imela družba 6765, na Kranjskem pa 10.766 članov. — To so številke, ki povedo, da je Mohorjeva družba danes še doma skoro po vseh slovenskih domovih; da pa bo tod tudi ostala doma, zato je treba vnegega dela in ljubezni polne požrtvovalnosti ka-

„Nič boljšega“

kot kupiti dobro blago za oblačila po nizkih cenah v veliki izbiri pri

Jos. Snaj, Ljubljana, v palači »Mestne hranilnice«.

tolških ljudi Gorenje številke so tudi eden izmed mnogih pozivov, ki nas kličejo, da je nevarnosti za katoliške Slovence danes več kakor kdaj prej!

Povzlek učiteljskega pevskega zbora iz Češkoslovaške. Učiteljski pevski zbor, ki je te dni ponesel našo jugoslovansko pesem Siron bratske češkoslovaške republike, se vrne v ponedeljek ob 13.46 popoldne s svoje triumfalne turneje. Vabimo s tem, da se udeležijo sprejema na glavnem kolodvoru učiteljskega in pevskega društva, da na ta način damo tudi mi svoje priznanje zboru, kakor mu ga je dal vsa češkoslovaška javnost v teh dneh. Z zborom se vrnejo tudi naši skladatelji, ki so spremljali zbor na turneji.

Damske pom. dne pla že
veliko izbiro posebno v cenah kvaliteta, rajmder neja fazana, pod oeni, 14 Din 200,-, vel. one popeln obli ke od Din 150,- naprej. pri
F. I. Gorčar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 29
Ogledite si izdelke! Obiščite si izdelke!

Izdajanje časopisov ob nedeljah in praznikih. Na vprašanje neke oblasne poštne uprave, ali morajo pošte ob nedeljah in praznikih izdajati časopise, kadar pride pošla po omejenih uradnih urah, razglasa ministristvo tako upravam kakor poštam, da se glede odprave in dostave pošilk ne smejo delati omejitve. Iz ministrskega odloka je jasno tudi, da morajo pošte ob nedeljah in za pošto veljavna prazničnih med uradnimi urami izdajati časopise, imetnikom predalov pa tudi pisemske pošiljke. Kajlar pa pride pošta proti koncu uradnih ur ali pa po uradnih urah, se mora tvarina najmanj izdati ter določiti najkasneje pol ure po prihodu pošte čas za izdajanje časopisov in pisemskih pošilk imetnikom predalov.

Poslikani konji. Včasih je tudi pri nas bilo znano, da konjski latevi ukradene konje preslikajo, da jih lastnik ne more več spoznati. Oskar ni pri nas več konjskih latvin, so ljudje na to pozabili. Niso pa pozabili na to elegant v Sremu, ki se še vedno bavijo s to obrtjo. V Tretu so orožniki eigenom vzeli dva lepo šekasta konja, ker niso imeli za nju predpisanih živinskih listov. Orožniki so živali, ki sta bili res lepi in mladi, lepo očiščili in umili ter videli, da sta spremenila barvo in da nista več šekasta. Cigane so zaprli, s konji pa ne vedo kam, ker ne vedo za lastnika. Kdo ve, odkod so jih cigani pripeljali.

Elitna konfekcija

za gospode samo tvrdka
FRAN LUKIČ, — Stritarjeva ul. ca.

Fine obleke, površniki, trenchcoati v veliki izbiri

Prošnja pogorela. Delavec Ježet Pantigan iz Ormoža lepo prosi usmiljena srca za milo darove, ker se nahaja sedaj v skrajni bedi in štiski. Dne 26. marca t. l. mu je v Ormožu pogorelo vse njegovo premoženje: koza, meso, živci in nekaj obleke in perila. Sedaj je revez prisiljen prositi dobre ljudi za pomoč. Hiše in njiv tako in tako ni imel. Je skromen delavec in zasluži dnevno 16 Din, preživljati pa mora šest otrok v starosti od 6 tednov do 12 let.

Svitar umorjen v Črni gori. Dne 2. aprila je bil pri Vezirvem mostu blizu Podgorice umorjen svitar Oto Erik Till iz St. Gallena. Mož je bil menda po poklicu natakter ter se je v Dubrovniku seznanil s Črnogorcem Božom Kicevičem, brezposelnim pekom. Obadva sta šla v Črnogoro iskat službe. Ker nista imela denarja, sta 2. aprila prenočila v nekem kamnolomu. Tu sta se baje sprla in je Kicevič Svitarja zaklal ter ga vrgel v reko. Morilec so kmalu prijeli, Pravi pa, da ga je ubil v pretepu, ker je psoval Till njegovo mater.

Letovanje jugoslovanskega učiteljskega v Dalmaciji. Samostojni Učit. Fer. Sav. (UFS) snuje za letošnje velike počitnice kolonijo in lepem mestu Veli luki na otoku Korčula Kolonija bo nastanjena v lepi zgradbi tamošnje šole. Postelje bodo železne

s slannjačo, kar je najboljšo proti event. mrčesu. Vela luka je oddaljena pet ur od Splita in ima dnevno morsko zvezo. Nas namen je ustanoviti kolonijo posebno tam, kjer ni velike draginje. Letovalo bo okrog 100 učiteljev iz vseh banovin naše države. Plačilni pogoji: stan in hrana 800 Din, brezobrestno posojilo 100 Din, pristopnina 50 Din in članarina 30 Din, skupaj 980 Din. Po prejemu zneska pošljem ček za vplačilo, ki naj se poravnata najkasneje do 1. junija! Priglasit se bodo toliko časa sprejemali, dokler ne bo število 100 popolno. Vabim vse učiteljske, ki namerava letovati ob naši dalmatinski revijeri ob zelo ugodnih finančnih pogojih, da javi nemudoma priglas podpisnemu! Za informacije prosim znanke za odgovor! — Za UFS: Slavko Mrovič, učitelj, glavni poverjenik UFS Slovenjgradec.

Pozor lovci! Slovensko lovsko društvo nam pošilja v objavo: Oblastno lovsko davščino, ki jo sedaj izterjava kr. banska uprava je treba plačati. Odpisa te davščine nismo mogli doseči, pač pa je kr. banska uprava naše težnje upoštevala pri lovske davščinah, ki jih ustanavlja letošnji banovinski proračun. Izpremembe bodo razvidne iz pravilnika, ki izide še ta mesec. Vsak obdavčenec naj pogleda, če je davščina pravilno izračunana, ker računске ponote niso izključene. Plačati je za leto 1929 20 odstotkov, za leto 1930 pa 5 odstotkov letne zakupnine in sicer od vseh tekočih zakupnih pogodb brez ozira na to, kdaj so bile sklenjene. Pri pogodbah, ki so med letom 1929 ali letos potekle, se plača le sorazmerni del.

Gospodinjska razstava na Ježici. Danes se zaključuje 11. desetdnevni gospodinjski tečaj na Ježici. Ob tej priliki so dekleta razstavila svoje lepe izdelke. Razstava je odprta ves dan. Pridite in ogledite si uspehe naših deklet.

Otvoritev telefon. prometa z Madžarsko. Dne 5. aprila t. l. je bil otvorjen telefonski promet med centralami Murska Sobotica, Budimpešta in Vel. Kaniža. Pristojbina za navadno govorilo enoto v relaciji z Budimpešto je 46.20 Din, v relaciji z Vel. Kanižo pa 35 dinarjev. Dovoljeni so tudi nujni in zelo nujni pogovori.

Prepovedano inozemski tisk. Z odlokom ministrstva za notranje posele je prepovedano uvajati v našo državo in razširati v njej otroški list, ki izhaja v madžarskem jeziku v Budimpešti vsled razširjanja velike madžarske propagande.

Listnina uredništva. A. H. Pravitelj: »Če ni kaj v redu, me poduči v listnici.« Pravimo: To že ni v redu, da se niste podpisali, tako mi ne vemo, kdo nam pošilja. Sicer pa nam polenite zavdavo, da vam, koga bi vi želeli pohvaliti v našem listu. Načrtov je na Slovenskem preveč, da bi vsakega poznali.

Klobuke

v največjih modnih pomladanskih barvah in oblikah, ter razne srotne klobuke in čepice nu i v bogati izbiri SPECIJALNA TRGOVINA KLOBUKOV

Mirko Bogataj prej J. Pok
LJUBLJANA, STARI TRG 14

Cene zmerno Solidna postrežba

Odpevi za litanje za mešan zbor, ozir. za ljudsko petje zložil P. Hugolin Saitner. Ljubljana 1930. Jugoslovanska knjigarna. Cena pariturni 12 Din. — S temi skladbami je skladatelj zelo vsrregel cerkvenim zborom in vernikom. 17 odpevov velja laureatanskim litanijam, 7 litanijam presvetege Sreca. Mnogo so današnja govori in piše o ljudskem petju; litanije pri Smarincih so zato najlepša prilika. Saitnerjevi odpevi so lahki, priprosti, poljudni in se gibljejo večinoma v harmonijah tonike, dominante in subdominante. Vse so zložene v F-duru, ki je za altar najbolj prikladen. Kljub vsej priprostosti so vendar ti spevi zelo plemeniti, srečni, cerkve dostojni in bodo gotovo vsem cerkvam dobrodošli. Da se ideja ljudskega petja prej doseže, dobro bi bilo, da si te odpeve omislijo tudi verniki, zlasti mlajši, ki imajo veselje do petja. Tako bo melodija in besedilo hitreje njihova lasti.

VSAKOVRSNE URE, ZLATNINA IN SREBRNINA PO NIZKI CENI PRI

L. VILHAR, urar
Ljubljana, Sv. Petra c. 36

Zbrani spisi Ivana Cankarja vsakomur dosegljivi. Nova založba v Ljubljani pripravlja 10. zvezek Iv. Cankarja. Marsikdo bi si ta dela nabavil, pa na enkrat ne zmore niti posameznih zvezkov, kaj še vse dosejane zvezke. Zato je založba pripravljena iti vsakomur na roko, da dobi Cankarjeva dela v subskripciji na primeroma nizke mesečne obroke. Tako upamo, da bo ta odlična izdaja (ureja jo Iz. Cankar) našla toliko črtnja, da bo založbi mogoče čim hitreje nadaljevati z ostalimi zvezki.

Smarince! Prodajalna KTD (Nižmanova) ima v zalogi krasne »Smarince« Skrivnosti Marijinega življenja, epikal dr. Janez Abta. Cena s poštnino 33 Din.

Gospa, varujte z Vašim zdravjem in svezestjo! Vsako delo je lažje, ako se pravilno uredi, tako tudi pranje. Čitajte današnji oglas GAZELA in ravnajte se po njem.

Polenovka namočena, sir sardine, razne pastete, praško šunko, prvovrstne holandske esence v veliki izbiri, buteljna in odprta vina priporoča delikatesa KOVACIČ, Miklošičeva c. 32.

Oljnine vejice bodo prihodnje dni prodajale članice družbe sv. Elizabete. Ker je čisti dobitek namenjen najbednejšim, priporočamo nakup cenj. občinstvu.

Za prenovljenje krvi
izborno deluje 6-12 tedensko uživanje
PLANINKA čaja Bahovec.
Prisel je čas za spomladansko kuro. Zehnite tako, da boste prenovljeni in zdravi.
Proizvaja
lekarna Bahovec, Ljubljana.

Proti melom najboljšo zavarujete Vašo zimsko obleko s sredstvom TARMOL. Dobl se v vseh lekarnah in drogerijah. Proizvajalec: »Chemotechna«, Ljubljana, Mestni trg 10.

Moško, damsko garderobo najhitreje zloka, kemično čisti, pošije, napravi novo podlogo Vallet Express, Ljubljana, Stari trg št. 19, Likanje 18 Din.

Pacijent: Kam naj grem, gospod doktor, da ozdravim želodec in uredim prebavo. Zdravnik: V Rogoški Slatini! Zahičevlje prospekt!

Priporočam ogled pomladnih novosti za oblačila pri znani solidni tvrdki Novak na Kongresnem trgu št. 15 (blizu nunske cerkve).

Vodeča konfekcijska trgovina
„ELITE“
za dame, gospode in otroke
LJUBLJANA — PRESERNOVA ULICA 7-6
Prvovrstni salon za dela po meri

Pristen najboljši »Kraški teran« se toči v Mrakovi restavraciji na Rimski cesti.

Opozorjamo na oglas spodnjestajerske Ljudske posojilnice na zadnji strani današnjega »Slovenca«.

Trgovci se obveščajo, da si je tvrdka Lenasi & Gerkmann, Ljubljana, nabavila svilene rute ter šerpe in druge rute vseh vrst in cen, ter vabi k nakupu.

Kam naj grem kupiti? K Olupu, Ljubljana, Stari trg št. 2 na vogalu, kjer dobim najboljšo in najcenejšo angleške in češke kamgarne. Tam dobim tudi obleke po meri, kakor tudi vedno zadnje novosti klobukov in čepic ter najtrežnejše perilo znamke »Triglav«.

Lepotično grmitje, smreke, borovce, ciprese, nizke in visoke vrtnice, različne trajnice, pelargonije itd. priporoča tvrdka Ant. Bajec, Ljubljana, vrtnarija: Tržaška c. 34, tel.: 3242, cvetličarna: Pod Tranco 2, tel.: 3222.

Naznanilo. Trgovina G. ČADEZ, Ljubljana, Stritarjeva ulica, naznanja, da prične za velikonočne praznike z odprodajo moških klobukov, kravati, čepic, perila itd. po reklamnih cenah z 10-20% popustom. Ker je tvrdka res solidna, se obisk trgovine in zakup toplo priporoča.

Najboljše in najcenejše BARVE, FIRNEZ, LAKI, STEKLARSKI KLEJ in vse potrebščine za slikarje in pleskarje se dobe pri IVAN JANČAR - Miklošičeva c. 4
Nasproti tržiščensku carstvu — Skladnja Vidovdensk c. 14

Pomladne novosti

kakor plašče od 350 Din naprej. Obleke, bluze, priporoča po priznanih nizkih cenah in v veliki izbiri tvrdka IGN. ŽARGI, SV. PETRA C. 3 in 11.

ZOBNI ATELJE
PAVLE MARIJE KOCJANČIČ ima telefonsko štev. 3472

Spomladanski kričistilni čaj
po župniku Kneippu se dobi v
lekarni Leustek. Ljubljana, Resijeva c. 1
pri Zmajskem mostu

Nesreča ne počiva

Ponesrečen kolezar. Središče ob Savi: V ponedeljek popoldne se je hudo ponesrečil 20 letni Vlado Dogaš. Vozil se je na kolesu po klancu mimo sirotišnice. Pri tem se mu je nad prvim kolesom zlomil okvir, pa je mladenič oblezal na tleh nezavesten in se je na obrazu prav občutno poškodval. Mlademu fantu želimo skorajšnjega okrevanja.

Zlomil si roko. Iz Ljutomerja: Tukajšnji gostilničar in trgovec s perutnino Alojz Štiblar je hotel svoj tovorni avto spustiti v tek. Pri navijanju za užiganje bencina je spustil ročico, ki ga je tako močno udarila po roki, da se mu je zlomila kost. Moral se je zateči k zdravništvu.

PRAVI
FRANCK
vedno
odlična kakovost

Ljubljana

Kaj bo danes?

Drama: Vdova Rošinka. Izven.
Opera: Netopir. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven. Ob 3 pop. Ob pol 8 zvečer: Grofica Marica. Gostujoča gdnca. Lubejeva in g. Bratuž. Ljudska predstava po znižanih cenah. Izven.
Ljudski oder: Marija v nebo vzeta. Verska igra s petjem in godbo. Ob pol 4 pop.
Ljudski kino Glince. Ob 4: »Z aeroplanom po Evropi.«
Salezijanski mladinski dom: Ob 4, 6 in 8 zvečer film: »Tajnost vulkana« (Tom Mix).
Jakopičev paviljon: Vodstvo po Magoličevi razstavi ob 11 dop.
Lekarne: Nočne službe imajo: Mr. Leustek, Resljeva c. 1 in Mr. Bohinec ded., Rimska c. 24.
V ponedeljek: Mr. Piccoli, Dunajska cesta 6 in Mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9.

KAJ BO JUTRI?

Drama: Prigorska svatba. Gostovanje hrvalskih seljakov. Izven.
Opera: Zaprta.

Danes ob pol 4 popoldne v »Ljudskem domu«:

„Marija v nebo vzeta“

Sodeluje 80 oseb in orkester Glasb. dr. »Sloges«.

Podoknica S. Magoliču. Slikarja-umetnika in priznanega grafičnega delavca Srečka Magoliča se je ob njegovi sedemdesetletnici lepo spomnil pevski zbor »Grafike«. Sredi ob 9 mu je pod vodstvom prof. Gröbminga pred njegovim stanovanjem priredil krasno podoknico. Mojster Magolič: še na mnoga leta!

Zavod za alkoholike v Ljubljani. Alkoholizem je ena najtežjih socialnih bolezni v Ljubljani. Ta bolezen napada in izpodkopa zdravje ter blagostanje vseh plasti prebivalstva. Številne družine so že propadle zaradi nje in še vedno propadajo. Delavec na socialnogiigijenskem polju že dolgo proučuje posledice te bolezni, ki je med najtežje ozdravljivi. Ta bolezen sega tudi globoko v izobrazbo prebivalstva, v njegovo trgovino, obrt in splošno socialno stanje meščanov. Najhujši pojav, naravnost izstrski te bolezni pa so kronični alkoholiki. Ti polnijo ječe, bolnišnice in umobolnice. Že davno se je izkazalo kot zelo dobro radikalno sredstvo proti kroničnim alkoholikom, da jih internirajo v primernem zavodu in jih tam po zdravniških metodah zdravijo. Takega zavoda za alkoholike v Sloveniji še ni, dasi je nujno potreben. Ustanovitev takega zavoda ne bi pomenjala novega izdatka, ampak naravnost prihranek, kakaj s tem bi bilo mnogo zla udarjenega pri korenini. Ustanovitev zavoda v Ljubljani za alkoholike v najbližji bodočnosti spada med resne socialne naloge ljubljanske občine, banovine in države.

Predsedstvena seja Zveze Irgovskih gremijev v Ljubljani, ki je bila sklicana za torek, 8. t. m. je prelozila na četrtek, 10. t. m. ob 10 popoldne v posvetovalnici Zbornice TOI v Ljubljani.

Mesna ljudska kopal v Kolodvorski ulici bo radi snaženja dne 8., 9. in 10. aprila zaprta.

Vreme v Ljubljani je bilo večeraj zjutraj oblačno, že zgodaj se je megla dvignila; bilo pa je ves dan deloma oblačno. Najvišja temperatura 16,2 stopinj C. Barometer 753,4.

Novi čevlji se je kupil. Bratje iz južnih krajev, ki prihajajo v Ljubljano iskat dela, so večinoma reveži. Zato pomeni za enega ali drugega njih kroga pravi praznik, če se priklopi do novega kosa oblačila. Sredi je bilo videti na Mesarskem mostu takega srečnika, ki si je bil kupil nove čevlje. Krog njega so bili zbrani njegovi drugi. Kakor je bilo sklepati iz slovensko-hrvaške mešanice. Slavljena so vsega pretipali po čevljih. Končno je moral svetlikajoče rujavo čevlje sezuti, da so jih nateknili še drugi ih se za trenutek zaslanjali v položaj tistega, ki ima nove čevlje. »Još jednu nedelju bum trebal raditi!« je vzkliknil eden izmed njih, preštevajoč kovače in dinarje. »Samo gleč, kaj nebuš zapil!« »Buš videl, kaj nebum!« In so jo odmahali veselo razpoloženi po Resljevi, na tihem brundajoč tisto slavno »Još nijedan Zagorac...!«

Karambol na Marijinem trgu. Prav resen karambol se je pripetil v petek popoldne na Marijinem trgu. Iz Sv. Petra ceste je v naglem diru privozil dvovprežen voz, ki ga je vodil neki hlapec, z Miklošičeve ceste pa je privozila enovprezna izvoščkova kočija. V kočiji so sedele tri osebe. Voz je bil v prehitrem teku, tako, da se ni mogel izogniti kočiji in se je vanjo zaletel. Kočija se je prevrnila. Strto ji je bilo eno kolo in tudi šipa se je ubila. Od ljudi ni bil nihče ranjen.

Najtežje gospodinjsko opravilo

je pranje! Pametna gospodinja, ki pa si hoče naporno pranje olajšati, najprvo omečta trdo vodo z navadno sodo in nato pere s pravim terpentinovim milom Gazela!

Nesrečo je zakrivil voznik, ker je prehitro vozil z vozom. Izvošček trpi precejšnjo škodo.

Iz policijske torbe. Aretiranih je bilo sedem oseb: tri prostitutke, trije potepuhi in en berač. Razen zadnjega, so bili vsi izsledeni pri nočni raciji. Ovadbje navajajo samo en slučaj pasjega popada, devet prestopkov zoper cestni red in tri prestopke zoper avtomobilski red.

Da okrepite utrjene žive in mišice ter s tem obnovite pretakanje krvi, se takoj obrnite na maserja strokovnjaka v kopališču »Slone«. Masaža stane samo 6 Din.

Tvrdka

A. KUNC

Ljubljana — Gosposka ulica
 priporoča svoje izborne izdelke moških oblačil. - Cene kar mogoče nizke!

Maribor

Tonfilm v Mariboru. Napredujemo na celi črti; sedaj se napoveduje tonfilm. V teku so namreč pogajanja med lastnikoma obeh tukajšnjih kinovih gledališč. »Grajškega« in »Unionskega« glede fuzije, ki je spričo ogromnih nabavnih stroškov edini predpogoj za uspevanje tonfilma v Mariboru. Predvajanje filmov se namerava urediti tako, da bi se v enem od obeh kinovih gledališč dajale navadne filmske predstave, v drugem pa tonfilmske. Za Maribor pomenja hvalevredna podjetnost in uvidenost obeh kinovih lastnikov vsekakor veliko pridobitev, s čimer se obravska prestolnica uvršča med najpodjetnejša mesta v naši državi.

Iz teatra. Ker je druga letošnja operna uprizoritev (Rigoletto) v tukajšnjem Narodnem gledališču tako neprickovano uspela, namerava vodstvo glasnih prireditev vpriporiti še eno opero in sicer brččas Verdijevo »Traviata«.

Moderna francoska kat. literatura je v knjižnici tukajšnjega francoskega krožka precej lepo zastopana. Na razpolago so dela nekaterih najznamenitejših novodobnih kat. francoskih pisateljev. Obisk omenjene knjižnice vsem prijateljem francoskega jezika in kulture toplo priporočamo.

Tukajšnje Katoliško gospejno društvo, ustanovljeno od škola A. M. Slomska dne 7. aprila 1860, obhaja 70 letnico svojega obstoja s tridnevno pobožnostjo v cerkvi č. št. šolskih sester. Prihodnji torek, sredo in četrtek (8. 9. in 10. aprila), vsakokrat ob 5 (17) popoldne, bo primeren verski govor, v petek (11. aprila), ob 7. uri zjutraj, pa pontifikalna sveta maša s skupnim velikonočnim svetim obhajilom. Govore bo imel komtur križniškega reda, preč. P. Valerijan Učak. Članice društva in društvu naklonjene dame so prijazno vabljene, da se v obilnem številu udeležijo te proslave. — Društvo že skozi 70 let tiho in skromno, v duhu Slomškovega, izvršuje dela krščanske ljubezni do bližnjega. Odbornice pobirajo dvakrat na leto od hiše do hiše mile darove, ki jih sproti razdeljujejo med najbolj potrebne ubože. V spomin na 70 letnico bodo od društva doslej podpirane osebe letos o Veliki noči dobile, poleg mesečne podpore, 70 Din za priboljšek.

Delu slava, delu čast. Te dni slavi 45 letnico oskrbnitva g. Henrik Schigert, vzorni oskrbnik pri grofu dr. I. Meranu v Jančevem vrhu pri Pekrah. Visokočislenu slavljenca u obredem jubileju uspešnega gospodarskega delovanja naše najprisrčnejše čestitke.

Smrtna kosa. V visoki starosti 84 let je umrla zasebnica Elizabeta Res. Dušanova ulica 12. Pogreb pokojnice danes ob pol 16. uri iz mrtvašnice na magdalensko pokopališče. — Umrla je v Copovi ulici 21 v starosti 72 let hišna posestnica Antonija Merčun. Pogreb jutri ob 16 iz kapele na mestnem pokopališču v Pobrežju.

Društveni utrinki. kat. izobraževalno društvo v krčevini ima danes ob 15 v društvenih prostorih svoj redni letni občni zbor. — V Omladinskem domu pa je danes jako zanimiva gledališka predstava s pričetkom ob pol 18. — Ob 17 »Trosila bom rože«, v dvorani Prosvetne zveze.

Zbor primorskih emigrantov. Delavno je društvo »Jadran«; na četrtkovem občnem zboru se je ob izčrpnih poročilih funkcionarjev razodevala visoka kulturna bilanca: številne kulturne prireditve, propagandni izleti na mejo, informacijski posli primorskim emigrantom, veličastna proslava društvene 10 letnice itd. Jedro društva je pevski odsek, a duša mu je požrtvovalni pevovodja Lah. V imenu »Jadranske straže« je pozdravil zbor dr. Rapotec, potem je spregovoril tudi zastopnik »Orjema«. Stari odbor se je izpopolnil z mladimi društvenimi delavci s predsednikom dr. Bergočem na čelu. V okvirju društva pričneta po novem poslovnem letu delovati tudi mladinski in godbeni odsek. Hvalevredno je, da se v poslednjem času primorska inteligenca vrača v svojo matico. Veliko poročila daje za uspešnost našega narodno-obrambnega dela kulturna delavnost primorskih emigrantov v Mariboru.

Za velikonočne praznike se priporoča specialna trgovina za živila — Jaš in Lesjak, Maribor, Ulica X. oktobra 2. — Prvovrstno blago po najnižjih dnevnih cenah. Postrežba točna.

Kakor v velemestih je tudi v Mariboru, Ve-trinjska 24 K. Pečenko, specialna trgovina kravat, kjer lahko kupite vsakovrstne kravate tudi umetne, čiste iz crepp de chin svile po najnižjih tovarniških cenah. Ogromna izbira.

VELIKONOČNO SNAZENJE
VIM
 ZA
 SNAŽENJE
VIM
 SNAŽI VSE

Celje

Prihodnjo nedeljo popoldne ob pol 4 se vrši v Narodnem domu predavanje o simpatični svetnici Mali Tereziji Deteta Jezusa. Po predavanju bo gledališka družina vpriporila mirakel »Trosila bom rože...«, ki je ob priliki poslednje vpriporitve izzval ne le vihar navdušenja temveč tudi mnogo iskrenih solza. Pri prireditvi sodeluje salonski orpester. Vstopnice se že dobijo v Slomškovi tiskovni zadrugi.

Javno sejo je sklical za torek 8. aprila t. l. za osmo uro zvečer v rdečo sobo Narodnega doma celjski aeroklub »Naša krila«.

Povišane uvozne carine na kavo in čaj. Okr. gremij trgovcev v Celju opozarja vse svoje člane, da se je s 1. aprilom t. l. povišala uvozna carina na kavo in čaj in sicer: za surovo kavo na Din 140.—, za praženo in zmleto kavo na Din 200.—, za surovo kavo v lupinah na Din 90.— in za čaj na Din 240.—. Ker se je zvišala uvozna carina tudi za že obstoječe zaloge, morajo člani vpoštevati sledeče določbe: Trgovci in vsi oni, ki se pečajo s prodajo kave in čaja, morajo v svrhu naknadnega doplačila razlike na carini do 8. aprila t. l. prijaviti najbližjemu oddelku finančne kontrole vso zalogo kave in čaja po stanju z dne 1. aprila 1930. Prijavitni ni treba zalog izpod 5 kg kave in izpod 1 kg čaja. Prijavo je treba vložiti v treh enških izvodih. Obrazi za prijavo se dobijo pri finančni kontroli.

Jesenice

Promet. Sezija avtomobilskega prometa je zopet tu. Prav za prav letošnja mlo zimo niti prenehala ni in posebno vztrajni so bili zagrebški in drugi potniki, ki neprestano posejajo Jesenice. In baš ti drvijo skozi naše mlado mesto, da morajo peči skokoma iskati zavetja za hišnimi vogali, sicer jim je obleka lahko onesnažena od vrha do tal. Prav nič se ne ozirajo na predpisano brzino in imajo očitvidno veselje in zabavo, ko vidijo pred seboj begajoče pasante. Sole obiskujočih otrok je na Jesenicah okoli tisoč in vsi ti morajo po Aleksandrovi cesti, kjer je promet največji. Treba bo odločno nastopiti proti brezbrzišnim avtomobilistom in motociklistom in sicer zdaj, spomladi, da se tako preprečijo nesreče, ki lahko nastanejo radi brezobzirnih vozačev. Tršanova hiša na Jesenicah je za itak že mnogo let ne kamen, pač pa vogal spodtike in bi bilo v interesu prometa, to veliko oviro takoj odpraviti.

Prireditve. Krekovo prosvetno društvo ponovi drevi ob osmih prejšnjo nedeljo tako dobro uspelo dramo »Materinsko srce«. Udobni novi stoli, nove kulise, popolen društveni orkester, povrh pa še drama, ki presune vsakogar, kaj hočeš še več za šest ali pa osem dinarjev? — Dekliški odsek pa ima v sredo 9. aprila svojo prosvetni večer. Po veliki noči pa pride na vrsto Kovačev študent in pa Revček Andrejček.

Stari društveni dom, katerega je kupilo I. delavsko konzumno društvo na Jesenicah, je spremenjen v stanovanjsko poslopje in so že vsi prostori zasedeni.

Iz društvenega življenja

Pevski zbor v Rokodelskem domu pod vodstvom g. prof. M. Bajuka bo imel pevsko vajo danes ob 11 in v torek zvečer ob 8. Obeh vaj naj se vsi pevci zanesljivo udeležijo.

H koncertu pevskega zbora Glasbene Matice ljubljanske. V petek 11. t. m. poje pevski zbor ljubljanske Glasbene Matice Vycpalekovo kantato O poslednjih stvareh človeka za soli, zbor in veliki orkester. Kantata je moderno delo češke literature, katero je napisal skladatelj Ladislav Vycpalek. On spada k moderni struji sedanjih čeških kompozitov, je bil učenc slavnega Vitez-slava Novaka in nastopa kot dovršen, zrel umetnik. Vsa svoja dela mladostne dobe je skadatelj uničil, nobenega ni objavil svetu toliko časa, dokler ni imel svoj definitivni slog, katerega karakteristika so kratki, a umetniško dovršeno izpeljani akordi. Njegov ritem je preprost in jasen, dela njegova pa po večini resna, globoka. Če poslušamo zadnja njegova dela, predvsem kantato, ki jo izvaja Glasbena Matica, se nas nehote poloti neko vzvišeno razpoloženje. Podlaga besedilu kantate tvorita dve slovaški narodni pesmici. Izvajanje tega dela bo najpomembnejše v letošnji koncertni literaturi. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni.

Salezijanski mladinski dom Kodeljevo. V sredo 9. t. m. ob 8 zvečer VIII. prosvetni večer. Predvajal se bo film: »Izpod jarma faraonov.« Vstopnina 4, 3, 2 in 1 Din.

Vič. Farna cerkev sv. Antona. Ob 7 zvečer cerkven koncert.

Sp. Šiška. Ne pozabite priti danes zvečer ob pol 8 v samostansko dvorano. »Stilmondski župan«. Vstopnice dobite danes ves dan v samostanski dvorani.

Vrhnik. Nocoj, 6. t. m. ob 8 zvečer gostujeje v Rokodelskem domu ljubljanci. Igrali bodo Nestroyev komedijo s petjem »Utopjenca«.

Dol. Logatec. Dramatični odsek Prosvetnega društva priredi v nedeljo 6. aprila 1930 svojo 16. predstavo z dramo »Stilmondski župan«. Spisal Maurice Maeterlink. Vsebinska je povzeta iz svetovne vojne. Dejanje se vrši v mestu Stilmondu ob zasedbi sovražnika. Ker nam je vojna vsem še v živem spominu, je zanimanje za predstavo veliko. Opozarjamo na predprodajo vstopnic v trafiki G. Jerina.

Rakek. V nedeljo 13. t. m. se vrši v gostilni gosp. Ivana Faturja na Rakeku informativni sestanek in obenem ustanovni občni zbor »Prometne zveze železničarjev Jugoslavije«, skupine Rakek. Somsiljeniki vljudno vabljeni. Za člane udeležba obvezna. Pripravljali odbor.

Breznica. V nedeljo 13. t. m. na velikonočni ponedeljek 21. t. m. ter na belo nedeljo 27. t. m. upripori Izobraževalno društvo »Pasijon« v 14 slikah. Uprizoritev bo povzdignila krasno oderska oprema in najmodernejša umetna razsvetljava.

Dražgoše. Prosvetno društvo priredi na cvetno nedeljo ob pol 4 lepo in pretresljivo žaloigro »Prababica«. Vabljeni vsi bližnji in daljni.

Adria
 Čevlji
 Celje
 NARODNI DOM

Pluj

Seja okrajnega kmetijskega odbora. V petek dopoldne se je v mestni posvetovalnici vršila seja okrajnega kmetijskega odbora. Sejo je vodil okrajni načelnik dr. Vaupotic, glavna poročevalca pa sta bila podnačelnik Bratina in okrajni kmetijski referent Zupanc. Za predsednika kmetijskega odbora je bil izvoljen Franc Ranfl, posestnik in župan iz Gajeveev, podnačelnikom dekan Podvinjski Anton iz Zavrča, za oblastni kmetijski svet kot delegata Zunkovič iz Narapelj in Franc Janžekovič iz Petrijanc, za namestnika pa Alt iz Velike Nedelje. Na seji je bil tudi sprejet proračun, tako da dobijo občine eno četrtino, kmetijski odbor pa tri četrtine iz občinskih proračunov. Natančna vsota proračuna še ni znana, ker proračun ni še potrjen.

V ponedeljek dopoldne se vrši v »Mladiki« zborovanje učiteljskega društva za ptujski okraj.

Drugi teden je več kino predstav, kakor »Diana«, silna drama iz Napoleonovih časov, »Osvetac in »Papitouc«, krasna drama iz pragozda.

LIKERJI rastlinske destilacije „TRIGLAV“ so najboljši. — — Zahtevajte jih povsod!

Slovenjgradec

Umrl je na Dunaju znani, največji gozdni posestnik v okraju, lastnik nad 2500 ha velikega gozdnega kompleksa in lastnik industrijskega podjetja v Mislinju g. Perger. Umrl je dočakal starost 79 let čer je bil do zadnjega veder in čil.

Luštno je na svet... Hudo žejo smo imeli lansko leto v slovenjgraškem sodnem okraju in veseli smo bili. Vsega skupaj smo v letu 1929 popili: 282.634 l vina, 146.464 l piva in 24.112 l žganja. Če računamo liter vina po 14 Din, znašajo izdatki za popito vino v našem sodnem okraju čedno vsotico 3.955.876 Din; izdatki za popito pivo 878.784 Din in za popito žganje 723.360 Din.

Kupil je naš neumorno marljivo lesni trgovec in posestnik ter bivši župan našega mesta g. Marčič največje tukajšnje trgovsko lesno podjetje s parno žago tvrdke Mirko Steiner in sinovi. Tako je prišlo veliko podjetje s kolodvorsko restavracijo v domače roke.

Kopališče Gleichenberg

Avstrija, Štajerska
 Sloviti zdravilni vrelci,
 moderne zdraviliške naprave
 Odlični zdravilni uspehi pri
 katarih, astmi, emphysemu, srčnih boleznih
 Najlepše okrevališče!
 Penzija od Din 66 - višji. Sezono: April-Oktober

Davščine ljubljanske občine

Uvoznina

Poleg že včeraj naštetih uvoznin se nadaljuje uvoznina še za te predmete:

Avtomobili 200 Din, šasijski 200 Din, motorna kolesa 100 Din za kos.

Posamezni deli koles, motorjev in avtomobilov ter vse druge mehanike 1 Din za kg. Motorna prikolnica 25 Din, kolesa vseh vrst 2 Din, otroški vozički 2 Din za kos.

Kavčukovi izdelki:

Za osebne avtomobile, motorje, kolesa in slično 4 Din za kg, za tovarne avtomobile, otroške vozičke, gumijevе cevi za škropljenje, gumijevi izdelki za obrtno in industrijsko potrebo 1 Din za kg.

Zoge, radirke ter vsi boljši gumijevi izdelki 5 Din za kg. Galoši, snežni čevlji 3 Din za par. Gumijasti plašči in druga z gumo prepojena roba 4 Din za kg.

Arabska guma, trda in tekoča, 0,50 Din za kilogram. Surova guma in kavčuk iz trde gume ter vsi izdelki iz teh surovin, raztopine gume 1 Din za kg, obrtniška lepila vseh vrst 0,50 Din za kilogram.

Azbest, surov, zmlet in v vlaknih 0,50 Din za kg. Zagoščila vseh vrst 1 Din za kg. Bencin in bencol 0,05 Din za kg.

Petrolej, nafta in surovo olje 0,05 Din, karbid 1 Din za kg.

Olja vseh vrst za tehnične svrhe:

Olje za mazanje, nečisto olje, terpentin, firnezi, laneno olje, karbol in slično 0,05 za kg. Antracensko, karbidno, krcozotno, kamfeno, anilinsko in slično 0,50 Din za kg. Fina eterska, rožna in dišeca olja 5 Din za kg.

Mast za mazanje za tehnične in industrijske svrhe 0,05 za kg. Vse vrste voščil in čistil za usnje, les, kovine 1 Din za kg.

Barve (v suhem stanju) 0,05 Din, z oljem, glicerinom, firnečem ali mešane, vse grafične barve 0,50 za kg. Kreda, kit in talk, rudniški proizvodi za ind. predelavo 0,50, barve akvarelne in oljnatе 2 Din za kg.

Mavec 0,05, izdelki iz mavca 0,50, cement 0,01, cementni izdelki 0,05 Din za kg. Neobdelan marmor 0,05, obdelan 0,50 Din za kg.

Kamen (neobdelan) 0,01, obdelan 0,05 Din za kg. Glinasta posoda surovo izdelana 0,05 Din, glazirana posoda, keramični izdelki, porcelanasta kuhinjska, za obrtno svrhe, namizna, luksuzni in galanterijski izdelki za okras (vaze, kipi) 0,15 Din za kg.

Steklo navadno za okna in izložbe, prosto pakovano, cevke, steklena opeka, brušeno steklo, ogledala (neokvirjena), steklena posoda iz navadnega stekla, kuhinjska in namizna posoda ter ona za gospodarske svrhe, valčki, plošče, brušeni, poslikani in okrašeni stekleni izdelki, razpršilne steklenice za parfume, retortе, steklenice za pomade in tehnične svrhe 0,15 Din za kg.

Fotografske plošče in okvirjena ogledala 2 Din za kg. Barometri, termometri, naočniki z vsem priborom, optični izdelki 10 Din za kg.

Zarnice 1 Din za kos, radio-elektronke pet Din za kos. Filmi za javno predvajanje (razen kulturnih) 100 Din za kos, fotopapir in filmi 5 Din za kg.

Papir.

Lepenka navadna 0,02 Din, časopisni in tiskarski papir, papir za pakovanje, lepenka vseh vrst, poslovne knjige, izgotovljene vrečice itd. 0,05 Din za kg.

Casopisi, knjige in revije so proste uvoznine. Pisarniški in pisemski papir, kopirni, karton, kuverte, vse vrste kartonažnih izdelkov, tiskovine, krep, staniolni papir, pergamentni in svileni, celulozni, preparirane prešane lepenke, slike, podobice, šablone za slikarje, papirna reklamna roba, razglednice, albumi vseh vrst, geografske in ostale karte, konfeti in slično, papirne imitacije usnja, tapetni papir, prevleke raznih predmetov, povošena in slična platna za knjigotiskarsko stroko, vse drug papir, prepariran z voskom, firnečem, katranom, celulozo, smolo, preproge in slična roba iz linoleja 0,60 Din za kg.

Plutovina prosta 0,05 Din, izdelki iz plutovine za predelavo 0,15 Din, celotni izdelki iz plutovine 0,50 Din, morske gobe suhe, izdelane 5 Din, morske gobe suhe za industrijo in predelavo 2 Din za kg.

Manufaktura.

Bombaž in volna surova ter v štrneh, vata za obrtno svrhe 0,25 Din za kg. Platno iz bombaževine, volne in polvolne ter izdelano platno brez razlike, sukno v kosih in navadni baržun 0,25 Din za kg.

Pletenine iz bombaževine, volne in polvolne (jopice, čepice, obleke, nogavice, rokavice, sukanec, traki, vezanine, čipke, perilo), šivani izdelki iz bombaževine, platna, volne in polvolne (perilo in obleke ter slično), šivani izdelki iz navadnega baržuna, sukna, obleke, plašči itd. 5 Din za kg.

Odeje navadne in prešite 5 Din za kos, Koci navadni 1 Din za kos. Razni odpadki zgornjih tkanin 0,25 Din za kilogram.

Svila v štrneh za industrijske svrhe in trgovino 5 Din, polsvila ter njeni izdelki in svileni sukanec 5 Din, umetna svila ter drugi izdelki 5 Din, svila, baržun in pliš ter slične tkanine v kosih 15 Din, izdelki in vsa pozamentarija iz imenovanih tkanin kot trakovi, perilo, čipke, vezanine, rokavice, nogavice, mrežice, šalji, rute itd. 20 Din, šivani oblačilni izdelki iz svile, svilenelega baržuna in pliša, kakor obleke, krila, plašči, jopice in vsi deli vrhanje obleke 10 Din za kg.

Izdelane zavese in slično brez razlike 20 Din za kg, kravate svilene in polsvilene 40 Din za kg, kravate druge, naramnice, podveze in slični izdelki 10 Din (za polsvileno blago se smatra blago, ki ima nad 10 odstotkov svile, za svileno pa, ki ima nad 50 odstotkov).

Trdi ovrtniki, narokvice in naprsniki 10 Din za kg, izdelane preproge, dekorativne 5 odstotke fakturane cene.

Klobučevina.

Klobučevina in filc iz volne ali živalskih dlak 1 Din za kg, vsi izdelki iz pločevine in filca, kakor moški in ženski klobuki, moški in ženski slamniki, izgotovljeni ali neizgotovljeni 4 Din za kos, kape, otroški klobuki in slamniki 1 Din za kos, modne gamaše vseh vrst 1 Din za par.

Usnje.

Kože, sveže, soljene in suhe 0,50, čreva 1 Din, usnje za podplate in slično 0,50 Din, navadno usnje za vrhnji del čevljev ter za vsodruge vrhnje uporabo 1 Din, ševrojevo usnje, lakasto, želvično, antilopno, brokatno, zlate in srebrne kombinacije in finejše usnje v kosih 5 Din za kg.

Kosti in mezdra, parklji in rogovi 0,05 Din, perje in puh očiščen 5 Din, neočiščen 2 Din, perje za okras 10 Din za kg.

Galanterijski izdelki iz usnja (kape, rokavice, ročne torbice, kovčegi, pasji ovrtniki, pasovi, ves pribor in druga boljša roba) 5 Din za kg.

Usnjate gamaše in aktovke 5 Din, šolske torbice 1 Din. Usnjeni plašči in obleke vseh vrst 5 Din za kg.

Jermena za vse industrijske svrhe, konjska oprema in drugi izdelki za obrt, industrijo in gospodinjstvo 1 Din za kg.

Čevlji, moški in ženski, vseh vrst 5 Din za kg. Navadni platnati čevlji, moški, ženski in otroški, sandale, opanke in copate 1 Din.

Pisarniške potrebščine.

Vse vrste črnih in tušev, svinčniki, persniški, polnilna peresa, ravnila, risalne deske in slični izdelki, tintniki iz lesa ali kovin, pivne vage in drug slični pribor, risilno orodje, navadno ali v garniturah 0,60 Din za kg.

Gumbi, broše in zaponke, lasnice, stekleni biseri za okras obleke, luči itd. 5 Din za kg, zapestni gumbi v etajlih, razen onih iz dragocenih kovin 5 Din za garnituro.

Ščetrarska roba: ščetke in krtače za ribanje poda in umivanje, goveja dlaka, fibris, afrik, ščetke in čopiči za vso hišno in obrtno porabo, ščetine, zime in fina živalska dlaka, žične krtače in gobe, metle, slamažaje iz slame, morske trave in iz boljšega materiala 0,50 Din.

Kržno sirovo in izdelano, nekonekcionirano od domačih živali 1 Din, od navadne in fine divjačine 5 Din, izdelano krzgarsko blago, nekonekcionelno od domačih živali 2 Din, od navadne in fine divjačine 10 Din, dragoceno krzno 10 Din za kg.

Kozmetična sredstva, parfemi, puder, šminke, razne pomade za lase, toaletne in zobne krtačke, lepčila vobče, vse vrste toaletnega mila 5 Din za kg.

Antiseptična sredstva: vata v zavojih, bandaže, ovojni gazi 0,50 Din za kg. Lasuljarski predmeti 2 Din za kg.

Zobje iz emajla in ostalega materiala 20 Din za kg. Lekarniške in drogerijske potrebščine: doziranje in pakovane, pod posebnimi imeni ter brutto specialitete 4 Din netto kg, proste kemikalije, zdravila in droge 2 Din za kg, kemikalije vseh vrst za industrijo, vse vrste jedkih in kislih tekočin ter vse vrste soli za industrijo 905 Din za kg.

Umetna gnojila in galica 0,02 Din za kg. Kvasi in drože, melasa 0,05 Din za kg. Dišave vseh vrst 2 Din za kg.

Semena: za poljske in gozdne pridelke ter povrtnino 0,02 Din, cvetlična semena 5 Din, gomolji in čebulice za cvetje 1 Din za kg.

Suha in sitarska roba: škafi ter druge slične posode za gospodarsko porabo, pletena roba in boljša pletarska roba 0,50 Din za kg.

Les.

Prost les v panju in merkantično obdelan (hlodi in slično) 0,01 Din za kg.

Lesni izdelki v gradbene svrhe, furnirji ter ves plemeniti les v kakršnikoli obliki (žagan les), zaboji itd. 0,05 Din za kg.

Sodi in slične gospodarske potrebščine, izdelane 0,05 Din za kg.

Pohištvo in enake potrebščine, proste in pleskane ter slični izdelki iz mehkega in trdega lesa ali ličani, brez razlike 0,25 Din za kg.

Staro pohištvo in selitivne stvari, v kolikor se po členu 18 ne smatra za selitveno, in vrnje-ni vozovi za pohištvo 0,05 Din za kg.

Tapetniški izdelki 0,50 Din za kg.

Pečarski izdelki.

Vse vrste pečarskih izdelkov, glasirani in emajlirani 0,10 Din za kg.

Porcelanaste plošče za peči, štedilnike in razne obloge 0,15 Din za kg.

Glina brez razlike 0,05 Din za kg.

Gradbeni material.

Ves drugi neimenovani gradbeni material, kakor opeka, gradbeni les, kamenje, gramoz, pesek, predmeti za tlakovanje nlic, strešna lepenka 0,01 Din za kg.

Trstje za stropе in slično 0,05 Din za kg, Samotna opeka in moka ter pesek v industrijske svrhe 0,05 Din za kg.

Sirkova slama 0,10 Din za kg.

Vrvarski izdelki: vse sirovine 0,10 Din za kg. — Vsi vrvarski izdelki 0,50 Din za kg.

Galanterijski izdelki.

Izdelki iz lesa, celuloze in gume, iz kovin, blaga, porcelana, glince in sličnih sestavin, iz mavca, stekla in sličnega, iz papirja, usnja in usnjenih imitacij, kosti, slonovine, marmorja in njega imitacij, vsa bijouterija in sportni predmeti iz lesa 2 Din za kg.

Steklenice »Termos«, sprehajalne palice vseh vrst 5 Din za kg.

Igralne karte za vse vrste iger 5 Din za garnituro.

Svileni dežniki in solnčniki 10 Din za kos. Navadni dežniki in solnčniki 5 Din kos.

Ure.

Budilke z niklastim ali sličnim cenom obodom, navadne stenske in kuhinjske ure, vse neimenovane navadne žepne ure, niklaste in iz ameriškega zlata (double) 5 Din za komad; preproste do 500 Din fakturane cene 0,50 Din za komad; nad 500 Din fakturane cene 3 Din za komad, Zlate ure 30 Din za komad, Sobne stenske in konzolne ure ter slično do 500 Din fakturane cene 10 Din za komad, iste nad 500 Din fakturane cene 25 Din za komad. Velike sobne ure s stojali 40 Din za komad. Mehanizem za žepne ure 3 Din za garnituro. Mehanizem za stenske, sobne in ostale ure 5 Din za garnituro.

Vsi izdelki, ki spadajo pod zlatarsko in mersko stroko od nikla in ameriškega zlata 5 Din za kg.

Luksuzno blago.

Sem spadajo vsi dragoceni predmeti, izdelani luksuzno iz umetnega cvetja, dragocenih

Gostilničarska pivovarna v Laškem

Pripravljani odbor gostilničarske pivovarne v Laškem na svoji zadnji seji, ki se je vršila danes, dne 5. t. m. v hotelu Miklič v Ljubljani, ugotovil, da predsubskripcija delnic izborna napreduje. Pristopilo je do danes 2085 gostilničarjev, poleg tega tudi znatno število trgovcev in obrtnikov; vendar pa zanimanje za subskripcijo delnic narašča. Računati je, da bo pivovarna izdelovala kvas, radi česar vabimo gg. trgovce, osobito peke na udeležbo pri subskripciji delnic. — Da se celotno delo predsubskripcije temeljito izvede, so pooblašteni slednji gg. delegati: Reicher & Turk, Ljubljana, samo mesto Ljubljana, Dolnji Logatec, Rakek, Lož, Cerkljica, Leskovec Jakob, Ljubljanska okolica. — Remie L. Kočevje, Ribnica, Velike Lašče, Črnomelj, Gorski Kotor. — Plantariš Ignac, Skofja Loka, Ziri, Zelezniki. — Arh Franc, Bled, Radovljica, Jesenice, Tržič, Sl. Bistrica, Voj-

nik, Konjice, Šoštanj. — Rebolj Ivan, Kranj, Kamnik, Lukovica, Vrankso, Braslovce, Mozirje, Zalec, Slovenjgradec, Smarje pri Jelšah, Rogaska Slatina, Juvanec Kajetan, Litija, Zgorje, Trbovlje, Radeče, Sevnica, Krško, Brežice, Kostanjevica, Višnja gora, Koze. — Planinšek Alojz, Novo mesto, Mokronog, Vrhnika, Ptuj, Ormož, Čakovec, Dolnja Lendava, Murska Sobota, Gornja Radgona, Sv. Lenart, Slov. Gorice. — Balja Ferdo, Prevalje, Gornji Grad.

Pripravljani odbor »Gost. pivovarne« d. d. Laško naproša gg. načelnike gostilničarskih zadrug, da olajšajo zgoraj omenjenim gg. delegatom delo med članstvom in pripomorejo do hitre izvršitve predsubskripcije delnic, zavedajoč se pomena in koristi novo ustanovljene gostilničarske pivovarne. V slogi je moč!

BILANCE IN POSLOVNA POROČILA

»Saturnus«, d. d. za industrijo pločevinastih izdelkov v Ljubljani objavlja prvič po letu 1924. bilanco. Iz rač. zaključka za 1924 izhaja, da znaša: upniki pri glavnici 3 milij. 18,4 milij., investicije pa 9,9 milij. Pri donosu 14,1 milij. znaša čisti dobiček 0,127 milij. Din. — »Elektra«, d. d. za dobavo toka v Ljubljani. S podjetjem je začela sodelovati Elektra Česenj, katere zastopniki so sedaj tudi v upravnem svetu. Čisti dobiček znaša 19,943 Din, na glavnico 3 milij., in se porabi za kritje izgub iz prejšnjih let, ki znašajo 198.219 Din. — »Termac«, zdravilišče d. d. v Zagrebu, ki je imelo doslej kopalnišče Laško, izkazuje za leto 1929. 3949 Din dobička na glavnico 0,25 milij. Po nakupu zdravilišča po Suzorju (kupnina 3,33 milij. Din) izkazuje podjetje 3,22 milij. upnikov in se oplaše od glavnice 0,137 milij. Din, tako znaša ostanek 113.000 Din. Podjetje predlaga likvidacijo. — Narodna mlinarska in gospodarska industrija v Zagrebu izkazuje za 1929 pri glavnici 30 milij. Din 0,44 milij. dobička, prenos izgube iz 1928 pa znaša 0,44 milij. (izguba za 1928 0,2 milij. Din).

Gospodarska štedionica, Split, največja dalmatinska kreditna zadruga, izkazuje v l. 1929. povečanje vlog od 21,5 na 30,95 mil. Din. Zadruga ima 311 (314) članov s 5428 (5102) deleži. Pri donosu 3,5 (2,4) mil. znaša čisti dobiček 0,337 (0,141) mil.; lastnih sredstev pa ima ca. 3 mil. Din.

Likvidacija. »Knjižara Zabavne biblioteka«, d. d. v Zagrebu predlaga obnovo zboru likvidacijo. — Družba je bila ustanovljena leta 1921., glavnica znaša 0,3 mil., izguba za 1929 0,15 mil. dinarjev.

Nihag, d. d. za lesno industrijo v Zagrebu, čejar zgodovino smo podali 19. marca, je sklenila na obnem zboru znižati glavnico od 28 na 0,56 mil. Din s prekolkovanjem delnic od 50 na 1 Din! Izdalo pa se bo 56.000 novih delnic po nom. 100 Din, tako da bo znašala delniška glavnica 6,16 mil. Din (56.000 starih delnic po 1 Din in 56.000 novih delnic po 100 Din).

Švedski kapital v naši državi. Kakor poroča »Jugosl. Lloyd« iz Beograda, je švedska finančna skupina »Asea« kupila večino delnic Tetovske ind. d. d., ki ima hidrocentralo v Tetovu (2450 k. s.; glavnica 10 mil. Din). Družba je tudi že prevzela centralo v Zemunu od D. d. za cl., prom. in ind. podjetja v Zemunu (centrala v Zemunu odda letno poldrug milijon kilovatnih ur toka).

Borza

Dne 5. aprila 1930.

Devizni promet na ljubljanski borzi je bil ta teden prav znaten. Znašal je 22,23 mil. naprava 12,14, 19,9, 20,79 in 22,88 mil. v prejšnjih tednih. Posebno znaten promet izkazuje deviza London, kateri slede Praga, Curih in Newyork. Tečajji so bili v splošnem napram začetku tedna slabši. V prvih treh mesecih zadnjih let je bil promet sledeč (v mil. Din):

	1928	1929	1930
januar	72,8	39,1	89,1
februar	60,2	58,6	67,1
marec	72,8	62,5	80,7
	205,8	200,2	236,9

Državni papirji se drže v tečajih, pač pa je proti koncu tedna tendenca popuštila in promet se zmanjšal. Bančni papirji, ki so še v ponedeljek bili čvrsti, so pričeli popuščati, vendar so še znatno višji kakor pred začetkom huse. Industrijski papirji so slejkoprej zanemarjeni, promet je majhen.

DENAR

Curih, Belgrad 9,1275, Amsterdam 207,25, Berlin 123,225, Bruselj 72,05, Budimpešta 90,215, Bukarest 3,0725, Dunaj 72,80, London 25,11375, Madrid 64, Newyork 516,20, Pariz 20,205, Praga 15,29, Solija 3,74, Trst 27,0725, Varšava 57,88, Kopenhagen 138,25, Stockholm 138,80, 138,25.

VREDNOSTNI PAPIRI

Dunaj, Don. sav. jadr. 89,75, Wiener Bankverein 20,25, Creditanstalt 51, Mundus 171,50, Alpine 34,60, Trboveljska 59,05, Kranj, industr. 38, Leykam 5,80, Rima Murany 101,70.

Žito

V poslednjem času je opaziti na svetovnih žitnih tržiščih skoro stalno naraščanje cen za pšenico in za koruzo, brez vsakega padea nazaj. Radi tega se je tudi pri nas položaj na splošno zelo uvrstil in cene čedalje bolj rastejo. Producenti so ustavili ponujanje v trdnem prepričanju, da pridejo še boljše cene za blago ter ga zato ne marajo razmetavati. Kupovalcu je pri tem položaju skoro nemogoče smotrno kriti svojo potrebo — spekulaci-

žlahtnih kovin, slonovine, marmorja, stekla, porcelana v zvezi s katerimkoli materialom, svile in drugih finih tkanin, usnja, krzna, v kolikor niso v tarifi posebej imenovani. Dalje vsi dekorativni predmeti, če niso še posebej imenovani, vsi predmeti, okovani s srebrom, zlatom ali okrašeni na drug sličan način. Navedeni predmeti se trošarirajo po 5 odstotkov za komad od fakturane cene. Za nobeno pošiljko ne more uvoznina znašati manj kot 1 Din.

Za vsak avtomobil, osebnih ali tovarnih, prazen ali naložen, ki pasira mestno mejo, poleg naloženega blaga še 10 Din. Motocikli brez prikolice od voznice 2 Din, s prikolico 4 Din od voznice.

Za predmete od tarifne postavke 1—23, ki se uvažajo v prosta skladišča in ki se pozneje izvažajo iz mestnega ozemlja, se pobira uvoznina v zmanjšani pristojbini 0,50 Din za 10 kg. Vse blago, ki se vtvorja ali iztvorja na ljubljanskih kolodvorih in katero prevaži ali gre direktno preko mestne meje, zapade uvoznini 0,50 Din za 100 kg.

ejskih nakupov pa je zelo malo, ker imajo kupci s takimi kupinami dokaj slabe izkušnje. Močno primanjkuje pšenične moke niče, kajti boljši mlinci v Vojvodini, v kolikor niso za naprej razprodani, se brantjo oddajati samo niče, ali pa zahtevajo zanj izredno visoke cene. Kriza črnih mok, ki se vleče že skoro leto dni, postaja vedno hujska in nobenega znamenja ni, da bi se našla kakor rešitev iz zadrege. — Pod pritiskom razmeroma nizke cene koruze so tudi ostala krmila poceni, kljub temu je povpraševanje po njih minimalno. Oves se trguje v malem obsegu, a le kvalitativno dobro blago — ki je letos prav redko — dosega boljše cene. — Pšenica gor. bačka velja 210—215 nakladalna postaja, koruza, času primerno suha, se trguje po 105—107,50 bačka nakl. postaja. Oves velja po kvaliteti 190—150 nakladalna postaja. Za pšenično moko niče zahtevajo zmernejši mlinci 340 do 350, a boljši mlinci, zlasti v potiskih krajih, zahtevajo še veliko več. Pšenični otrobi so zelo zanemarljen predmet, kar z ozirom na cenena krmila letos ni nič čudnega. Bački drobnji veljajo 75—80 nakladalna postaja.

Budimpešta. Tendenca mlačna. Promet srednji. — Pšenica maj 20,97—21,15, zaklj. 21,02—21,03, okt. 20,85—20,55, zaklj. 20,19—20,50; rž maj 11,78—11,82, zaklj. 11,82—11,84, okt. 13,30—14,20, zaklj. 13,18—13,20; koruza 12,57—12,78, zaklj. 12,57 do 12,59, julij 12,69—12,90, zaklj. 12,68—12,69, transit maj 11,84—12,05, zaklj. 11,88—11,92, julij 12,04.

Mleko, maslo in sir

Mleko. Od meseca oktobra, ko je po navadi največja množina mleka vsled paše in ostale obilo krme, se letos množina mleka celo zimo niči do danes ni mnogo, ali pa ni spremenila. Drugi leta je bilo v mesecu marcu in aprilu pomanjkanje mleka za konzum, letos pa tega ni čutili, ampak nasprotno, mnoge mlekarne predelujejo mleko v maslo in sir, ki so sicer v tem času oddajale mleko za aprovizacijo Ljubljane. Cene so ostale stalno iste in sicer detajlna cena v trgovinah Din 2,75, dostavljeno stankam na dom Din 3.—. En gros cene se gibljejo po množini mleka od Din 2,25 do 2,50. Vprašanje je, kako bo vplivala nova mestna uvoznina po po Din 0,10 na liter, ki se bo predvidoma začela pobirati koncem aprila, na ceno mleka. Mlekarne gotovo ne bodo mogle nositi pri svojem minimalnem brutto zaslužku tega povška, ker ta povšek znaša skoraj 5% na ceno. Mlekarne pa za posteri-zacijo, za dovoz, za čiščenje, za obrabo vrčev in ostalo pri mleku komaj zaslužijo 10 do 12% od nakupne cene.

Maslo. Produkcija masla je dovolj velika, tako da krije vse potrebe, delno pa mlekarne pripravljajo maslo za velikonočne praznike. Tendenca prodaje je slaba in padajoča. Cene fa čistemu maslu en gros 45 do 48 Din, kmečkemu maslu istotako en gros 28 do 35 Din. Detajlne cene so za ca. 20% višje.

Sir. Celoletno zimo se je produciralo še enkrat toliko sira, kakor druga leta. Mislimo predvsem produkcijo ementalkega sira. Ker pa v jeseni niso bile velike zaloge, se bo v letošnji prodajni sezoni, ki se ravnokar pričenja, ako bo lepo vreme, sir še po primerni ceni lahko prodal. Bati pa se je nadprodukcije za v jeseni in prihodnje leto. Cena ementalkega sira en gros je 28 do 31 Din pri odjemu blaga vsaj 100 kg na enkrat. Deza kg, rezano blago v kosih za manjše trgovce 32 failno se prodaja domači ementalski sir po 40 Din do 34 Din. Polnomastni domači Trapistovski sir ima en gros ceno 24 do 26 Din za kg, polmastni 20 Din, a četrtmastni 16 Din. Tozadevno se čuti precej konkurence iz hrvatskih mlekar, ki večinoma pošiljajo manjvredno in manjmasno blago ter ga označujejo kot polnomastno oz. polmasno blago.

Ljubljansko gledališče

Drama: Začetek ob 20 zvečer. Nedelja, 6. aprila: ZIVLJENJE JE LEPO. Ljudska predstava pri zniž. cenah. Izven. Ponedeljek, 7. aprila: PRIGORSKA SVATBA. Gostovanje hrvatskih seljakov. Izven.

Opera: Začetek ob pol 20 zvečer. Nedelja, 6. aprila ob 15: NETOPIR. Ljudska predstava pri znižanih cenah. Izven. Ob pol 20: GROFIČA MARICA. Gostujeta gdnca Lubevca in g. Bratuž. Ljudska predstava

Čitateljem „Slovenca“ za nedeljo

Zrebec med frontama

V postojanki na zapadu. Če sem dvignil glavo, sem videl pod seboj Woevresko ravnino. To sem večkrat storil. Kar tako, da se razvedrim. Večno treskanje in pokanje postane dolgočasno in slednjič ti je vseeno, kolikokrat granate rešetajo zemljo. Doli v ravnini, kjer je sijalo sonce, je bilo pa videti vsaj nekaj kupov kamenja — prejšnje vasi; nekje se je svetlikala voda in belile so se osamele ceste, ki so na čuden način ostale nepoškodovane, in po njih so hitele misli na izprehod.

Nenadoma opaziva nekoč v opoldanskem solncu po cesti prihajati jezdec. »Pokoji tvoji duši!« sem rekel sam pri sebi in menil, da sanjam. Ko sem si pa pomencal oči in se z bistrim pogledom še cnkrat ozrl doli, je bil jezdec že nekaj bliže; z vsemi silami je vlekel za vajeti in se pri tem upiral v stremena, da bi konja ustavil. Toda žival, lep rjavec z belo zvezdo na čelu, je kakor obsedena vihrala po cesti naprej, ki je vodila naravnost proti francoskim strelskim jarkom. Konj jih je preskočil in se nato preko naših lijev izgubil nekje v nemškem zaledju.

Ponoči je bilo deževalo, zato konjska kopita niso dvigala prahu. Z blestečimi prsi se je skokoma penil dalje, toda jezdec, v katerem sem sedaj spoznal francoskega častnika, se je tik za francoskim jarkom spustil na tla in negibno obležal. Konj pa, prost svojega bremena, je šinil preko francoskega jarka, stotine žičnih bodic ga je pač zbadalo, toda z vso ljubkostjo je skakal čez količje, čeprav nekoliko počasneje, in poplesaval na ozemlju, ki ni imelo gospodarja. Sele tedaj, ko je opazil novo oviro, našo žično pregrado, je za trenotek postal, vohal proti severu in zarežetal.

Videli smo, da je bil mlad zrebec. Mirno je stal, dolgi rep mu je ležal na hrbtu. Morda je bil iz tega kraja doma in je sedaj iskal svoj hlev, ki je ležal kje v zasednem ozemlju.

Sedaj so postali pozorni Nemci in Francozi. Vest je šla po obeh frontah nizdol, in dasi so na oddaljenejših krajih še vedno rezgetale strojnice, je vendar okoli zrebca nenadoma nastal prasketovni mir. Drug za drugim je pomolil glavo iz lija, nihče ni streljal in prijatelji in sovražniki so se mežikaje spogledovali. Bil je rajski trenotek.

Zrebec pa, ki svoje vasi v dalji ni mogel več spoznati, je sklonil svojo plemeniti vrat na tla, tako da se mu je griva usula preko oči, ter je vohal po tleh sem in tja. A tu seveda ni bilo več nobene bilke, nobenega stebela, da bi se pasel, in tako je šel med žičnimi pregradami z drhtečimi nozdrvi dalje.

Sam ne vem, kako se je zgodilo, toda nenadoma sem začel rezgetati. Umaknil sem glavo v lij in rezgetal z zaprtimi usti, in ko je začel zrebec striči z ušesi in štorkljati proti meni, sem brž vzel iz torbe kosec sladkorja, vstal in mu ga pomolil.

Žival je štorkljala počasi bliže, srce mi je utripalo, vendar sem pridrušeno rezgetal dalje in slednjič doživel veselje, da se je preko naše šibke žične ograje stegnil proti meni rjav vrat. Konj je vzel sladkor iz rok; in sedaj se je na obeh frontah začelo mlaskanje in cmokanje, vsak je hotel konja privabiti k sebi. Sto rok, nasutih s sladkorjem, se je stegalo proti njemu, da — ondakaj je majhen Francoz skočil celo iz jarka in vabil, idoč ob vodi, ne da bi se upal v našo žično pregrado. Pustili smo ga, kajti bili smo srečni. Zdelo se je, da konj ljubi le nas. Šel je ob naši fronti, jemal iz vojaških rok, umazanih od ila, sladkor in kruh in le tod in tam švignil z repom po muhah, ki so se z mrličev zgrinjale nanj.

Toda naša sreča ni trajala dolgo. Odnekod — ne vem, ali z naše ali z one strani — se je nenadoma pripeljala granata in tresnila v tla. Zares, do smrti smo se prestrašili, tod in tam, saj smo se nenadoma spomnili, da smo sovražniki. In najsi je bil konj med nami napravil mir, so stale vendar za vsako fronto požrešne baterije, in še više sta se nahajala štaba. In čeprav nihče ni vedel, ne tukaj, ne tam, kdo je nekje dvignil palico, se je staro stanje znova zgrnilo nad nas. Nekateri smo zaklicali: »Fej te bodi!« in menili s tem granato; na nasprotni strani so zaklicali: »Fi donck! in mislili nas; kajti nenadoma mi je očigla senca kroglja od one strani.

V prvem trenotku sem bil jezen. Potem sem pa oponašal sikanje krogle, piou-piou, in sedaj so bili na oni strani resnično in pošteno užaljeni in začeli po vseh pravih streljati. Morali smo nazaj v luknje.

Streljanje je trajalo dalje. S tenkimi, sikajočimi potezami — mislil sem na konjevo grivo — je godel Francoz preko, vzbočenega ozemlja, vendar ni nikogar zadel. In sedaj se je vmešala tudi artiljerija s svojim basom in oglasilo se se človeški kriki.

Zrebec pa je ostal nepoškodovan. Rjav in velik je stal vse popoldne med obema frontama; žičnih pregraj ga je bilo strah in ves v zadregi je taval sem in tja. Sicer pa topniški ogenj ni bil prehud, imeli smo tisti dan samo štiri mrtve. Toda kaj se bo zgodilo v mraku ali celo ponoči? Če bodo baterije zopet besnele kakor vsak večer, če bodo s svojim peklenkim ognjem trgale noč kakor vedno? Potem je izgubljen tudi zrebec. In to se ni smelo zgoditi. Naenkrat nas je prevzela bojazn za zrebca, in ko je večerna zarja gore ob Maasi krvavordeče pobarvala in se je začelo mračiti, tedaj nam je bilo pri srcu, kakor da bi morali iz jarka in odpeljati zrebca, pa naj se zgodi z nami samimi, kar hoče.

Ne znam brati v dušah, toda danes menim, da je kmetški hlapec, ki je ležal v liju poleg mene, prav tako čustvoval kakor jaz, le da me je prehitel. Bilo mi je tesno pri srcu,

Nezaželeno dete

»Vedeti morate,« je rekla teta Mary, »da si Phil nikoli ni želel otrok in da mu za fanta prav za prav nič ni.«

»Toda tega kar ne morem verjeti. Aleck govori o vašem bratu vedno kot o zelo blagem človeku, ki ima toplo dušo.«

»Saj tak tudi je, in ravno zato je tembolj žalostno. Prijazen je s fantom in pomanjkanje ljubezni skuša nadomestiti s tem, da mu daje več denarja nego je za dečka dobro. Nikoli pa si ne da toliko truda, da bi poslal kaj za božič.«

Tako, sedaj je vedel vse. »Nič mu ni zame, ni me želel.« Ponoči nato prvič v življenju vso noč ni zatisnil očesa.

Par dni kasneje je rekel Junior kakor tjavendan: »Teta Mary, ali sem ti že pokazal vojno kukalo, ki mi ga je oče podaril za božič?«

Ponudil ji je kukalo, da si ga ogleda. Zdelo se je, da je iz druge roke. In je tudi bil. Preskrbel si ga je bil zjutraj v neki izposojevalnici. »To je kukalo, ki ga je nosil oče ves čas v vojni. Vedel je, da mi bo ljubši, kakor če bi mi kupil novega. Saj to je očetu čisto podobno, da misli na take stvari. Gotovo se spominjaš, da nam ga je pokazal, ko se je vrnil.«

Teta Mary se tega ni spominjala — vedel je, da tega tudi ni mogla, toda bila je vsa srečna, ko je to slišala.

»Podaril mi je tudi pisalni stroj, a poslati ga je dal naravnost v šolo.«

»To je pa imenitno napravil!« je rekla teta Mary.

»Tako napravi večinoma z vsemi darili, ki mi jih daje. Saj se še spominjaš na fotografski aparat?«

Da, na to se je spomnila. Pisalni stroj si je nabavil na obroke, ker prihranki niso zadoštovali, da bi ga takoj plačal.

»Radioaparati mi bo podaril, ko bo dognal, kateri je v resnici najboljši.«

»Kdaj pa ti je pisal?« Teta Mary se je vedno bolj čudila.

»Piše mi vsak teden,« je rekel Junior.

»Ah, Junior, kako sem vesela! Toda zakaj mi o tem nisi nikoli nič povedal, ljubček?«

Junior se je smehljaj. »Nisem hotel netiti tvoje ljubosumnosti, teta. Saj tebi nikoli ne piše.«

»Pa saj si vendar vedel, kako zelo hrepnim po vsaki vesti o njem?«

»Eh, ljuba teta, tebi je sedaj v mislih samo napredovanje strica Roberta. Mislil sem, da se sploh ne zanimaš več za mojega očeta.«

V šoli je vojno kukalo seveda imenitno udarilo, ker so bile vidne na njem vojne brazgotine; toda nad pisalnim strojem so mlade glave zmajevale: Čudno božično darilo.

Ko je prišel Blackie par dni na to v sobo, je našel svojega sobnega tovariša vsega zatopljeneja v neko pismo in zato ni znil, dokler se ni Junior kakor v sanjah zasmejal.

»Kakšnemu dovtipu se pa smeješ?«

»Oh, nič takega; očetovo pismo.«

»O! Tvojega očeta? Mislil sem, da ti nikoli ne piše.«

»Kaj pa ti veš o tem?«

»I, saj vendar nikoli ne vidim pri tebi zavitka z inozemskimi znamkami.«

»Pismo vedno priloži pismu na teto.«

»Toda nikoli nisi govoril o tem,« je vztrajal Blackie.

»Pisma so večinoma zapurna.« Junior se je zopet zatopil v pismo. Takoj nato se je glasno zasmejal.

»Kaj pa piše tako smešnega?«

»Vraga, čitaj vendar sam.« Junior je bil videti jezen ter je vrgel tovarišu debelo pismo preko mize.

Precej truda je stalo fanta, da je napisal to pismo nase, kajti treba je bilo že nekaj več nego pisalnega stroja in pisemskega papirja z očetovo firmo, da je ustvaril prepričevalno iluzijo očetovskega pisma. Junior je videl takih

kakor v dneh moje prve ljubezni, ko sem se zvečer odpravljal, da preko vrta dospem do njenega okna in ji vtaknem med zelene veterne cvetlice, pismo ali kakršenkoli drug pozdrav. Pripravil sem se, da v prvem mraku zlezem iz svoje luknje, primem zrebca za uzdo, odvedem za fronto in ga izročim tamkaj kakemu donašalcu jedi ali pionirju, da ga spravi na varno. Toda prišlo je drugače.

Začul sem poleg sebe vzdih, potem sem videl, kako se plazil hlapec iz jame in dalje po ozemlju med obema frontama proti črnenemu, živemu zrebcu. Opazili so ga tudi drugi. Od ust do usta je šlo povelje: »Nemec v predozemlju. Nikakih žarometov!«

Hitro je nastopila noč, vendar sem mogel vse jasno razbrati, kajti nisem odtegnil pogleda od črnega telesa, ki se je plazilo mimo mene dalje in ki sem ga slišal od časa do časa mlaskati; videl sem, kako se je zrebec bližal. Ko sem nato v temi pred seboj slišal trenje žičnih žkarij in uganil, da neznan tovariš pripravlja odprtino skozi pregrado, da pojdeti hlapec in zrebec lahko skoznjo, sem začel peslati kakor medved: pustolovstvo mora uspeti!

Nemške in francoske postojanke, so bile oddaljene med seboj samo petdeset metrov. Videl sem, kako se je črno telo počasi dvignilo in zraslo pred zrebcom kakor velika, težka pesa — nalašč se je napravil majhnega — in se je zrebec sklonil do njega.

V tem trenotku je švignila onkraj svetlobna krogla proti nebu. Nisem se ozrl za njo, da me ne bi oslepilo, toda slišal sem, kako je švignila kvišku, kako se je v zraku ustavila in vrela. Sedaj je bilo svetlo kakor podnevu.

Hlapec je bil prvi hip presenečen, nato je pa bliskovito zgrabil za vajeti in hotel v teku nazaj. Lahko bi se bil kril za konjem, toda očitno je hotel le čim preje dospeti do svojih, ker je slutil nevihto.

Kar se je poslej zgodilo, se je vršilo hitreje, nego je mogoče povedati. Nenadoma se je pojavil ob konju še drug mož, Francoz. Ni hotel konja pustiti Nemcu in zgrabil je za drugi del vajeti. Hlapec pa ga je sunil v prsi, in tedaj sta videli obe fronti, kako se je Nemec pgnal v sedlo, kako se je Francoz, ki se ni hotel osmešiti, bliskovito zavedel, potegnul za vajeti in hotel odpeljati na francosko stran i konja i jezdec.

Dajte, da brzo končam. Bili so vojaki, strojnice in topovi, težki in lahki. Vojaki so molčali, strojnice so bile neme; toda sedaj je prišel čas za topovski ogenj. Ne vem, koliko časa sta se še borila med seboj za zrebca, Francoz in Nemec. Naenkrat je bilo videti, kako se je cela skupina, kakor pod strašnim udarcem s pestjo, zgrudila. In potem je ostal vso noč ta nemi prizor pred našimi očmi, in naj so svetlobne krogle še tako trepetale — podrobnosti nismo mogli razločiti. Sele zjutraj, ko je napačil megleni dan, smo videli mi in oni, kaj se je bilo zgodilo.

Zrebec je sedel na zadnjih nogah, z glavo obrnjen proti vzhodu. Uprta v tla, sloneča z rameni v zrebčevi grivi, sta dva mrtva vojaka opirala konjev vrat, da je stal pokoncu; eden naših, eden njihovih, vsak je držal na eni strani za vajeti, kakor da bi bila zgrabila žival v skoku in jo nenadoma ustavila. Kakor pest debel kos granate je konju raztrgal prsi; griva je bila sprjeta od sesedene krvi.

Čudili smo se, da zrebec ni bil zavpil. Nihče ga ni slišal zarežetati, poginil je brez glasu med obema frontama in z njim moža, ki sta ga hotela rešiti.

(J. M. Welmer. — Prev. A. V.)

pod nos! Nobena izmed dam si ne bo več upala soditi njegovega očeta.

»Tako, nu, na vsak način me veseli, da imate novice o njem. Tako redko vidim pisma, naslovljena na vas, na mizi v veži.«

»Poštni predal imam.«

»Oh,« je menil mr. Fielding.

S tem je bilo pojasnjeno vse. To, o poštnem predalu, je bila resnica. Junior se je med pogovorom z učiteljem igral s ključkom in na pošti se je dovolj dostikrat pokazal, da je bila stvar verjetna. Če je bil videl, da ga kdo opazuje, je celo odprl predal in brezskrbno zvižgaje pobral iz njega pisma, ki jih je bil preje cnkrat z glumaško spretnostjo sam spravil notri.

Mr. Fielding je prosil Juniorja, naj gre za trenotek z njim v njegovo sobo. »Kaj pa ste zvedeli o svojem očetu?« je vprašal.

»O, hvala, mr. Fielding, godi se mu dobro. Pripravlja se že na povratek domov. Piše mi, da upa, da topot ne pride vmes nobenih ovir za najino potovanje s čolnom. Saj je res že smešno, kako nama je vedno kaka stvar prečrtala račune. Oče pravi, da bova letos tej zakletvi napravila konec.«

»Tako,« je menil mr. Fielding.

Junior je mr. Fieldinga dovolj dostikrat slišal reči »Tako« ter je bil že dovolj dolgo na šoli, da je znal pomen te besede pravilno oceniti. Sedaj je bilo treba bitt previden.

»Ali dobivate redno vesti o njem?«

»Ne ravno; pošta iz Južne Amerike prihaja zelo neredno.«

»Kolikokrat?«

»Tja,« je rekel Junior in se skušal pri tem kar najprivlačneje smehljati. »Zalibog ne tolikokrat, kakor bi jaz želel. Je pač tako strahovito zaposlen.«

»Zgodba o orjaški kači — ta je imenitno udarila, ko jo je pripovedoval Blackie iz druge roke. Ali mi ne bi hoteli pokazati pisma?«

»Zelo mi je žal, mr. Fielding. Uničil sem ga.« Na to bi mogel Blackie priseči, če bi bilo potrebno.

»Tako,« je rekel zopet ravnatelj in molče motril Juniorja; potem je rekel s prijaznim smehljajem: »Junior, vašega očeta imam rad. To je eden najkrajsejših ljudi, ki so kdaj živeli.«

»Prav res,« je rekel Junior.

»Poznam ga dlje nego vi. Ne verjamem, da bi bil kdaj v življenju storil kako nečastno dejanje.«

»Seveda ne.«

Kaj pride sedaj? Sedaj je treba odpreti ušesa.

»Dobro veste, kako bi zadelo vašega očeta, ako ne bi mogel pošteno reči ravno tega tudi o vas.«

»Kaj hočete s tem reči, mr. Fielding?«

»Povejte vendar resnico, Junior, ki ostane za večno pokopana med temi štirimi stenami. Ali vam vaš oče sploh kdaj piše?«

»Toda, mr. Fielding, ali mislite o mojem očetu tako slabo, da svojemu lastnemu sinu ne piše?« Nato je fant obupno dodal: »Ne razumem, zakaj hočete vsi napraviti iz njega slabega očeta!«

»Ali vam je oče pisal pismo, v katerem se nahaja zgodba o orjaški kači?«

»Poglejte, mr. Fielding, vsega tega pač drugi ne morete razumeti. Jaz sem bolj prijatelj s svojim očetom nego večina drugih fantov. Saj veste, da je moja mati že dolgo mrtva. Umeti morate vendar, da mi zaradi tega piše dolga pisma. Mislil si je, da me bo zgodba o orjaški kači zabavala.«

Mali je hrabro lagal in ravnatelj ga je občudoval. Toda tako ni šlo. Mr. Fielding je odprl predal svoje pisalne mize in vzel iz njega star časopis.

»Ali je vaš oče naročen na National Geographic?«

Juniorju so se zamajala tla pod nogami. »Ne vem, mr. Fielding.« Sedaj je tičal v pasti. Ravnatelj je odprl zvezek in pokazal Juniorju z rdečim svinčnikom podčrtano stran.

»Junior, vem, da poštenjaka, kakor je vaš oče, ne bodejte hoteli obdolžiti, da je nekomu drugemu ukradel njegov članek in ga izdal za svojega. Stvar ima grdo ime. Imenuje se književna tatvina.«

Hotel je očeta braniti, uspeh pa tak!

»Pisma sem sam napisal, mr. Fielding.«

»To sem vedel,« je rekel mr. Fielding pričanesljivo. »Tega ne boste več storili, Junior?«

»Komaj.«

»Da, to je bilo vse. Sedaj lahko greste.«

Junior se je pri vratih okrenil. Vedel je, da to ni bilo vse. Preceno bi bilo.

»Mr. Fielding,« je začel in zastal. »Saj ne bote povedali mojemu očetu?«

»Jaz ne, ampak vi.«

»Ne, tega ne morem, nikdar.«

»Lepo, bomo videli. Lahko noč, Junior.«

(Nadaljevanje prih. nedeljo.)

DOKLER VI SPITE

DELA DARMOL

Zvečer pred spanjem vzemite Darmol, pa se jutri zjutraj prebudili sveži in zdravi. Morate torej znati, da Vaše slabo spanje, nervoznosti glavobol in bolečina v križu, kakor tudi ispuščaji po koži Vaših otrok, je samo posledica zaprte stolice. Zato je Vam in Vašim otrokom potreben Darmol, čokolada proti trdi stolici katera deluje blago in sigurno. Zahtevajte posebno Darmol, ker edino Darmol da Vam in Vaši družini željno olajšanje.

1 škatlja zadostuje za 20 do 30 kratno porabo

I. A. Krylov:

Basni**Lisica - graditeljica**

Je neki lev bil kur ljubitelj znan.
A vendar se jim je pri njem godilo hudo.
Pa to ni čudo!
Do njih je vhod bil preodkrit na plan.
Tako se nekaj kuretine je pokralo,
a nekaj je same propalo.
Da zgubam in skrbelm bi se odpomagalo,
si zmisli lev, da kurnik bi gradil,
tako umetno in naredno,
da vse tate odvadil bi za vedno,
a da prostoren bi in kuram všečen bil.
No, levu povedo, da je lisica
velika gradbarica —
in delo njej se izroči.
Z uspehom ga začne in dovrši.
Lisica je vložila vanje
vso svoj skrb in znanje.
Vsi zro in vidijo; prečudo je zidanje!
A vrh tega je vse, kar treba vsaki čas:
pred nosom piča, klin pri klinu za čepenje,
zavetje zoper sonce, zoper mráz
in preudobna mesta kokljam za valjenje.
Lisici čast in slava vsa!
Bogato so jo poplačali
in precej ukazali
prevesti kure v novi stan neutegoma.
Pa kaj pomaga ta premena bleva?
Nič; dvor je videti sicer krepak
in plot visok ter ne šibak
a kur je manj od dne do dneva.
Odkod je to, pa le ne ugamejo.
Lev stražiti veli. In koga ujamejo?
Lisico, to ciganjo!
Je res, da je zgradila dvor tako,
da ne bi vanj nikjer preinil se nikdo,
le zase je pustila špranjo.

Radovednež

„Prijatelj, zdravo! Kje si bil?“
„Tri ure, dragi, sem v muzeju se mudil.
Pregledal tam sem vse, a od strmenja,
verjameš, nimam ne umenja,
da vse ti dopovem, ne sil.
O, kaka čuda nam palača ta odkriva!
Kako v izumih je priroda darežljiva!
In kake ptice in živali sem spoznal!
Metulje kakšne in mušice
ter hrošče, žužke in žužice!
Ta kot korala je, ta kot smaragd migljaj!
In koliko drobnih tam polonic,
še manjših od glavic zaponic!“
»Si videl slona? Kak je na oči?“
Najbrž si misli, da si pod goro zagazil.«
»Je slon mar tam?« — »Da, tam.« — Oprosti, bratec, mi:
Lej, slona nisem ni opazil.«

Prevel Georges.

Svilena torbica

Ko je vladal sultan Umrud, sta bila v Babilonu dva enako slavna moža. Eden je bil modrec Abu-Sina, ki so ga Franki imenovali Avdicca, drugi pa nosač Hamreh. Njegova moč ni poznala tekmeča. Največja teža je postala v njegovih rokah kakor milni mehurček. Brivci po mestu svojim obiskovalcem niso pripovedovali o ničemer drugem, kakor o čudih Hamrehove moči.

Sultan je hotel orjaka videti. Sprejel ga je v slovesni avdienci, z modrijanom na desni in z vezirjem na levi strani svojega prestola. In je rekel Hamrehu: »Znana so ti vrata, ki vodijo v trdnjavo. Izdelana so iz treh plasti cedrovine, zaprta s sedmimi verigami in osmimi železnimi drogovi. Če jih odpreš, dobiš tisoč tomanov.«

Nosač se je uprl v vrata in razletela so se na trske.

Tedaj je sultan v čudu dejal:
»Hamreh, na vrto moje palače stoji bronast stolp, ki je trideset vatlov visok. Če ga podereš, ti podarim Ajšo, mojo najlepšo sužnjo.«

Hamreh je ovil okoli stolpa jekleno vrvo, se uprl nanjo, in polagoma se je stolp nagnil na zemljo. Tedaj ga je orjak zadel na ramo in nesel.

Sultan je bil zadet v srce, kajti ljubil je Ajšo, ki naj bi jo sedaj izročil Hamrehu. A kraljeva beseda je sveta. Ajša je zapadla orjaku.

Abu-Sina pa, kakor prej čarodej, je čital v duši svojega gospoda in mu je hotel prahriniti bolešt, da bi izgubil sužnjo. Potegnil je izza prsi majhno torbico iz rožnate svile in jo položil sredi poti pred Hamreha.

»Se tretji poizkus bi ti predložil, Hamreh. Če ga častno prebiješ, ti dam svoj prstan. Kdor ga nosi, so mu pokorni vsi geniji sveta. Če pa poizkusa ne prestaneš, izgubiš Ajšo. Dvigni to torbico, ki nam leži na poti, s tal — drugega nič.«

Orjaka je pretresel silen smeh.
»Kaj vse ne pride na smel modrijanom!
Toda tudi jaz se umem šaliti, če se obeta« dobiček.«

In kakor poplesuje medved, ki hoče biti ljubek, se je bližal torbici, se pripognil in jo nežno prijel s palcem in kazalcem.

Torbica se ni premaknila.
Hamreh jo je sedaj zgrabil s celo roko. Potegnil. Vlek l silneje in silneje. Se vrgel na tla in skušal torbico potegniti na prsi. Upri se je ob skalo in skušal premakniti torbico s svojimi velikimi nogami.

Torbica se ni premaknila za konjsko dlako.

Po dveurnem vročem naporu je Hamreh ves potan odnehal. »Odpovedujem se. Ne morem več. Raje izgubim to Ajšo, ki je ne poznam. Toda povejte mi, kaj je v tej vrazji

Ob zatonu carske Rusije

Kjub vsej vnemi Hvastova pa stvar ni šla naprej. Na eni strani je pokvarila vsak načrt okornost birokracije, na drugi strani pa je skrbel Belecki, da ni bilo iz stvari nič. Hvastov, že ves nestrpen, je poklical nato k sebi Komisarova in mu naravnost ukazal, da ukaže svojim organom umor Rasputina. Komisarov je bil navidezno čisto za misel Hvastova in mu predložil svoj načrt. Neki prosilec naj bi prinesel Rasputinu zaboj zastrupljenega vina. Tako bi padel sum takoj na morilca in Hvastov bi bil brez skrbi. Hvastov je bil za predlog čisto navdušen in je menil, da bi bilo najbolje, če bi ta zaboj veljal kot darilo bankirja Rubinstejna, ki ga je Hvastov silno sovražil. Ali Komisarov je bil proti temu. Če bi se Rasputinu reklo, da mu pošilja vino Rubinstejn, bi se mu najbrže telefonično zahvalil in tako bi prišlo na dan, da mu ta sploh ni poslal nobenega vina. Hvastov je zato moral opustiti zanj tako lepo misel, da bi mogel Rasputinov umor naprtiti Rubinstejnu.

Komisarov se je nato odpeljal v Saratov ter si tam nabavil potrebne strupe. Te strupe je potem preizkuševal na raznih živalih. Ko je o tem poročal Hvastovu in mu pravil, s kako velikimi mukami je poginila od teh strupov neka mačka, je Hvastov kar žarel veselja. Ukazal je, da se naj s poskusi preneha in določil je tudi dan, na katerega se naj izvrši Rasputinovo zastrupljenje. Vse je bilo natančno določeno do vseh podrobnosti. Baš ta dan pa je bila sprememba v vladi in ko je Hvastov poslal svoje tajne agente v stanovanje, kjer se naj bi izvršil umor, so mu ti javili, da ni v stanovanju žive duše. Hvastov je spoznal, da sta ga Belecki in Komisarov zapustila.

Ko je spoznal Hvastov, da se na Beleckega in Komisarova ne more zanesti, je iskal novih pomagačev za izvršitev Rasputinovega umora. In spomnil se je, da živi na Norveškem menih Ilidor, ki smrtno sovraži Rasputina in ki je že enkrat poskusil izvršiti njegov umor. Zato se je zatekel k njemu in poslal k Ilidoru sela, ki se naj dogovori s njim zaradi Rasputinovega umora. Kot sela pa je uporabljal policijskega agenta Rževskega. Za Hvastovo zvezo z Ilidorom je zvedel tudi Belecki, ki je sklenil, da izrabi priliko in vrže Hvastova. V svojem arhivu je hranil Belecki podatke o skoraj vsakem prebivalcu Petrograda. Tako je pogledal tudi podatke o Rževskem in na svoje veselje videl, da more Rževskega spraviti zaradi nekaterih njegovih grehov za par let v ječo. Poklical je Rževskega k sebi, mu vse to sporočil in Rževski je moral spoznati njegovo zahtevo. Belecki je hotel na vsak način dobiti od Rževskega pismen dokaz o zvezah Hvastova z Ilidorom. Zato je zahteval, da doseže Rževski lastno-ročno izvodno dovoljenje denarja za meniha Ilidora. Hvastov je tudi v resnici tako potrdilo podpisal. Ko je Rževski blizu švedske meje izstopil iz vlaka, so ga policijski agenti preiskali in mu pri preiskavi odvzeli od Hvastova podpisani dokument. Istočasno se je izvršila na njegovem domu v Petrogradu hišna preiskava, pri kateri so našli nekatero dokumente, ki so čisto jasno razkrili, da se je minister Hvastov zvezal z Ilidorom, da umori Rasputina. Belecki, ki je odredil te preiskave, je dosegel svoj namen, in razkril vso zaroto proti Rasputinu in ministrskemu predsedniku Stürmerju. Usoda Hvastova je bila zapečatená. Vendar pa je imel Hvastov še toliko časa, da je prestavil Beleckega v vzhodno Sibirijo, v Irkutsk in tako prekrizal tudi Beleckemu vse njegove račune. Tako se je namera Hvastova, da umori Rasputina, docela ponesrečila.

Jusupov umori Rasputina.

Dočim je Hvastov mislil dan na dan samo to, kako bi umoril Rasputina, pa se je ta veselo zabaval in se smejal vsem zarotam proti

torbici, da je tako težka? Povej mi to, modri Abu-Sina, pa ti podarim svojih tisoč tomanov.

A modrec na to: »Ohrani svoj denar, če ga kdaj dobiš. In vedi: nobena človeška moč ne more torbice premakniti z mesta, kajti v njej je — ženska muhavost.«

»To bi bil lahko uganil« je dejal sultan:
»Gospodar sem trintrideset dežela, pol milijona vojakov imam, mesta in države morem rušiti, tek voda morem obrniti v drugo smer in izpremeniti obliko gora. Toda nikdar nisem mogel Ajšo magniti do tega, da bi oblekla zeleno obleko, če je hotela imeti plavo.«

Kaj je s'ava?

Ljudje imajo zelo različno mnenje o slavi, ki jo ocenjujejo po njenih učinkih. Kmalu bom dovršil 70. leto starosti, pa sem kot umetnik in pevec ostal skeptik. Zakaj, rad povem.

Nisem bil več mlad, ko sem v koncertni dvorani dosegel svoje prve uspehe in je vet postal name pozoren. Vabili so me na vse strani in v svojem umetniškem poklicu sem prepotoval vso Evropo; ljubavna pisma, prošnja za avtografe, pustolovščine in vedno višje gaže so bila dozdevno pristna znamenja zoreče slave, ki sem jo iskal kakor vsak umetnik. S sijajnimi ocenami sta rastle moja samozavest in ponos. In ko so si začeli moji prijatelji pri meni izposojati denar, sem bil po vsej priliki na vrhuncu svojih uspehov.

njemu. Toda tudi Rasputinova ura je prišla, in sicer od strani, ki bi jo najmanj pričakoval.

Mala Munja Golovina je bila ena najbolj vernih častilk Rasputina in trdo pričarala o njegovi svetosti. Se iz otroških let je bila znana s knezom Jusupovim, s katerim jo je vezalo nežno a silno iskreno prijateljstvo. Silno jo je bolelo, da Jusupov nikakor ni hotel verjeti o Rasputinovi svetosti. Zopet in zopet je skušala zblížiti oba moža, toda bilo je zaman. Tako je zopet enkrat povabila k sebi na čaj Jusupova v uri, ko je imel priti tudi Rasputin. Ko je prišel ta, je objel Munjo in jo poljubil sredi njenih ust. Ko je to videl Jusupov, se je vse v njem uprló. Zanj je bila Munja Golovina vzgled nežnega dekleta in ko jo je prijel robati sibirski kmet s svojimi okornimi rokami in jo potem s svojimi silno čutnimi ustnicami poljubil, se je zdel Jusupovu ta poljub kot pravo onečaščenje njegove nežne prijateljice. Ze itak močno sovraštvo kneza Jusupova do Rasputina je priklopelo do viška.

To sovraštvo je bilo nad vse nevarno, kajti iz čisto drugega sveta ko Rasputin je izhajal Jusupov. Vse, kar more nuditi svet človeku udobnosti, je imel Jusupov. Bil je neizmerno bogat, poročen s hčerko velikega kneza, bil mlad in lep, oboževan od vse najodličnejše petrograjske družbe, skratka imel je vse, kar si je le požel. Rasputin pa je izhajal iz divje Sibirije, mož prirode, človek, ki je bil zrastle iz zemlje, trd in okoren, toda silen po svojih naravnih silah in brez mere v vsaki stvari.

Včasih rodbina Jusupovih ni bila tako slavna, toda v treh generacijah se je povzpela do ene prvih rodbin carske Rusije. Še stari oče kneza Jusupova je pripadal nižjemu plemstvu in se pisal Elston. Bil pa je lep mladenič in tako se mu je posrečilo, da se je poročil s hčerko bogatega grofa Sumarokova. Posebno carsko dovoljenje mu je dovoljevalo, da se je odslej pisal Sumarokov-Elston. Njegov najstarejši sin je bil čisto podoben očetu in posrečilo se mu je, da si je pridobil ljubezen edine hčerke kneza Jusupova in zopet mu je car dovolil, da je prevzel naslov svoje žene ter tako postal knez Jusupov. Rodbina Jusupovih je bila tatarskega pokolenja in je izhajala od Jusupa Murse, ki je bil poveljnik v vojski Tamerlanovi. Eden od Jusupovih prednikov je bil komornik carja Petra Velikega in od tedaj so imeli Jusupovi na dvoru vedno visoka mesta. Jusupovi so bili silno bogati in po poroki s hčerko-edinko kneza Jusupova je postal oče mladega kneza eden najbogatejših mož Rusije. Palača Jusupovih v Petrogradu je bila pravi muzej dragocenosti, med katerimi je bila posebno znamenita zbirka draguljev.

Mladi Feliks Feliksovič Jusupov pa je še dvignil ugled rodbine, ko se je poročil z veliko kneginjo Irino Aleksandrovno in postal s tem sorodnik vladarske hiše Romanovih. Irina je bila vrhu tega ena najlepših žen petrograjske družbe ter je slovela tudi vsled svoje duhovitosti. Najboljši prijatelj Jusupova je bil veliki knez Dimitri Pavlovič, edinec velikega kneza Pavla Aleksandroviča. Jusupovu je bil slepo udan in mu bil skoraj podložen. Oba, Jusupov in Dimitri Pavlovič sta veljala za najljepša in najelegantnejša mladeniča petrograjske družbe, ki je oba oboževala.

V tej petrograjski družbi pa skoraj že ni bilo uglednega moža, katerega ne bi Rasputin razžalil. Še bolj pa je grizlo Jusupova, kadar je slišal, kako neusmiljeno se norčuje Rasputin iz petrograjske družbe. Naravnost kot osebnost ponižanje pa je čutil Jusupov, ko je videl, kako je Rasputin poljubil nežno Munjo Golovino.

Vse, kar je hotel, je imel Jusupov, da se je dobrot sveta že preobjedel. Življenje mu je postalo dolgočasno vsled preobilice užitega razkošja. Pa tudi noben smisel ni imelo zanj več življenje, ko pa je dosegel vse, kar je

Bili utegne sreča, da ostane večina umetnikov nasproti sebi slepa; na ta način reško dožive razočaranje. Tudi jaz sem živel v nezrečujočem čuvstvu, da sem v boju za priznanje zmagal.

Skoraj petdesetletnik, a po zunanosti znatno mlajši, sem imel v Curihu velik koncert, na katerem sem pel Brahmsove in Hugo Wolfove pesmi. Ko sem po koncertu odhajal iz umetniške sobe, me je čakala pred glavnimi vrati mlada, dražestna dama. V svitu električnih luči sem natančno videl skoraj rajsko milno obraza, obdanega od svetloplavih las. Iz njega je sijalo vame dvoje velikih oči.

Nedvomno, mlada, lepa dam je čakala name. Ko me je spoznala, mi je šla hitro nasproti, in še predno sem mogel pozdraviti, sem čutil dvoje mehkih rok okoli mojega vratu in vroče ustnice na mojih ustih.

Vsi dobri duhovi — kakšen poljub! Tik ob vhodu v koncertno dvorano in sredi vrvečega občinstva.

Še nikdar me ni nobena zahvala za mojo umetnost tako vzradostila, kakor ta smeli, plameniči poljub neznanke.

Nagnil sem se k njej.

Tedaj je rdela mlada dama z zagonetnim smehljajem: »To je bilo najlepše.« In ni je bilo več. Nikoli več je nisem videl. Še Janes pa jaz stari skeptik ne vem, kaj je prav za prav mislila s svojimi besedami: eno Brahmsovih ali Wolfovih pesmi, mene samega ali poljub? Če bi mogel to zvedeti, bi rad dal v zameno vso svojo slavo.

Oglejte si
spomladanske plašče in obleke lastnega izdelka pri
DRAGO GORUP & CO. - LJUBLJANA
Miklošičeva 14

sploh mogoče doseči. Iz vseh teh vzrokov se je rodila v njem misel, da ubije Rasputina, ki je govoril o sebi, da doseže od carja vse, kar hoče, in o katerem so po Petrogradu že govorili, da je car nad carjem. Komaj pa se je misel o umoru porodila, je že pričela dobivati vedno bolj realno obliko in skoraj je v Jusupovi glavi čisto dozorel sklep, da mora Rasputina na vsak način umoriti. Postal bo tako rešitelj domovine, obvaroval bo carja pred pogubonosnim vplivom Rasputinovi, maščeval bo petrograjsko družbo in nežne Munje ne bo več poljubil sibirski kmetavzar.

V tej nameri je Jusupova zlasti utrjeval veleposestnik in poslanec dume Puriškevič. Bil je eden od aktivnih nacionalistov, ki je bil odločno za nadaljevanje vojne do zmagovitega konca. Toda v letu 1916. je bil položaj Rusije slab in se je godrnjalo proti vojni. Ljudstvo je bilo treba potolažiti in Puriškevič je bil mnenja, da se to doseže najlažje, če se pokaže narodu krivca za vse nesreče. Ta krivec pa je moral biti Rasputin in zato je Puriškevič strastno napadel v dumi Rasputina. In govoril je iz srca, saj je bil Rasputin tisti, ki je preprečil Puriškevičovo imenovanje za ministra. Ko je bral Jusupov Puriškevičev napad na Rasputina, je takoj vedel, da je ta njegov zaveznik. Nadaljnji zaveznik je bil mladi veliki knez Dimitri Pavlovič, ki je bil Jusupovu slepo udan. S tem zavezništvom pa si je Jusupov zagisural tudi nezakazovanost.

Jusupov se je torej pričel vneto pripravljati za umor. Ko ga je nekoč zopet povabila k sebi Munja Golovina, da bi ga zblížala z Rasputinom, se je z veseljem odzval povabilu, pa čeprav je Rasputina sedaj bolj sovražil ko kdaj prej. Rasputin ga je zelo ljubeznivo sprejel in bil ves čas najboljšje volje. Jusupov se je smejal njegovim grobim šalam in niti tedaj, ko je pričel Rasputin po svoji navadi udrihati čez plemstvo in dvorjanike, ni izgubil smehljaj z Jusupovega lica. Ti posefi Jusupova so se vedno pogosteje ponavljali in ko je nekoč prinesel Jusupov s seboj kitaro in začel Rasputinu peti razne ciganske pesmi, je bil Rasputin naravnost navdušen za Jusupova. Ves srečen je poslušal njegovo petje in tako vzljubil Jusupova, da mu je popolnoma zaupal. Jusupov je s tem dosegel svoj namen in mogel je zvbviti Rasputina v pripravljeno zasedo.

Po dolgotrajnem posvetovanju zarotnikov je bilo sklenjeno, da se izvrši umor Rasputina v Jusupovi palači ob Mojki. Kot dan umora je bil določen 16. december. Umor naj bi se izvršil v neki kletni, nezasedeni sobi, ki je bila daleč od prostorov, kjer je prebivala služinčad. V kletnem prostoru naj bi se vse izvršilo zato, da se ne bi nič šlihalo na cesto. S pretvezo, da hoče Irina Aleksandrovna spoznati Rasputina, naj bi zvbvili Rasputina v palačo. Čeprav Irina tedaj sploh ni bila v Petrogradu, temveč na Krimu, je bil Rasputin ves v ognju, ko mu je Jusupov pripovedoval, da hoče njegova žena, da jo on ozdravi. Takoj je sprejel povabilo Jusupova in niti najmanj se ni začudil, ko mu je Jusupov sporočil, da pride šele zvečer. To pa zato, ker niso Jusupovi starši marali za Rasputina in je bilo zato treba njegov obisk prikriti. Vsled tega se Rasputin tudi ni čudil, da bi se vršil sestanek v kletni sobi.

Jusupov je s pomočjo svojega sluga sobo takoj pripravil, da bi izgledala čim bolj udobno. Tla je pokril s težkimi perzijskimi preprogami in medvedjimi kožami, po stenah razobesil zavese in dragocene slike ter postavil v sobo samo drago pohištvo. Povsod je razpostavil razne umetnine, da je bila soba v resnici udobna. Ko je bila soba urejena, je ukazal slugi, da pogrne mizo za šest oseb, služinčadi pa je ukazal, da se pred drugim jutrom ne prikaže v bližini sobe.

(Nadaljevanje prih. nedeljo.)

Številnica

1, 2, 3, 4, 5, 6, — 7, 3, 8, 5, 9, 4, — 5, 4, 10, 11, 12, 13, 6, — 14, 1, 15, 5, 6, 5, 6, — 13, 8, 16, 4, — 5, 13, — 7, 13, 17, 6.

Številke dajo dva Gregorčičeva verza; črke najdemo po naslednjem ključu:

- 1) 16, 4, 7, 17, 12 = del rastline,
- 2) 11, 12, 2, 8, 3 = žuželka,
- 3) 13, 4, 11, 5, 8, 3 = sladka pijača,
- 4) 12, 17, 9, 4 = začimba,
- 5) 5, 8, 3, 14, 8, 13 = azijski divji konj,
- 6) 1, 11, 3, 8, 9, 6, 13, 8 = del Rusije,
- 7) 10, 4, 12, 16 = plod.

Za nagrado razpisujemo: 1. Detela dr. Franci Tujski promet, 2. Wilde O.: Pravljičca.

Rešitev »brzobjavke«.

Spomin, Praga, jastreb, Istrn, Amerika, nič.

Bled, rog, lastavica, topol, Pomorjansko, srce.

Za nagrado sta izžrebana: Dr. Janko Kalan,

okr. zdrav., Grosuplje (Pregelj); Zgodbe zdravnika Muznika).

France Modrinjak, Maribor (Gregorčič: Po-ezije, I. zvez.)

Z A NAŠE MALE

Ivan Albrecht:

Na livadi

Po livadi in po trati
cvet pri cvetu se smeji:
pisan in rdeč in bel,
vmes vijolični in zlati
na livadi in na trati
— kdo naj bi jih vse naštel! —
cvet pri cvetu se smeji.

Sta med njimi cveta dva —
vsa poljana ostrmi.
Zvonček in vijolica
v njih se ogledujeta
in mi tiho pravita,
da najlepša cvetja sta,
dete — tvoje le oči.

Josip Vandol:

Zgodba o trti in sreči

Precej let je že minilo, odkar je umrl Dostalov Jernej. Bil je siromak vse življenje, a vendar ni bil zaradi svoje revščine nikoli potr. Dokler je bil živ, je neprestano upal, da se danes ali jutri nekaj preokrene in se mu bo nasmejela sreča sama od sebe. A sreče ni hotelo biti od nikoder. Skrivala se je pred Jernejem in se mu je hudobno rožala nekje za Gorjanci.

A Jernej ni obupal in tudi sreči ni zametil prav nič. Potrpežljivo je čakal, kdaj vendarle pride k njemu in ostane za vselej v njegovi borni koči. Saj je bil sanjal nekoč lepe sanje in v sanjah mu je bilo obljubljeno, da doživi še krasne, brezskrbne čase. Trto naj zasadi na kamenitem obronku nad lenim bršljinjskim potokom. In ko bo trta rodila najslajše grozdje, takrat pa potrka na Jernejeve duri najlepša sreča, da nikoli nikjer tako.

Jernej je res zasadil trto, ker je bil moč, ki je verjel v vsako sanjo. Skrbno je tri leta negoval borno trtico in je vsako jesen pričakoval, da na trsu dozore najlepše jagode. A trta ni hotela spomladati cveteti; jeseni je bila prazna, samo rastla je in rasla, da je bila kosata in tako visoka, da ji Jernej ni mogel doseči vrha.

Šele peto leto je trta obrodila. Vsa je bila okrašena z dolgimi grozdi, da se je moral Jernej sam pri sebi smejati. Ze je mislil, da je nazadnje vendarle dosegel srečo. Pokušal je vse leto jagode, ki pa so bile kisle, da nikoli tega. Pač se je solnce vse leto strašno upiralo v bogati trs, a jagode kljub temu niso hotele postati sladke. Jesen je že prišla v deželo, po vinogradih je bila trgategv že davno končana, a Jernejevo grozdje je bilo tako kislo, da je nakrmil obraz, če je dejal jagodo v usta.

Tako se je godilo leto za letom. A Jernej še vedno ni obupal in je bil trdno prepričan, da bo grozdje nazadnje vendarle postalo sladko. A ni — in Jernej je umrl prej, ko je mogel pogledati sreči v nasmejani obraz.

Jernejček — sinček je bil še majhen, ko mu je oče umrl, in je bil sirota. Vedel je za nesrečno trto tam nad bršljinjskim potokom. Saj mu jo je bil oče večkrat pokazal in mu pripovedoval svoje sanje. No, ker je oče trdno veroval v sanje, je moral vanje tudi Jernejček verovati. Saj je bil še majhen in v življenju še ni bil delj pogledal nego čez bršljinjski potok in čez Krko, ki se je vila prav pod Jernejevo borno hišico.

Jernejček je ždel vedno kraj trte in je neprestano mislil na srečo, ki se mu lepo nasmeje, ko dozore na trsu sladke jagode. Ker ni znal za trto prav nič skrbeti, jo je samo božal in prosil, naj se ga usmili in postane sladka. A trta se je košatila in se oblagala z grozdi, tako velikimi in debelimi, da se je Jernejček čudil. A jagode so bile vsako jesen tako kisle, da se je Jernejček jokal, če jih je pokušal.

Tožil je svojo žalost tresorepkam, ki so prihajale na breg tihga potoka in se ošabno izprehajale na mrtvi vodi. No, niso ga prav nič poslušale, še zmenile se niso zanj. Kaj šele, da bi ga tolažile v žalosti, ki je Jernejčka grizla vse dni po očetovi smrti.

Jernejček je pa hotel videti srečo, kakor jo je hotel videti njegov oče. Zato je trdno sklenil, da gre v goro med vinograde in pogleda, kako delajo kmetje s trto, da je grozdje jeseni sladko kot nobena stvar na svetu. Kos črnega kruha je vtaknil v žep in se napotil v goro.

V vinogradu se je skrtil za široko brajdo. Videl je delavce, ki so se marljivo sukali okrog trt, pazil je na vsak njihov gib, a ni mogel ničesar uganiti, čemu in zakaj delajo delavci vse to. Spoznal je, da se ne bo naučil prav ničesar in da je prišel zaman na goro. Zalostno je vzdihnil in povsili glavo.

A tedaj ga je zapazil delavec in ga naglo pograbil za vrat. Privlekel je Jernejčka izza brajde in je jezno rekel tovarišem: »Poglejte ga tatič! Grozdje je prišel krast in se prihuljeno skriva za brajdo. O, pravega smo ulovili in mu pokažemo, da ga bo minila vsa slast po tujem blagu.«

Jernejček se je zvijal in moledoval: »Pustite me, dobri ljudje! Nisem prišel krast, samo vas sem prišel gledat, da vidim, kako delate s trto, da je tako sladka. Trs imam nad

bršljinjskim potokom. A jagode nočejo postati sladke. Vsako leto so bolj kisle in zaradi tega ne morem videti sreče nikjer... Dejte, povejte, dobri ljudje, kako delate vi s trto? Rad bi videl srečo, joj, tako rad!»

»Norček je,« so rekli ljudje. »Nečesa mu manjka v nori glavici, zato je pa norček. Pustimo ga v miru. Naj gre, odkoder je bil prišel.«

In so ga res izpustili. Zalosten je Jernejček stopal po gori, naravnost do svoje trte je šel in se je vsedel pod njo na ploščat kamen. Z rokami si je podprl glavo, strmel predse in še menil se ni za tresorepke, ki so se košatile dolj ob potoku. Vedel je, da ne bo nikoli spoznal resnice, zakaj rodi njegova trta tako kislo grozdje; a še bolj je vedel, da znabiti ne bo nikoli pogledal sreči v nasmejani obraz.

»Hip — hip,« so tresle tresorepke z gizdaviimi repki. Zdaj šele jih je Jernejček pogledal, a že so odbrezele preko potoka sam Bog ve kam.

No, Jernejček se pa vendarle ni hotel vdati. Kakor njegov oče je upal od leta do leta, da postane njegovo grozdje naposled le sladko. Še danes čaka in gleda čez Krko in še dalje na Gorjance, da zagleda srečo, ki ima zlate peruti in solnčen obraz, a je nagajiva kakor noben razposajenček. Kadar jo zagleda in bo njegovo grozdje sladko, vam sporočim, da ga gremo obiskat in se poveseimo z njim. Saj ne bo skop — košarico grozdja nam da, da se posladkamo kakor še nikoli nikjer...

M. K.:

Cigančkova pesem

Pred bajtico našo ciganček igra vsak večer, o, igra na gosli... Pesem njegova je žalostna, o, žalostna.

Zveni, kot bi dete ubogo zašlo v črno šumo, bežalo pred škratom hudobnim v daljino in bridko jokalo, jokalo...

Zveni, kot bi slavček sanjavi nad grobom samotnim zakrožil in svojo bol brezi žalujki s pritajenim glasom potožil...

Pred bajtico našo ciganček igra vsak večer. Za slovo zapeje še tisto o sreči — in vsem je pri sreča hudó.

Kokošja zgodba

Kaj se je zgodilo potem, ko so putke pijane obležale in spaspale?

Pravilna rešitev:
IV.

Takrat, takrat pa, jojmene, ko tat prikradla se iz hoste je lisica zvitorepka nepovabljenka k njim v goste in mogočno dokončala slavnosno gostijo: zavila je po vrsti vsaki putki vrat...

Tako je, vidite, prijatelji, če petelinček potepinček z godci in sodci vinskimi svoj god slavi!

Dragi kottičkarji!

Kokošja zgodba vam je, kakor vidim, zelo ugajala. Iz vseh krajev dravske banovine so letela pisemca v moje torbo in jo napolnila do vrha. »Križ božji,« sem vzdihoval, ko sem pisma po vrsti iz torbe jemal in jih z ogromnimi škarjami odpiral, »le kdaj, le kdaj bom jaz revež vse to prečital?« V tem hipu so pristorkljali v sobo debeli Požgančev oča in se mi škodoželjno zagrohotali: »Prav se ti godi, šlek, šlek, čisto prav, stric neumni! Zakaj si se pa domišljeval, da pravilnega konca tej kokošji zgodbi ne bo nihče iztuhlal? Si mislil, kajne, da boš prejel samo kakih deset rešitev, ho, ho... Saj sem ti koj dejal, da bo rešitev te uganke brihtnim glavam tvojih kottičkarjev — igrača. Pošteno si jo zavozil, moj dragi, pošteno!« — »Vi, Požgančev oča, pa kar jezik za zobel!« sem zarohnel na njimi in jih grdo pogledal izpod očal. Požgančev oča so se prijel za trebuh in se zagrohotali, da bi jim kmalu duša ušla: »Nak, kaj takega pa še ne, ho, ho! Ti ga pa pihneš, ti! O ti moj ljubi

Bog, kako je vse to smešno! Jezik naj dam za zobe, praviš? Ho, ho, le kako naj to storim, dragi moj, le kako, ko niti enega zoba nimam več v ustih...« Kar ostrmel sem, tako sem bil presenečen. »Nak, zdaj mi je pa že dovolj!« sem naposled jezno zakrical, zajel sapo, napel lica, pihnil — pff! — in debeli Požgančev oča so kakor drobno persece odleteli skozi duri na cesto... Saj so mi dejali, da ga pihnem — in sem jih res pihnil! Sem pač junak, kaj hočete.

Toda kaj sem vam prav za prav hotel povedati? Aha! — Torej vse polno rešitev sem prejel in med njimi komaj deset nepravilnih. Tako se še nikoli niste postavili, primojkokoš. Vsa čast vam in priznanje in živio in zbogom! Pika.

Nekaj zabavnih rešitev.

Marica Kvedrova, učenka V. razr. v Ljubljani:

»Lisica, ki je do tedaj za grmom stala, z družicami je hitro pricapljala. Kokoškam perje brž so populile, pojedle jih in le kosti pustile...«

Ivanka Jere, učenka I. razr. v Bohinjski Beli: »Lisica je požrla najprej kokoške in nazadnje petelina. Potem je šla domov spat. O polnoči se je razpočila in je bila mrtva...« Sergij Vilfan, na Dunaju:

»Takrat, takrat pa, jojmene — pridirja hlapec hudi z deklami in napodi domov kokoške s prekljami...«

Pavel Jane, učenec III. razr. v Križah pri Trzinu: »Lisica je kokoši podavila in se tako najbolj mastila na petelinov god...«

Desanka Fabjan, učenka I. razreda v Lichtenthur. zavodu: »Jaz mislim, da je kokoške in petelinčka pohrustala lisica za kazen, ker so brez dovoljenja šle ponoči v gozd...« Marija Tonejerc, učenka I. razr.:

»Takrat lisica priskaklja, s kokoškami se postadka. Tako vsa slavnost, hahaha, se žalostno konča...«

Boris Bohinec, učenec II. razr. v Mokronogu:

»Takrat lisica iz goščave plane — in se začne mesarsko klanje...«

Janez Virant, učenec I. razr. pri Sv. Lovrencu:

»Takrat lisica vrla je putke vse požrla. Potem se je smejala: »Petelin, hvala hvala!«

Marica Kroflič, učenka pri č. š. s. v Celju:

»Takrat na kokoši pijane lisica iz gošče plane. Umori vršijo se tudi drugod, kjer se s pijančevanjem praznuje god...«

Milan Kranjc, učenec II. razr. na Vrhniki: »Potem se nič zgodilo ni, ker se kokošja svatba nikjer in nikoli vršila ni. Kokoške grede vedno zgodaj spat!«

Vera Jaš, učenka I. razr. m. š. v Misljnjah: »Petelin je teti lisici komaj ušel in potem še dolgo pretakal solze za rajnkimi putkami...«

Edo Sever, učenec IV. razreda v St. Janžu: »Potem je petelin kokoši predramil in jim oznanil veliko noč...«

Mirko Šterc, dijak I. razr. gimn. v Kranju:

»Lisica pograbi kokoši za vrat, odnese jih ročno v svoj grad, ki nima ne oken ne vrat...«

Danica Žitnik, učenka III. razr. v Smarju: »Potem so se vsi pijani gosti v vodo prekuenili...«

Za nagrado izžrebani so bili naslednji:

Marica Kvedrova, učenka V. razr. v Lichtenthur. zavodu v Ljubljani. Dobi krasno spominsko knjigo.

Francek Kremžar, učenec III. razr. v Mostah. Dobi slikanico z barvastimi svinčniki.

Ivanček Kugovnik, učenec I. razr. v Prevaljah na Koroskem. Dobi knjigo s slikami »Moji prijatelji.«

Ta pa zna...!

Neki deček pade v vodo. Njegov oče obljubi 400 Din nagrade onemu, ki sinka živega prinese iz vode.

Izurjen plavč skoči v vodo in spravi z velikim trudom dečka na breg. Oče potopljenca reče rešilec:

»Štiristo dinarjev sem vam obljubil za živega fanta; ker pa je ta zdaj le napol živ, ne dobite nič...«

Rešilec ves razjarjen zgrabi rešenega dečka in ga vrže nazaj v vodo. Oče začne obupno viti roke in kričati: »Štiristo nagrade onemu, ki mi sina vsaj mrtvega prinese iz vode!«

Rešilec znova skoči v vodo in z velikim naporom spravi dečka na breg. Oče se skloni nad ponesrečencem in ko vidi, da še diha, reče rešilec:

»Štiristo dinarjev sem vam obljubil za mrtvega fanta; ker pa je ta še živ, spet ne dobite nič...«

Mirko Kunčič:

Ptiček z dvema kljunčkoma

Ilustriral J. P.

Jaz, Kottičkov striček, Vam bom zdajle, otroci, povedal prelepo istorijo o ptičku z dvema kljunčkoma. Odprite ušesa, odprite oči, da ja ne boste nobene besede preslišali! In mirni in tihi bodite med pripovedovanjem, tako mirni in tihi, da boste slišali muho, če bo kihnila na steni in pajka, če bo zakašljajal v tennem kotu... Torej — zapik! Pripovedovanje se začne.

Takrat, ko se še rokovernjači strašili po naših gozdovih, je živela punčka, ki ji je bilo ime Terezinka. Ta punčka je imela ptička, ki je imel — čujte in strmite — namestu enega kar dva kljunčka. Le kod je punčka čudovitega ptička steknila? boste vprašali. Kupila ga ni, v dar ga dobila ni, v hosti ga ni ujela, nikomur ga ni vzela — o čudo božje, kako je pa prišla potem do njega? Počakajte, počakajte, dragi moji! Kar v eni sapi vam ne morem povedati vsega. Povedal vam bom vse lepo po vrsti, kakor so hiše v Trsti...

To je bilo tako: Ko je punčka nekega jutra pri oknu stala in se božjemu solncu v obraz smejala...

... je kar na lepem nekaj zafrotalo nad njo — frr! — in ptiček z dvema kljunčkoma ji je sedel na ramo. Pisano porisane perotnice je imel in je ves v mavričnih barvah blestel. Prijazno je pomigal z repkom, ljubko pokimal z glavico, krotko pogledal s svetlimi očmi in zagostolel:

»Punčka, punčka, punčka, jaz imam dva kljunčka; z njima ptiček pel tožen in vesel bom vse dni le tebi — če me vzameš k sebi...«

Nemški državni zbor je 3. aprila odklonil nezaupnico Brüningovi vladi.

Najzanimivejši mož Amerike

Scotty s posebnim vlakom

Najzanimivejši mož Amerike nikakor ni tako zelo zanimiv, zanimiva je skrivnost, ki tiči za njim. Odkod ima in kje je skrival kepo zlata, od katere od časa do časa odseka kos, se pelje v Chicago in svoje zlato zamenja za čeke?

Tu in tam izgine v kalifornijskih nevadskih gorah, v dolini smrti, in se nenadoma pojavi v Chicagu poln čekov. Kdor ga je zasledoval, se ni več vrnil.

Nepričakovano pride Scotty ves ožgan od solca na eno izmed malih končnih železniških postaj ob robu nevadske puščave, sezuje svoj ogromen škorenj, vzame iz njega zavitek s tisočdolarskimi bankovci, jih vrže na mizo in naroči poseben vlak v Chicago... »Če več stane, si bom sezul še drugi škorenj.«

Poslanec Hugenberg, voditelj desničarske opozicije, na potu v poslopje državnega zbora.

pravi. Brzojavne žice brne: »Prosta progja za Scottyja! Tu prihaja Scotty s posebnim vlakom!«

Scotty mora imeti zlat rudnik, seveda, pravijo ljudje. Kako ga le more tako skrivati, da ga nihče ne najde. In že leta in leta! In naenkrat je Scottyjeva skrivnost znana po vsej Ameriki: Scotty se je naselil, sezidal si je grad v puščavi, časnikarji ga oblegajo in skušajo zvedeti njegovo skrivnost. Tako-le je: Scotty si je v najbolj pusti puščavi Amerike, pod žarečim solncem, v za navadnega človeka nepristopnem kraju, sezidal čaroben grad. Scotty pritisne na električen gumb in pohleven dež se vlije nad njegovo malo oazo. Edini gorski potok, kakršnega ni milje in milje daleč, je Scotty izrabil za malo plavalno jezero pred svojim gradom, povsod brizgajo vodometi in mečejo kapljice na pisane cvetlice. Dvanajst kopalnic iz opala, pripadajočih dvanajstim krasnim spalnicam — pije iz Scottyjevega studenca — sicer pa milje in milje daleč naokrog ni ničesar drugega kakor pesek in pesek. Scottyjev grad je sezidan v starošpanskem slogu, starine iz Španije je pripeljal na množici avtomobilov, stoletja stari zvonovi pojo zvečer globoko notri v mrtvi gorski svet. Tri milijone dolarjev je Scotty že izdal za svoj grad in bo še mnogo, mnogo razmetal na vse štiri vetrove. In Scotty se smeje sam pri sebi; v samotni puščavi se izgube govornice.

Kaj dela Scotty tam v svojem puščavskem gradu? In kdo spi na dvanajstih posteljah in kdo skače pod brizgajočimi vodometi?

Sedaj vedo Američani: star, bolan mož iz Chicaga... temu je Scotty sezidal ta skrivnostni grad: svojemu prijatelju. Bolnemu, bleđemu, suhemu mestnemu kulturnemu človeku s tresočimi se rokami je trdna puščavska podgana sezidala to hišo iz hvaležnosti.

Leta 1900. sta trčila dva vlaka na ameriški progi. Napol raztrganega so potegnili Johnsona zpod razvalin, brezupno polomljenega. Johnson je imel denar in zdravniki so ga za silo skrpucali, ali njegove roke so se vedno bolj sušile. Le s težavo je s svojimi koščenimi prsti štel denar, ki je prihajal v njegovo banko. Nekega dne se je pojavil Scotty v Johnsonovi zasebni pisarni in obotavljajoč se prosil za denar. V resnici, Scotty je našel zlat rudnik v gorah Nevade, imel pa ni niti pare, da bi ga mogel izkoristiti. Ali bi mu Johnson zaupal?

Johnson je videl Scottyjeve trde, rjave roke in slišal o trdih, rjavih gorah Nevade, videl je solnce, mir, moč, zdravje. Bilo mu je, kakor da mu življenska moč nudi roko... Johnson je udaril v roko in podpisal ček za 3000 dolarjev. Scotty je vzel svojega novega prijatelja s seboj v svoj gorski svet, ga kopal tam v gorkem puščavskem pesku in ozdravil.

Z ozdravljenjem Johnsona se je razvila tudi njegova čikaška banka in milijoni dolarjev so se stekali vanjo. In sedaj trdijo ljudje, da nima Scotty nobenega zlatega rudnika... saj so ljudje leta in leta zaman iskali po kameniti in peščeni puščavi skrito zlato... ljudje trdijo, da sedi Scottyjevi zlati rudnik v Chicagu na pisarniškem stolu.

K vsemu temu pa se Scotty smeji: »Le iščite naprej!« Vedno je še lažje, mnogo lažje najti zlat rudnik v nevadski puščavi, kakor pa zlat rudnik v življenski puščavi: »Prijateljstvo.«

Žena, ki je videla Napoleona

Poljski listi pišejo o smrti gospe Ane Kreisar, ki je nedavno umrla v 129. letu starosti. Pokojnica je bila po vsej Poljski dobro poznana osebnost in to radi tega, ker je bila edina še živeča oseba, ki se je lahko pohvalila, da je videla francoskega cesarja Napoleona I. Na to je bila zelo ponosna in je zelo rada pripovedovala o onem dnevu 1812., ko je videla Napoleona. S svojimi stariši je bila v neki vasi nedaleč od mesta Rige in je gledala pohod Napoleonove vojske proti Moskvi. Njeni sorodniki so ji pokazali kočijo, v kateri je sedel Napoleon, in ta slika ji je ostala globoko v spominu. »Velika in težka cesarjeva kočija,« je rada pripovedovala starka, »je šla mimo zelo počasi in jaz sem zelo dobro videla cesarja, kako je sedel in se z neko visoko osebo razgovarjal. Na sebi je imel debel kožuh in na glavi je imel oni veliki črni klobuk, ki ga ima skoro na vseh svojih fotografijah.«

Otvoritev angleško-egiptovske konference v Londonu dne 31. marca.

Kmetje na Daljnem vzhodu beže

Ruski list »Zarja« v Harbinu piše, da osebe, ki prihajajo iz postaje Pogranjičnaja, pripovedujejo o številnih begih kmetov na Daljnem vzhodu. Vsako noč uide čez mejo pri Pogranjičnaji na stotine oseb. Beže ne samo ruski kmetje, ampak tudi korejski kolonisti. V zvezi z represalijami nad korejskimi kolonisti je samo iz okrožja Vladivostok zadnje čase pobegnilo okrog 1000 Korejcev, ki so svoja posestva na ozemlju SSSR prepustili usodi. Represalije obstoje v neverjetno visokih davkih in v brezobzirnem uničevanju starih običajev. Mejo preidejo na različnih mestih, večinoma ponoči. Begunci se izogibljejo sovjetskih naseljenih krajev in prihajajo na kitajsko stran strašno izmučeni.

Glavni vzrok bega pa je v nasilnem uvajanju kolektivnih gospodarstev in v težkem gospodarskem stanju prebivalstva. V vasi so poslali celo armado »aktivnih komunistov«, ki morajo uničiti vsa zasebna gospodarstva in odstotek kolektivnih gospodarstev v primorski oblasti dvigniti na 100. Za sedaj znaša tam odstotek 60. Prebivalstvu odvzamejo domove, imetje in vse to dodele kolektivnim gospodarstvom. »Kulake« pa enostavno mečejo na cesto in zabranijo, da bi jih kdo sprejel na prenočišče. Ravno take vesti o begih v množicah prihajajo tudi od Blagoveščenska, kjer gre vsak dan preko Amura ogromno ljudi. Med begunci, ki beže preko sovjetsko-kitajske meje, je tudi mnogo kmetov iz Evropske Rusije.

Iz Newyorka na Bermudske otoke je preletel ameriški oecanski letalec Lewis Yancey, ki je lansko leto poletel iz Amerike v Rim.

S 3. nadstropja padel

28letni pomožni delavec Robert Bankal je bil zaposlen v neki sedemnadstropni hiši na Dunaju pri dvigalu. V sredo je hotel s podstrešja peljati velik kovček. Odprl je s ključem vrata dvigala. Ker se je pokvarila varnostna naprava, so se vrata odprla, četudi ni bilo dvigala v tistem nadstropju. Bankal je, misleč, da bo stopil v dvigalo, stopil v praznino in padel sedem nadstropij globoko v klet. Prebil je streho tam se nahajajočega dvigala in obležal mrtev z razbito lobanjo.

Odl kovani begunec

Pred vojnim sodiščem v Lyonu je stal te dni misijonar oče Chevalier. Bil je svoj čas v samostanu v Evianu. Ko so leta 1903. razpustili samostane, so ga izgnali, nakar je šel v Indijo misijonarit. Tam je ostal do preteklega leta, ko se je vrnil v Francijo, da obišče svojo bolno mater. Ves čas je misijonaril v Indiji pod vodstvom svojega škofa, med vojno je služil kot vojni kurat v angleški armadi in je bil večkrat odlikovan. Na Francoskem pa niso pozabili, da se leta 1905. ni odzval pozivu k vojaškemu službovanju. Vojno sodišče je obsodilo očeta Chevalierja radi dezertacije na osem mesecev ječe, olajševalnih okolnosti mu niso priznali.

Spomenik sv. očetu papežu Piju XI. bodo povodom njegovega jubilejnega leta zgradili in junija meseca blagoslovili v njegovem rojstnem mestu Dessu v zgornji Italiji.

Nevarno početje umobolne

V nekem pritličnem stanovanju na Dunaju so te dni zapazili gost dim. Zakurili so namreč peč, toda dim ni šel skozi dimnik, marveč je vedno bušnil nazaj v stanovanje, tako da je bilo končno tako zakajeno, da se je en stanovalec onesvestil, ostali pa so bili v nevarnosti, da se zaduše. Poklicali so gasilce, ki so takoj odposlali dimnikarski voz. Ko so preiskali dimnik, so ugotovili, da je bil v prvem nadstropju zamašen s papirjem. Sli so v prvo nadstropje, kjer stanuje neka ločena žena. Toda ta ni hotela nikogar pustiti v stanovanje. Ker je bilo ogroženo življenje ne samo te stranke, marveč tudi drugih, so poklicali na pomoč policijo. Žena je izjavila, da bo skočila skozi okno, če bo kak tujec stopil v njeno stanovanje. Končno so s silo odprli vrata in na odredbo policijskega zdravnika, ki je med tem prišel, odpeljali ženo na opazovalnico. Ugotovili so, da je žena v svoji maniji dimnik popolnoma zamašila tako da ni mogel dim skozi in da spodaj stanujoče stranke niso mogle uporabljati niti peči niti štedilnikov.

V opatiji Maria Laach bodo ustanovili mednarodno benediktinsko akademijo, na kateri se bo poučevala in raziskovala zgodovina redovništva in liturgije.

V gospejini obleki

V Chicagu, mestu zločinov, se pripete včasih tudi neverjetni poizkusi bega. Tako je na primer te dni na prav izviren način pobegnul iz mestnih zaporov neki nevaren zločinec. Ni morebiti v jetniški obleki skočil čez zid, kakor to delajo začetniki. Vdril je najprej v stanovanje ravnatelja — pa ne da bi ga zadel, marveč da bi svoj načrt pametno pripravil. V ta namen je odprl omaro za obleko in iz nje izbral najpripravnije reči. Te so bile po njegovem mnenju krilo, bluzi in plašč milostive gospe. Izbral si je še svilene nogavice in lepe čevljičke. Na glavo si je posadil gospejin klobuk, se po obrazu temeljito »napudral«, ustnice pobarval z rdečo barvo in nato zapustil žalostno poslopje kot dama iz boljših krogov. Vrtar ga je seveda s spodobno spoštljivostjo pozdravil. Če nekaj dni je ravnateljeva soproga prejela po pošti zavitek, v katerem je bilo vse, kar je zločinec pobral gospej. Priložen je bil listek, na katerem je bilo napisano: »Najlepša hvala!«

»Kako gre Vašemu nečaku, gospod Kovač?«

»On je iznajditelj!«

»Kako pa to?«

»Vedno iznajde toliko vzrokov, da me »napumpa«, da od tega lahko živi.«

Radio in esperanto

V nečem sta si radio in esperanto zelo podobna; oba sta izraz mednarodne vzajemnosti in oba hočeta služiti medsebojnemu spoznavanju posameznih narodov in utrjevanju njihove vezi. Z radijem je pa tako: prišel je in ni nobene stvari izpodrinil, še celo onih stvari in ustanov ne, ki so navidez naravnost konkurračne radiju, tako ne časopisja, ne koncertov in ne domače glasbe. Prav isto je z esperantom, zakaj radio tega mednarodnega pomožnega jezika, ne samo da ga ne izpodriva, temveč celo pospešuje. Esperanto je našel v radiju idealno propagandno sredstvo in splošno dejstvo je, da se je zanimanje za esperanto v zadnjih letih prav po zaslugi radija v svetu znatno dvignilo. Obratno pa velja zopet, da tudi esperanto ni radiju mnogo dolžan, temveč da mu dela znatno protiusluge. Radio in esperanto se pri izvrševanju svojih mednarodnih in civilizacijskih nalog lepo ujemata in izpopolnjujeta.

Le malokatera evropska postaja se ne poslužuje esperanta kot propagandnega jezika zase, za svoj program in za svojo državo. Posebno postajam malih narodov pride esperanto prav. Z njim postaja lahko na svojem valu tolnači vsemu svetu svoj program in vrši uspešno propagando. Ta veliki pomen esperanta za radio so spoznale že mnoge postaje in ga sklanjajo še povečati s tem, da tudi same vrše propagando za esperanto s prirejanjem esperantskih tečajev. Radio esperantski tečajji so skoraj vedno zelo uspešni in se mnogo ljudi uči iz njih tega jezika.

Med prvimi postajami, ki so spoznale velik pomen esperanta za radio je tudi ljubljanska

oddajna postaja. Zato je hitro usiregla želji ljubljanskih esperantistov, ki so prišli posredovati k njej v tej zadevi. Pa tudi slovenski esperantisti se zavedajo, koliko so s tem pridobili na razmahu.

Iz tajniškega poročila na običnem zboru kluba esperantistov v Ljubljani posnemamo: »Največji uspeh pa smo dosegli v preteklem letu pri ljubljanski radiooddajni postaji. Gospodje so doumeli velik pomen mednarodnega jezika in postaja je v začetku junija začela oddajati program tudi v esperantu. Temu prvemu uspehu je sledil drugi: G. Herkov je v juliju in v avgustu imel pet propagandnih predavanj »O naravnih lepotah Slovenije«. Materijal je dalo na razpolago društvo »Putnik«. Predavanja, ki so se vršila vsako soboto po pol ure, so vzbudila silno zanimanje v domovini in v tujini. G. Herkovu in postaji je prišlo mnogo zahvalnih dopisov, zlasti iz Anglije, Nemčije, Avstrije in Poljske. Ta predavanja so mnogo koristila našemu tujskemu prometu. Postaja pa nam je bila še naprej naklonjena in nam je prepustila čas tudi za esperantski tečaj. Za gibanje je prav velikega pomena, zakaj ljudje se morejo učiti jezika tudi v krajih, kjer kluba še ni in kjer ni voditelja. Sočasno po razprodanih knjigah ima mnogo poslušalcev, pozorna pa je nanj tudi tujina. O vseh oddajah ljubljanske postaje so poročali esperantski časopisi in se pohvalno izražali.«

Tako esperantisti sami o uslugah, ki jih dela radio esperantu. Je to zopet nov dokaz, da je radio dober prijatelj, pomočnik in propagator vsake dobre, lepe in pametne stvari.

Programi Radio-Ljubljana:

Nedelja, 6. aprila: 9.30 Prenos cerkv. glasbe. 10. Dr. Janez Fabijan: Versko predavanje. 10.20 Fr. Erjavec: Kmet in naša gospodarska politika. 11. Koncert Radio-orkestra. Vmesne solospesve poje g. Joža Likovič. 15. Val. Janhar: Kaj se učimo od čehoslov. kmetijstva. 15.50 Raynal: Grob neznanega vojaka, drama. 16.30 Humoriistično živlo, pisatelj Milčinski. 17. Pevski koncert trnovskega pevskega zbora. 20. Saljapinov koncert na ploščah. 20.45 Pevski koncert ge. F. Čadežev. Bosansko in hercegovske pesmi. 21.15 Jugoslovanska glasba, izvaja Radio-orkester.

Ponedeljek, 7. aprila: 12.30 Reproducirana glasba. 13.00 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio-orkestra. 18.30 Dr. Stanko Leben: Francoščina. 19.00 Dr. Ivo Pirč: Hrana in bolezen. 19.30 Ga. Orthaber: Angličščina. 20.00 Prenos koncerta iz Berlina. 22.00 Časovna napoved in poročila.

Torek, 8. aprila: 12.30 Reproducirana glasba. 13.00 Časovna napoved, borza, reproducirana glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17.30 Koncert radio-orkestra. 18.30 Dr. Josip Pipenbacher, starosta sokolske župe Ljubljana: »Sokol kraljevine Jugoslavije, njega pota in cilji.« 19.00 Dr. Stanko Leben: Italijansščina. 19.30 Dr. Preobraženski: Rusščina. 20.00 Prenos iz Zagreba. 22.00 Časovna napoved in poročila. 22.15 Koncert radio orkestra.

Drugi programi:

Ponedeljek, 7. aprila.

Belgrad: 17.30 Harmonika. 20.00 »Bég iz seraja«, radio komedija. 20.30 Prenos iz Berlina.

Budapest: 12.15 Koncert radio-kvarteta. 17.30 Ciganska glasba. 20.30 Prenos iz Berlina. 22.00 Jazz-koncert. — Dunaj: 17.10 Mladinska ura. 20. Pesmi in arije. 20.30 Prenos iz Berlina. Nato večerni koncert. — Milan: 17.00 Mali orkester. 20.30 Predavanje: F. Lattuada in njegova dela. — Dragocen dobrotoljček. 23.40 Koncert. — Praga: 20.30 Koncert radio-orkestra. — Langenberg: 17.30 Popoldanski koncert. 20.00 Collegium musicum. — Rim: 17.30 Filharmonični koncert. 21.02 Koncert narodnih pesmi. — Berlin: 17.30 Mladinska ura. 20.30 Prenos programa v vsi srednji Evropo. — Katowice: 17.45 Popoldanski koncert 20.30 Mednarodni koncert. — Toulouse: 18.35 Argentinski orkester. 19.00 Ruske pesmi. 19.30 Simfonični koncert 20.35 Petje. — Stuttgart: 19.30 12. ponedeljski koncert. 21.30 »Vrag ga je vzeli« štiridejanka. — Moravska Ostrava: 12.35 Koncert radio-orkestra. 20.30 Prenos iz Prage. 22.15 Plesna glasba.

Torek, 8. aprila.

Belgrad: 17.30 Koncert Jazz-orkestra. 20.00 Prenos iz Zagreba. 22.15 Koncert radio-kvinteta.

— Budapest: 12.05 Koncert. 17.00 Koncert. 22.50 Prenos glasbe iz kavarne. — Dunaj: 15.30 Popoldanski koncert. 19.30 Prenos iz muzikalne dvorane: Matejev pasjon. Nato večerni koncert. — Milan: 12. Mali orkester. 16.35 Otroški spevi. 17.00 Reproducirana glasba. 20.30 Prenos iz Torina. — Praga: 20.00 Godba vetra. 21.00 Komorna glasba. 22.15 Ljudska glasba. — Langenberg: 17.30 Koncert, komorna glasba. 20.15 Večerni koncert (Wagnerjeva glasba). — Rim: 13.30 Radio-kvintet. 17.30 Koncert. 21.02 Prenos iz opere. — Berlin: 20.15 Madame L'Archiduc, opereta. — Katowice: 17.45 Prenos koncerta iz Varšave. 19.50 Prenos iz Poznania. — Toulouse: 18.35 Argentinski orkester. 19.00 Pesmi. 19.30 Simfonični koncert. 20.25 Dunajski orkester. 21.00 Koncert. — Stuttgart: 16.00 Koncert. 19.30 Operetna glasba. 20.00 »O nemški duši, kantata. 21.30 »Izzveneli valji«, glasba. — M. Ostrava: 12.00 Prenos iz Prage: koncert. 18.20 Prenos iz Prage. 19.05 Reproducirana glasba: G. Verdi, Aida.

Obširnejše domače in tuje sporede nudi tehnik »Radio Ljubljana«, Mahničeva 12.

Današnje sportne tekme

Igrišče Ilirije:

Ob 11: Hazena Maribor-Ilirija, prv. tekma. Ob 14.30: rezerva Jadran-Ilirija, prv. tekma. Ob 16.15: I. moštva Jadran-Ilirija, prven. tekma.

Igrišče Primorja:

Ob 10: Slovan-Krakovo, prv. tekma. Ob 14.30: rez. Hermes-Svoboda, prv. tekma. Ob 16.15: I. moštva Hermes-Svoboda, prv. tekma.

SK Korotan. Današnje tekme. Dopoldne ob 10 igra I. moštvo revanče z juniorji Ilirije na ilirskem igrišču. Na domačem igrišču se vrše sledeče tekme: Dopoldne ob 10 II. moštvo z Zvezdo; popoldne ob 2 pa juniorji Korotana z rezervno SK Rakovnika. Rezervno moštvo igra ob 5 z rezervno SK Savica. Vse tekme le ob ugodnem vremenu! Igralci, bodite točni! — Tajnik.

SK Mladika. Lahkotletska sekcija bo imela danes ob 18.15 prvo poskusno tekmo v teku na progi 1620 m s startom in ciljem v Salezijanskem mladinskem domu.

SK Mladika, lahkotletska sekcija. Sal. mladinski dom, Kodeljevo. Vsi člani, ki so se prijavili za tek 1500 m, naj bodo točno ob pol 2 v klubovem lokalu. Isto velja za članke rezosidlač.

Plavalna sekcija SK Ilirije. Sklicujem v zavodi letnega kopališča za vse aktivne članice in članke plavalne sekcije strogo obvezni sestanek, ki se vrši v ponedeljek, dne 7. aprila ob 18 v vrtnem salonu restavracije pri »Levici«. — Načelnik.

Modna novost

Med značilne podrobnosti nove mode spadajo — poleg cape — nabranci. Gube so najenostavnejši, najprvotnejši okras obleke, ki se vsikdar obnese. Mladostnim, vitkim poslavam se nabrana obleka čudovito prilega, a tudi polnejše postave gube nekako »poigrajno«, podaljšajo.

Nova moda uporablja gube na vseh vrstah oblek: dopoldanskih odnosno poklenih, popoldanskih in večernih. Sploh je posebnost nove mode, da v kroju ne dela velike razlike med oblekami; loči jih v glavnem po materialu, iz katerega so izdelane, po okrasu in dolžini (večerna obleka sega do členkov). S tem je že rečeno, da tudi nova moda ljubi enostavnost.

Glede oblike nabrance pušča moda najširšo svobodo; vendar daje prednost z roko položenim gubam, ki se dajo vedno izlahka obnoviti, kar o plissés-jih ne velja.

Večinoma so novi modeli nabrani še-le precej pod pasom; v zgornjem delu so gube

prešite in se razpuste šele v višini kolen, tako da se vitkost slejkoprej podčrtava.

Prvi vzorec naše slike predstavlja prome-nadno odnosno poklicno obleko iz tenkega volnenega kreppa ali volnene georgette. Pas je zelo ozek in leži nad kolki. Krilo je drobno nabrano. Edini okras je ozek kos iz piqué-a, ki obrobja izrezek za vratom.

Dražesno pomladansko obleko za mladostne postave predstavlja srednji vzorec. Izdelan je iz nežnega, rožastega chinakreppa; krilo drobno nabrano, pas ozek in v naravni višini. Obleko še poživlja brhka cape s šopkom na prsih.

Zadnji vzorec predstavlja odlični večerni komplet, na katerem se »nova stvarnost« ali enostavnost izrazito uveljavlja. Obleka je brez rokavov, pas ozek v naravni legi s širokim evetom namesto zapone. Krilo je nabrano v obliki takojmenovanih »solčnih plissés-jev. Obleko izpopolnjuje poldolga vrhnja jopica, ki nadomešča drugo ogrinjalo.

Lutkovno gledališče

Lutkovno gledališče »Krščanskega ženskega društva« v Akademskem domu na Miklošičevi cesti uprizori v nedeljo 6. aprila izvorno lutkovno igranje v 4 dejanjih »Gašper v cirkusu«. Igrati bi prav lahko dali tudi tale naslov: »Blodnje Gašperja Larifarija«. Kajti on gre in se poskuša v cirkusu. Postati hoče krotilec zveri. Nevarno je klicati duhove in peklenske, Gašper to dobro ve iz Doktorja Fausta. Res da živali Gašperju še nikoli niso nič zalega storile, toda da bi hodile in živele po njegovem razposajenem taktu — to tudi ne gre. Najnovejši impresarijo Gašper Larifarij jun kratkoma ne ugaja. In glejte: cirkuske zveri se celo zarotijo zoper Gašperja. Huda mu že prede in ziblje se že v prav resni smrtni nevarnosti. Po skrivnostnem navdahnjenju pa Gašper vendarle spozna, da za cirkuskega impresarija nikakor ni rojen. Kako že poje dobri duh v »Čarobnih goslih«: »Clovek naj živi le tisto življenje, ki so mu ga rojenice določile ob rojstvu.« In ljudem v svarilo, sobi pa v bridelk podsmeh prepeljava po svetu žirafe, slone in tigre: na koleških so ti tigri in sloni, vključeni v groteskni ritem igrarice.

Sodobna Francija in lutke. Lutkovni umetno-

sti ne evelo seweda tisti zlati časi, ko je lutkovno gledališče bilo zbirališče dostojanstvenikov, imenitnikov in književnikov (George Sandova, H. Rivière). Danes se v lutkovni umetnosti odražata dva moza: Andrej Hardy in Pierre Birot. Hardy ima v Parizu muzej kitajskih in italijanskih lutk, fotografij, slik itd. Birot pa je moderni poet, ki piše ekspresionistične in kubistične pesmi in vidi vzor, najvišji izraz gledališča v zlitju grškega in lutkovnega gledališča.

Lutkovne igre v Angliji. Za lutkovno gledališče se zanimajo danes v Angliji vseučiliški profesorji. Prof. Louis Michel hoče celo vnesti lutkovno gledališče na univerzo kot pomožno sredstvo za čedenje literature.

Max von Boehn: Puppen und Puppenspiele, München, Bruckmann A. G., 1929. O Božiču je izdal M. v. Boehn dve knjigi, ki v zunanji opremi, v bogastvu slik (500), v sintetičnem podajanju snovi močno nadkriljujeta svoje predhodnice. Čudimo se le, kako in iz kakih vzrokov je mogel pisatelj prezreti slovanske lutke. Češkega lutkarja Kopeckya mimogrede omenja, o osalih (n. pr. ruskih) lutkah pa ni zapisal niti besedice.

Letošnji jubilej kinematografije

Pretekli mesec, natančno 22. marca, je obhajala kinematografija svoj 35 rojstni dan. Dne 13. februarja 1895 sta brata Auguste in Louis Lumière v Parizu svojo iznajlbo kinoaparata dala patentirati in dne 22. marca istega leta sta uprizorila prvi poskus svoje iznajdbe pred Société d'Encouragement à l'Industrie Nationale. Se isto leto je bila zgrajena tudi prva kino dvorana na svetu in sicer v podzemlju kavarne Grand Café na Boulevard des Capucines. Druga kino dvorana je bila otvorena 25. januarja 1896 v Lyonu v hiši št. 1 Rue de la République.

Filmi, ki so se takrat v Parizu in v Lyonu proizvajali, so imeli le 17 m. Predvajali so prav navadne prizore, na pr. »Naš baby piše svoje mlekce«, ali »Lov na zlate ribice«, ali »Delavci zapuščenjo tovarno«, ali vlak vozi v postajo« itd. Take kinopredstave so v tistih letih trajale deset minut. Imele pa so tak uspeh, da je že pri prvih predstavah morala poseči vmes policija, da je vzdrževala red, kajti naval občinstva na blagajne je bil ogoronen.

Par tednov pozneje so bile otvorene kar zaporedoma kino dvorane v Berlinu, Londonu, Bordeauxu in v Bruslju.

V teh 35 letih obstoja kinematografije pa se je aparat bratov Lumière močno izpremenil. Može kot Gaumont, Pathe, Herz, Krupp, Ernemann so projekcijski kinoaparati naravnost genialno izpopolnjevali.

Zgodovino kinematografije delimo v tri periode. Prva doba, ki ima svoj pričetek l. 1895, je trajala le poldrugo leto. To so bili prvi skromni poskusi pokazati na platno živo, premikajočo se sliko; zastoj na si seveda v takem filmu iskal kakih umetniških ciljev.

Druga perioda je trajala od l. 1897. do 1908.

V tej dobi se je gledalcu nudila prilika v kinoglediščih gledati prefilmane drame. Privlačnost je bila tem večja, ker so polagoma teaterske kulise zamenjali z naravnimi dekoracijami, t. j. da se je igralo v prosti naravi.

Publiki se je drama pokazala v filmu prav tako, kot bi jo gledali v teatru, v vsej svoji tipični dramaturgijski zgradbi, v istem vrtnem redu dejanj, samo umetna drevesa in gore so se polagoma zamenjala z naravnimi.

Pa tudi ta doba nima s filmsko umetnostjo ničesar skupnega. Fotografično posneti igrokazi izkazujejo kljub temu, da so se vršili v prosti naravi, velik minus. Pogrešajo namreč izražanja misli in žive besede, ki se pa zdaleč ne da nadomestiti s samo pantomimo ali baletom.

Filmska umetnost je nastala v tretji periodi. Danes je težko reči uprav kdaj in v katerem filmu je igralce pričel filmsko umetniško igrati, t. j. od teatralike in pantomime različen načinu. Prav tako je danes težko ugotoviti, kdaj so režiserji v svojih filmih v nekem gotovem miselnem in smotrenem redu začeli vezati posamezne scene med seboj, kdaj so začeli spreminjati preje filmsko stališče filmske kamere, kdaj so jeli uporabljati slike velikega formata itd.

Filmska umetnost datira iz onega časa, ko se je izražanje misli, meso z besedami, nadomestilo s slikami. Tako, da slika sama, ali gotov red večih slik ali prizorov skupaj izraža gotovo misel. To imenujemo monlažo filma; režiser film montira.

V legendarni zgodovini filmske umetnosti imenujemo navadno D. Griffitha, ameriškega filmskega režiserja, kot tistega, ki je prvi uvedel filmsko montažo »Rojstvo narodov« (1915). Tako, da je nekako tista leta pred vojno in začetkom vojne je stopil v svojo moško, zrelo dobo.

Radio omogočen vsakomur!

V drugič stopamo s tem geslom pred cenj. občinstvo z namenom, da omogočimo vsakomur brez izjeme poslušati radio ter biti s tem deležen vseh ugodnosti, ki jih nudi poslušalcem ta iznajdba.

V želji, da postane vsakdo naš naročnik, oddamo v času od 7. aprila do 7. maja 1930 po sledečih senzacionalnih cenah in plačilnih pogojih naslednje aparate:

- 1000** komadov finih **detektorskih aparatov**, kompleta, s kristalom, eno slušalko ter materijalom za zunanjo anteno za Din 60— ter štirikratno mesečno plačilo po Din 45—;
- 200** komadov **enoelektronskih aparatov**, kompletnih z dvomrežno elektranko, z baterijami, eno slušalko ter materijalom za zunanjo anteno za Din 90— ter osemkratno mesečno plačilo po Din 72—;
- 100** komadov **trociklonskih aparatov** z avdijonom ter dvema nizko frekvenčnima stopnjama, kompletnih, z akumulatorjem 18 ah anodno baterijo 90 Volt, angl. zvočnikom Amplion AC 11 ter materijalom za zunanjo anteno za Din 200— ter desetkratno mesečno plačilo po Din 185—;
- komadov **štirielektronskih aparatov** z visokofrekvenčno elektranko, avdijonom ter dvema nizkofrekvenčnima stopnjama, kompletnih z akumulatorjem 36 ah, anodno baterijo 120 Volt ter finim angl. zvočnikom Amplion AC 27 za Din 380— ter desetkratno mes. plačilo po Din 320—

Radio Ljubljana

Ljubljana: Miklošičeva c. 5

Maribor: Gosposka ulica 37

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglase strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena na znakma. Čekovni račun Ljubljano 10.349. Telefon št. 2328.

Vaš nos je varuh vašega zdravja

zato pa morate tako odpraviti vsak nahod. Nos ima nalogo, da prepreči dohod v telo raznemu prahu in bacilom. Enako je z dihanjem skozi nos zavarovano grlo ter pljuča proti mrzlemu zraku, ako se nos osvobodí nahoda, ker boste sicer dihalo skozi usta in prah, bacili ter mrzel zrak bodo neovirani prišli v telo. — Na ta način nastanejo mnoge bolezni, in je zato potrebno, da se takoj odstrani vsak nahod.

Nosal

prašek proti nahodu je zelo prijeten v uporabi, ne zapre nosu, marveč takoj zajamči slobodno dihanje skozi nos. Zahtevajte v lekarnah izrecno »Nosal« **Bahovec** v plomahiranih škatljah in z napisom proizvajalca

lekarna Mr. Bahovec
Ljubljana

Službe iscejo

Fotopomočnik

češkoslov. narodnosti, izurjen v vseh delih, spec. retušer negat. in posit., vešč jezikov, lepega vedenja, išče mesto. Ponudbe: Husak, Gročani, Bliznec 19, Zagreb I.

Šofer

hišnik, po potrebi tudi skladiščnik, poročen, nemodaževane preteklosti, išče nameščenje, po možnosti tudi stanovanje. — Naslov v upravi lista pod št. 3872.

Blagajničarka

išče službo v mestu ali na deželi. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3973.

Hlapec

priden in pošten, vojašine prost, z dobrimi sprječevali, išče službo. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 3975.

Spretna kuharica

išče mesto v župnišči. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 4005.

Vešč slik. pomočnik

želi službe pri umetnem ali cerkvenem slikarju. — Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Slikarski pomočnik«.

Deklica

17 let stara prosi mesta kot učenka v kuhinji. — Cenj. dopise na upravo »Slov.« pod »Pridna in poštena« št. 4010.

Šofer

trezen in zanesljiv, zmogel popravit, prost vojašine, išče službo. Naslov pod št. 4037.

Službodobe

Vajenca

za slaščičarsko in medicarsko obrt, s hrano in stanovanjem v hiši, sprejemem. — E. Stary nasl., Krško.

Strojni ključavničar

se sprejme takoj; vešč mora biti vseh popravil na parni žagi, kakor tudi brušenja žag. — Ponudbe upravi »Slov.« pod šifro »Veščak-zmožen« št. 3852.

Natakarico

na račun s kavicjo sprejme Partlič Rudolf, gostilničar v Zg. Dupleku pri Mariboru.

Kmečko dekle

staro od 16—18 let, iščem za pomoč gospodinjici za takoj. Marija Belec, Novi trg 19, Kamnik.

Modistov. pomočnica

ka, zna samostojno in okusno delati, sprejme Salon »Slov.«, Ljubljana, Wolfova ulica 31. Istotam se išče učenka za modistovsko obrt.

Iščem strokovnjaka

ki se razume na vsa dela in montažo pri venecijan. jarmeniku premera 85—90 cm. — Ponudbe na Ivan Ratič, Trnovac, Gospič.

Dva potnika

po možnosti manufakturnista — za poset privatnih strank — sprejemem v stalno nameščenje. Dobra eksistenca. — Ponudbe na upravo »Slov.« v Mariboru pod značko »Agilen«.

Čevljarskega vajenca

sprejme Novak Ivan, Tacec 4, št. Vid n. Ljublj.

Vajenec

slikarski in plesarski, se takoj sprejme. Vprašati pri Juterschnig, Maribor, Magdalenska ulica 34.

Vajenca

za kotlarsko stroko takoj sprejme Ivan Kapelj, Ljubljana 7, Aljaževa c. 4

Čevljar. pomočnika

sprejme za zbita dela Logar Franc, čevljar, Suhla št. 4 nad Kranjem.

Dekle

zdravo in pošteno, vajeno šivanja, sprejme boljša družina v pomoč gospodinjici s dvema otrokoma. V službi se lahko priuči kuhe. Plača po dogovoru. — Ponudbe je poslati pod »Kranj« št. 3857 na upravo »Slov.«

Čevljar. vajenca

pridnega in poštenega, dobrih staršev, sprejme Karel Zalaznik, Celovska cesta 41, Ljubljana VII.

Posredovaln. Plahuta

Ljubljana, Mestni trg 25, potrebuje nujno pridne kuharice in služkinje. Odaja najboljših službe.

Vajenec

za krojaško obrt se sprejme pri Ludoviku Selšek, Celje, Kralja Petra c. 45.

Strojepisko

tudi začetnico, s perfektnim znanjem nemščine in slovenščine, išče tehnično podjetje. Prednost imajo one, ki znajo slovensko in nemško stenografijo. — Ponudbe z navedbo zahtevkov pod značko: »Stalno mesto« št. 3922.

Strojnika

k Diesel-motorju sprejme Zadruga elektrarna v Cerknici. Nastop 1. maja. Prednost imajo izučeni mehanikerji ali elektro-monterji. Plača po dogovoru.

Pletilja

izurjena, in učenka z vso oskrbo v hiši se takoj sprejmeta. — Naslov pove uprava »Slov.« št. 3974.

Samostojna ženska

katera bi vodila kantino ob morju, srednje starosti in čedne zunanosti, se išče. Ponudbe: Pension »Jadran«, Selce — Hrv. Primorje.

Pestunja

iz boljše družine, ki zna šivati, z dobrimi sprječevali, se takoj sprejme. — Predstaviti se je med 2. in 3. uro. Naslov: Goriup, Ljubljana - Aleksandrova cesta 10.

Posredovalnica Mrak

Ljubljana, Sv. Petra cesta 8, telef. interub. 3288, rabi več deklet za službo.

14 do 18 letna sirota

kmetska, brez staršev, se sprejme k dobri tročlanski trgovski rodbini na deželi, kot v pomoč pri gospodarstvu. Ponudbe je poslati na oglas. oddel. »Slov.« pod značko »Vajenca kmet. posla« št. 3991.

Učenka za trgovino

z mesa. blagom na Gorenjskem, se sprejme. Biti mora poštna, vestna in močna. — Predizobrazba: vsaj z meščansko šolo. — Želi se dekle z dežele. Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 3992.

Sprejme se dekle

za strežbo v gostilni, za hišna dela in v kuhinji, in ki zna tudi nekoliko šivati. Biti mora čedne zunanosti, poštna in simpatična, najraje z dežele. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3993.

Potnika

s periekt. znanjem slovenščine in nemščine — išče prva trdka živilske stroke s sedežem v Ljubljani za takojšnji nastop. Zahteva se le prvovrstna moč, dobro vpeljana. Fiksna, provizija, dnevnice. — Ponudbe pod: »Markenartikel 600«, na Bock & Herzfeld, Wien, L. Adlergasse 6.

Krojašk. pomočnika

za male kose, konfekcijsko delo, sprejemem takoj. — Moravs Ivan, Glince 17, št. Vid n. Ljublj.

Hotelski konduktar

se sprejme. Zmožen slovenskega, tudi nem. in ital. jezika. — Ponudbe na upravo »Slov.« št. 3989.

Kuharica

se sprejme k večji družini. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3988.

Gospod

mlajši, trg. izobražen in agil, dober organizator in prodajalec, zmožen pozone nadomestovati sefa, se išče v specerijsko podjetje. Le osebe z zgorajnjimi zmožnostmi in ki reflektirajo na trajno zaposlitev, naj pošljejo obširne ponudbe pod »Prvovrstna moč« na upravo tega lista.

Gostilniška kuharica

samostojna, srednje starosti, za vse kuhinjske posle, se išče. Zaposlena celo leto, plača po zmožnosti in dogovoru. Nastop takoj. Sprejme se tudi služkinja, katere je navajena gostilniških poslov; plača mesečno 300 Din. Ponudbe poslati na: Pension »Jadran« Selce, Hrv. Primorje.

DVA SODARSKA POMOČNIKA

izurjena v delu sprejme za stalno GUMZEJ, SODARSTVO, CELJE.

Zasluzek

4000 Din mesečno nudim poštenim, pridnim zastopkom pri prodaji vsaki hiši potrebnega predmeta. Lahko, hitro delo. Provizija takoj na roko. Predizobrazba ni potrebna. Ne zamudite prilike. — Ponudbe na Gvido Premelč, Šoštanj 2.

Inteligentni potniki

bodo od nas poučeni, založeni z vzorci ter razdeljeni v okraje. To je edini pot, da se dobi dobra pozicija. Stvar je za vsakega vredna poizkusa. V prodajo pride 15 za vsakega kultiviran. človeka rabljivih predmetov. Na vsakem koncu dežele najdete odjemalce, ker je izbira blaga velika. — Informacije pri gen. razpisiljalnici »Sapiry«, Miklošičeva 14. Pridati 1 Din za kataloge in prospekte.

Posijite nam trtoj

Vaš naslov! Dnevno 200 do 200 Din in še več lahko zaslužite z delom v Vašem domačem kraju. Znamko za odgovor. — Tehna družba, Ljubljana. Mestni trg 25/1.

Šoferska šola

oblasti konc. Camernik, Ljubljana Dunajska c. 36 (Jugoavto) — Tel 2236 Pouk in praktične vožnje

Šoferska šola

oblastveni koncesionarna, I. Gaberčič, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 52.

Dosmrtno stanovanje

lepo, solčno, oddam za gospo ali gospoda proti enkratnemu plačilu 60.000 dinarjev. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3878.

Majhno stanovanje

soba in kabinet, kjer se lahko postavi štedilnik, oddam s 1. majem dvema boljšima osebam. Cena 350 Din. Električna in voda v hiši. — Kje, pove uprava »Slov.« št. 3980.

Odda se soba

s 1. majem, na razpolago je predsoba s štedilnikom. — Področnik 1/1.

Dvosobno stanovanje

z balkonom in pritliklinami oddam za maj odraslim osebam, oddaljeno 20 minut od pošte. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 4031.

Radio

Detektorski aparat z dvema Telefunken slušalkama in vsemi potrebnimi priborom za 250 dinarjev. Franc Bertonec, Sela 26, p. Grusuplje.

Enocev. radio aparat

s slušalkami prodam za 350 Din. Naslov v upravi pod »61«.

Denar

Denari Brez obrestil

Navodila za zidanje, razdolžitev itd., nasveti v osebnih, gospodarskih, tudi najtežjih življenjskih vprašanjih. Posvetovalnica »Marstan«, Maribor, Koroška 10. — (Priložite 10 Din.)

Vnajem

V najem oddam majhno posestvo v predmestju Ljubljane ob glav. cesti. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3871.

Dva trgovska lokala

na prometnem kraju oddam v Kamniku. Naslov v upravi Slov št. 2968.

Lokal na Bledu

opremljen, na prometnem kraju, zaradi bolezni oddam. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 3994.

Za obrt in industrijo

primerne novoadaptirane lokale v centru mesta Maribor se odda proti odkupnini. Intabulacija. — Nizka najemnina. — Pism. vprašanja na upravo lista Ljubljana, šifra 1930/4000.

Gostilna

se odda v najem ali na račun. Mora imeti kavcijo. Sv. Petra cesta 83, Ljubljana.

Gostilna

na jako prometnem mestu v Mariboru, se odda takoj v najem, oziroma tudi ugodno proda. Ponudbe na: Rajko Zotter, krojaški mojster, Maribor, Vetrinjska ul. 11.

Objave

Na obroke

kupite lahko vsakovrstno blago s posredovanjem Kreditne zadruge detajlnih trgovcev, Cigaletova ulica 1. Posreduje hitro in diskretno.

Kleparska dela

za kritje dveh zvonikov se oddajo. Načrti in pogoji na vpogled pri župnem uradu v Tunicah, p. Kamnik.

Izjava!

Podpisana Gorenc Matija in Gorenc Angela, delavca v tovarni »Vulkan« v Senčurju št. 96, preključujeva in obžalujeva žalitve, izrečene na škodo gđ. Elizabete Strgar, delavke v tovarni »Vulkan«, stanujoče na Primskovem št. 36 in se ji zahvaljujeva, da je odstopila od tožbe ter se zaveževa plačati vse stroške. V Kranju, 28. III. 1936.

Kupimo

Vsakovrstno zlato kupimo po najvišjih cenah ČERNE, juvelir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

POMLADNE NOVOSTI

ZA OBLEKE - PLASCE
POVRŠNIKE - ITD. ITD

V VELIKI IZBIRI IN NAJČENEJE

NOVAK-U LJUBLJANA

KONGRESNI TRG ŠTEV. 15

Posestva

Hiša na Uncu št. 22

naprodaj (v najem) z vrto; zidana za trgovca, popravljena 1929; v pritličju 4 sobe, kuhinja, vež; v podstrešju kuhinja, soba, 2 shrambi, neizdelan prostor. Ugodna lega, sredi vasi, 20 minut od postaje Rakek. Informacije pri upravi lista pod št. 3741.

Stavbišča za vile

pod Rožnikom prodaja Pokojninski zavod, Gledališka ulica 8/IV.

Nameravate zidati?

Nudim nepristranska ekonomska pojasnila, skice, načrte, proračune in nadzorstva. — Ponudbe pod: »Inženjer arhitekt« na upravo »Slovenca«.

Hiša na deželi

se prodaja, 200 m oddaljena od farne cerkve in šole, s šestimi sobami, kuhinjo, dvema kletama in hlevom, sadnim vrtoom poleg pol orala njive. Naslov: Rezika Šeme, Polica 46, p. Višnja gora.

Hiša naprodaj

2 sobi, kuhinja, podstrešna soba, klet, gospodarsko poslopje, vrt, Maribor, Pobrežje, Gozdna ulica 28.

Lepa hiša (vila)

6 sob in trgovski lokal, hlev, zelo velik vrt in njiva, v predmestju Maribora, se ugodno prodaja. — Pojasnila daje: Golec, Spodnja Radvanjska cesta 22, Nova vas, Marib.

Lepa bodočnost!

Hiša za gostilno in trgovino in druge lepe ugodnosti se cenijo proda z inventarjem. Več: I. Zupan, Trstenik, p. Golnik, Slovenija.

Dve parceli gozda

naprodaj pri Rudniku. — Naslov v upravi št. 3933.

Vilo

visokopritlično, novo zidano, s tremi sobami, električno razsvetljavo, z vsemi pritliklinami, poleg 800 m² vrta, v lepem kraju Slovenije, 20 minut od žel. postaje, se ugodno prodaja. Zelo prikladno za penzioniste. — Naslov v oglas. odd. Slov. št. 3961.

Stavbeno parcelo

kupim v št. Vidu ali v Vižmarjih. — Ponudbe na upravo pod »Parcela« št. 3920.

Posestvo

se prodaja v št. Lovrencu na Dolenjskem (dom. ime »Kazina«). V hiši je gostilna in trgovina. — Natančnejša pojasnila daje Angela Lavtižar, Sv. Petra cesta 83, Ljubljana.

Hišo ali vilo

dvo- ali tristanovanjsko, v Ljubljani ali najbližnji okolici, kupim. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Tako gotovina« št. 3990.

Pozor, kupci!

Prodajam hišo z dvema lokalom, velikim dvoriščem, več stanovanji, pripravo za vsakega obrtnika ali trgovca, v centru mesta. Pojasnila daje Marija Jančar, Sv. Petra cesta 27.

Hišico

stanovanjsko, z nekaj zemljišča, kupim. Ponudbe z navedbo cene na upravo pod »Hišica« št. 4016.

Piano

skoraj nov, črn, ugodno naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod šte. 4019.

Glasovir

dobro ohranjen, boljše (svetovnoznane) marke — takoj po nizki ceni naprodaj. Vprašati v upravi »Slovenca« Maribor.

Piano

lep, črn, damsko kolo, šivalni stroj, prodam zaradi izselitve. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 3879.

Harmonij

lep, češ. polit., 5 registr., zelo lep in glasan, naprodaj za 3000 Din. Več mežnarja Trstenik, pošta Golnik, Gorenjsko.

Cello

močan v glasu, poigran, za orkester — ugodno prodam. — Jos. Dornig, Kočevje.

J. Stjepušin

Zagreb, Jurjevska 57
priporoča najboljša lambrice, parilitura, strune, sole in vse potrebščine za vso glasbilo. Oddelkov na paritiki razstavi

Bencin. motor 50 HP

za 4000 Din naprodaj. — Vprašanje na upravo lista št. 3349.

6 tedenskega bikca

težkega, montafon. pasme, in dveletno telico — odda oskrbnistvo Fužine, D. M. v Polju.

MASLO

kuhano - prima - sveže - garantirano čisto, nudi: Ed. Suppanz, Pristava.

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D. D. LJUBLJANA

VRTNE KLOPI in MIZE

na železnih stojalih

Cena;
Klopi Din 260—
Mize Din 360—

VEDNO V ZALOGI

Avto Renault
zaprt, štirisedežni, popolnoma dobro ohranjen, z novo pneumatico - prodam. Cena 15.000 Din. - Gostilna »Soča«, Logatec.

Za pomladno saditev
nudi v poljubni množini prtične hrushke in špargljeve sadike v najboljših sortah M. Maretič fa. Sever & Co., Gosposvetska cesta 5, Ljubljana.

Pisalni stroj
znamke »Adler« se vsled opustitve pisarne ceno proda. Naslov v upravi pod št. 3919.

Poravnalni stroj
(Abrichtmaschine), nekoliko rabljen, proda za nizko ceno Franc Erjavac - »Pri zlati lopatici«, Ljubljana, Wolfova ul. 12.

Prodajam dinamo
110 V., pol KS, v dobrem stanju, za ceno 1300 Din, ter dvocevni radio aparat z znakom Kapsch, z vsemi pritlikalnimi, za ceno 750 Din, in detektor z znam. Igos in tremi slušalkami, za anten, materialom, cena 350 Din. - Zglasiti se je pisмено ali osebno pri Janezu Tomine, mizar v St. Joštu št. 29, p. Vrhnika.

Zlahtno vrbičje
zeleno, za kosarje, proda 1 do 1 1/2 vagona uprava posestva Lindenhof, Zg. Kungota, Maribor.

Žensko kolo
dobro ohranjeno, poceni naprodaj. - Ogleda se: Reber št. 7.

Vodna sesalka
(pumpa) - dobro ohranjena, se proda v Spodnji Šiški, Gasilska. cesta 6.

300 kg pločevine
6 let rabljene in še uporabljive, prodam. - Anton Kebe, Dol. Jezero št. 37, Cerknica pri Raketu.

Otroški voziček
lep, naprodaj. - Kastelic, Vodnikov trg 4.

Krompirja
večjo množino (froženki), proda Skobec Terezija, Sp. Hrušica 31.

Par konj
srednje težkih, prodamo. »Balkan«, Maribor, Aleksandrova 35.

Veliko spalnico
lepo, iz mecesnovega lesa, in staro jedilnico po ugodni ceni prodamo. - Skladisce v Mariboru, Meljska cesta 29.

Salonsko suknjo
lepo, črno, prodam za 200 Din. - Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3971.

Nekaj čebel družin
iz A. - Z. panjev prodam. Jos. Babnik, čebelar v Dravljah 44.

Otroški voziček
s streho ugodno prodam. - Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 3978.

»Indian« motor. kolo
s prikolico, kompletno opremljeno se takoj proda. J. Slawitsch nasl. Alf. Krizan, Sv. Lenart v Sl. g.

Avtoomnibus
18 sedežev, 6 stojšč, že rabljen, jako dobro ohranjen, se poceni proda. - Jugosteyer, Frankopanova ulica 21.

Težka kobilica
z žrebotom (kobilica), 4 leta stara, naprodaj. - Jonke Franc, Oplotnica.

Nekaj moške obleke
dobro ohranjene, naprodaj. - Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 4003.

Štedilnik
popolnoma nov, s češkimi ploščami, se proda. - Naslov se izve v upr. »Slovenca« pod št. 4008.

Motor
na surovo olje, za 10 KS, se radi malega defekta proda za 3750 Din. Kje, pove uprava »Slovenca« pod št. 4035.

Več parov golobov
florentincev in krofcev prodam. Ivan Zrimšek, Bizovik 93 pri Ljubljani.

Seno - otavo
vrtno, poceni oddam pod Rožnikom. Naslov pove uprava pod št. 4017.

Tekstilna tovarna v Sloveniji išče za
1. julij 1930:

KNJIGOVODJO BILANCISTA!!!

Samo prvovrstne moči naj pošljejo ponudbo z zahtevki plače na upravo lista pod R. N. št. 4021.

Košnja
se odda na Ljubljanskem polju in trije vozovi se prodajo. - Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 4007.

OBČE

Vezenje
nevestinih oprem. zaves, pregrinjal, najcenejše in najfinijeje Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Štrukelj. - Entlanje ašuriranje, predtiskanje takoj.

Gostil. »Pod Skalco«
Ljubljana, Mestni trg 11. Točijo se pristna štajerska, dolenska in dalmatinska vina. Vedno sveža gorka in mrzla jedila na razpolago. - Abonentu se stalno sprejemajo.

Entlanje Din 1-50 m
Strojno-ročno vezenje zastorov, preprog, kuh. garnitur itd. Predtiskarija. Izdelovanje damskega perila, najceneje M. Sedovnik, Florjanska 6, Ljubljana.

Stalna razstava
umetniških slik in velika izbira okvirjev. Pravkar prispeli novi moderni vzorci okvirjev. A. Kos, Ljubljana, Mestni trg 25, nasproti magistrata.

Naznanilo.
Vsem znancem in prijateljem sporočam, da sem s 1. marcem zopet prevzela svojo gostilno v Vižmarjih na klancu v lastno režijo. Priporočam se vsem izletnikom in obiskovalcem Šmarne gore in zagotavljam, da jih bom postregla s fino kapljico ter z vedno svežimi gorkimi in mrzlimi prigrizki. - Marija Štrukelj, Vižmarje 81.

Pozor!
Damsko in posteljno perilo, predtiskarijo izvršuje, vezenje v zlatu na zastave, ter raznovrstna vezenja in ročna dela izdeluje hitro, solidno in poceni atelje perila Temerl, Maribor, Stolna ulica 5.

Peči in štedilnike
postavi točno in solidno iz prvovrstnih plošč Fran Dermastja, pečar, »Stan in dom«, ob Tržaški c.

Gostilniške stole
in v to stroko spadajoča popravila izvršuje F. Nekovar, stolar, Ljubljana, Breg 14.

Vrtnarija Vatovac
Ambrožev trg 3 (Stara cukrarna), nudi mnogo vrst najlepših stebelnatih vrtnic, Chaboud, nagelne in razne druge cvečice rastline po najnižji ceni. Ima tudi večjo množino fušpanovega grmičevja.

V Mariboru
je najugodnejši nakup galanterije, drobnarije, parfumerije, papirja, pletenin, nogavic, vrvarskih izdelkov itd. na debelo in na drobno pri D. ROSINA, Vetrinjska 26

Elektropodjetje
A. Arhar
Ljubljana VII., Celovška c. 80, prevzema vsaka elektriška dela kot hišne inštalacije, zvočne, radijo, telefone, popravila vsakovrstnih strojev itd. Točno postrežbal Solidne cene!

Talarje, birete
in šemisele za vlč. duhovščino izdeluje fino in po nizkih cenah Fr. Himmelfreich, kroj mojster, Ljubljana, Pred Škofijo 9-11.

Krušno moko,
krmilno in otrobe vam nudi v vsaki množini, po zmerni dnevni ceni F. Juvan, valični mlin, Srednje Gameljne pri Ljubljani.

Mizarstvo
Podpisani se priporočajo za vsa v to stroko spadajoča dela.

Al. Trink, Ljubljana,
Linhartova 8. Tel. 2856.

Pozor, na deželni! Čepice
Na debelo! Na debelo! Velikonočna razprodaja moških in otroških športnih čepic lastnega izdelka vedno na zalogi vsaka množina. Pri nakupu 15% popusta. Cene zelo nizke. Pošljem tudi po naročilu. Se priporočam

IVAN KNECHTL,
krznar, Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26, dvorišče.

Krušno moko in rženje moko
vedno svežo, kupite zelo ugodno pri **A. VOLK, LJUBLJANA** Resljeva cesta 24.

PREVZEM GOSTILNE
Naznanjam, da sem kupil gostilno pri »Pošti«, Gor. Radgona. - Potrudil se bom, da bom cenjene goste zadovoljil z pristnim ljutomercanom in dobro kuhinjo. Cenjenim gostom se priporočam

ANTON KLEMENČIČ,
gostilni pri »Pošti«, Gor. Radgona, Spodnji Gries 14.

Krušno moko
in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri **A. & M. ZORMAN** Ljubljana, Stari trg št. 32.

Friedler-jev patentiran

GAMMA za rast las

najpopolnejši sredstvo proti izpadanju las - tvorbi prhlaja - lasnih bušk.

GAMMA milo za lase

najpopolnejše sredstvo za izpiranje las. Zdravniško preizkušeno in priporočeno. - Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah.

Zastopstvo NADA,
drogerija - Subotica.

Austriran
benik za znamke za leto 1930. Pošiljam ga s 100 komadi raznih francoskih znamk vsakomur, ki mi pošlje vnaprejšno 20 Din. Najstarejša trgovina znamk v Jugoslaviji

Izidor Steiner, Zagreb
Zrinjski trg 14

žimnice
modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane divane in druge tapetniške izdelke dobite najceneje pri **RUDOLFU RADOVANU**, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

A. GOLOB & KOMP.
LJUBLJANA, Puharjeva ulica 3.

Izdelovanje emajliranih peči sistema Luc. Izdelovanje ZORA peči, peči za žaganje, obložene s samotno opeko Popravilo vseh vrst pločevinastih, emajliranih in Lucovih peči. Spišno kleparstvo, inštalacija strelovodov. Zaloga šamotne opeke.

Cene konkurenčne.

Železnato vino
lekarne Dr. G. PICCOLI-ja v LJUBLJANI krepi oslabele, malokrvne odrasle in otroke

Krasne tlakove
mozaične plošče za ceme, cerkve izdeluje in poklada **Cementarna Gostinčar** PESA TA, DOL. PRI LJUBLJANI

Ko esarji pozor!
Velika zaloga novih priznanih francoskih koles, katera so tudi letos na prvem mestu

„AIGLON“

Odklikujejo se po pricizni izdelavi, trpežnosti in lahkem teku. - Radi nizkih cen, BREZKONKURENČNA. Plačilne olajšave. Ceniki na razpolago.

Glavno zastopstvo: **viktor Bohinec - Dunajska cesta št. 21 - Ljubljana**

Talarje
za čč. duhovščino izdeluje po primernih cenah ter se vlijudno priporoča **Josip Tomažič, kroj, mojster, Celje, Na okopih 5.**

Županstvom
Pločevinaste tablice točno po zakonu o imenih krajev in ulic in o oznamovanju hiš s številkami dobavlja po najnižjih cenah

INŽ. GUZELJ
Ljubljana VII., Jernejeva 5

Ravnočam velika zaloga Originalnih LUTZ-ovih peči in delavnica za železostrojarstvo. Telef. 3252

NAJBOLJ RAZŠIRJENI DNEVNIK

IZDELKOVI

Ako me muči zob
tedaj z nekoliko kapljicami Fellerjevega prijetno dišečega Elsafluida namočim košček bombaža in dam v piškav zob, a na lice položim obkladek z Elsafluidom. Vporabljam ga na zunaj za drgnjenje pri revmatizmu, gihtu, prehlajenju, nervoznosti, za zaščito proti gripi - a pri kašlju, slabostih, krčih itd. vzamem nekoliko kapljic na sladkorju.

Delajte tudi Vi tako - pomagalo bode tudi Vam!

Fellerjev Elsafluid, to že 33 let znano narodno sredstvo in kozmetično stano v lekarnah in vseh podobnih trgovinah; polkunska stekleničica 6 Din, dvojna steklenica 4 Din, svečalna 26 Din. - Po pošti najmanj za 62 Din pri:

EUGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elsatrg 134

Ajdova moka Din 4-
Polenta, zdrob Din 3-
Koruzna činkv. moka Din 2-75

Razpošiljam vsako množino od 25 kg naprej. **PAVEL SEDEJ**, umetni mlin, Javornik, Gorenjsko.

Tovorni avto
z 1000 kg nosilno močjo, v stanju za takojšnje vožnjo, je poceni naprodaj. - Vprašati: **M. lekarna Bernhard, Maribor, Aleksandrova 51**

Ceneni teden!
Damski klobuki zelo čedni in moderni kakor tudi najelegantnejši klobuki v veliki izbiri v zalogi. - Popravila se izvrše lepo in hitro pri **A. STAUBER - MARIBOR - Ulica X. oktobra**

Opeko in strešnike
vseh vrst za zidavo hiš, iz znanih Karlovskih opekarn **„ILO-VAC“** dobavlja franco vsaka postaja po konkurenčnih cenah samo **„EKONOM“** generalno zastopstvo za Dravsko banovino Ljubljana, Kolodvorska ulica 7.

Cenjenim damam priporočam svojo veliko zalogo modernih **spomladanskih klobukov** Popravila izvršujem hitro in poceni **M. JAHN, modistinja** Maribor, Stolna ulica št. 2

Izjava!
Podpisani izjavljam, da nisem v nikakem oziru plačnik za dolgove, ki bi jih naredila moja žena Ana Kosmus roj. Paulič na moje ime. **Josip Kosmus, trgovec, Loka pri Žusmu.**

Ogledala
vseh vrst, velikosti in oblik **Steklo**
zrcalno 6-8 mm, mašinsko 4-6 mm, portalno, ledasto, alabaster itd. **Spectrum d.d.** Ljubljana VII - Telefon 23-43 Zagreb Celovška 81 Osijek

Dvokolesa
teža od 7 kg naprej
najlažjega in najmodernejšega tipa najboljših svetovnih tovarn. Otroški vozički od najpreprostejšega modela. Izdelujejo se tudi po okusu naročnika. Sivalni stroji, motorji poematika, posamezni deli. Velika izbira, najnižji cene. Prodaja na obroke. Ceniki franco. **„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov, LJUBLJANA, Karlovska c. št. 4.**

Foto-sport
je zelo lep, toda potrebno je, da imate dober aparat. Obrnite se takoj na veletrgovino **Sternecki, Celje**, in zahtevajte z dopisnico veliki ilustrirani cenik. Naučna kamera 6 1/2 x 9 cm Din 98, šepna foto-kamera 6 1/2 x 9 cm Din 350, 9 x 12 cm Din 375, »Fototar Anastigmaton Din 730, »Agfa Standard 6 1/2 x 9 cm in 1118 »Novost Agfa «Bilys» kamera za filmski svetek 6 x 9 cm Din 578. Orgonuma izbira vseh kemikalij in ostalega pribora za fotosport. Učna knjiga in cenik z več tisoč slikami zaslonj, Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar. Paketi čez Din 300 poštne prosti. **Trgovski dom R. Sternecki, Celje 18** Dravska banovina,

AKO RABITE TISKOVINE
ILUSTRACIJE, KATALOGE ALI PROSEKTE I. T. D., TODA SE NE MORETE ODLOČITI, V KAKŠNI TEHNIKI NAJ SE IZDELAJO, **BLAGOVOLITE SE OBRNITI VEDNO NA NASE PODJETJE.** - V VSEH TEH VPRAŠANJH VAM JE DRAGE VOLJE NA RAZPOLAGO

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

BRZOJAVKE: JUGOTISKARNA LJUBLJANA
UMETNIŠKI GRAFIČNI ZAVOD, V KATEREM SO ZASTOPANE VSE MODERNE GRAFIČNE PANOGE VSA GRAFIČNA DELA SE IZVRŠUJEJO LEPO, SOLIDNO IN TOČNO PO ZMERNIH CENAH. - PRORAČUNI IN PONUDBE NA ZAHTEVO

OFFSET-TISK • KAMENOTISK KNJIGOTISK • UMETNIŠKI TISK
KRKOLIVNICA • K.VJ.GOVEZNIKA

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo v Ljubliani obrestuje hranilne vloge po najugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vakega odbitka. Tudi rentni davek plačuje hranilnica sama. — Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvi v lastni palači, zidani še pred vojko iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z neomejenim jamstvom za vloge vsi člani z vsem svojo im premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog. Hranilne vloge znašajo nad 180 milijonov dinariev.

Semena Semena

vsakovrstnih, kakor: travno, deteljno, pesno in vrtnarsko seme v najboljši kakovosti — priporoča staroznana trdka
M. BERDAJS :: MARIBOR

ustanovljeno 1869

Ceniki na razpolago!

Ceniki na razpolago!

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubliani, r. z. z o. z.
na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.
Hranilne vloge se obrestujejo

najugodneje.

Rentni davek od obresti hranilnih vlog, kateri znaša circa pol odstotka obresti, se ne odtegne vlagateljem. Varnost nudijo lastna palača, nadpoiovnica deimic hotela »Uniona«, hiše in zemljišča. Kredi v tekočem računu. Posojila proti poroštvo, vknjižbi na posestva itd. Denar se naloži lahko tudi po poštnih položnicah.

Centralne kurjave - vodovode

Inženir **Gustav Zemánek & Co**
družba z o. z.

Ljubliana, Knaflijeva ulica št. 10. - Telefon 2621

Zahvala

Vsem, ki ste ji stregli v boleznih, vsem, ki ste jo počastili po smrti in ki ste nam bili dobri ob izgubi naše predobre mamice, gospe

Marije Rodič

prisrčna hvala.

Posebno zahvalo pa izražamo g. primariju dr. Gostiši, prečastiti duhovščini, šolskemu vodstvu v Stopičah in učitelstvu iz okolice, Marijini družbi, gasilskemu društvu, in pa Vam najmljši, ki ste tako lepo počastili spomin mamice Vaše drage učiteljice.

Bog Vam bodi plačnik, mi pa ostajamo Vaši hvaležni dolžniki.

V Stopičah, dne 5. aprila 1930.

SLAVKO, ZORKO, TINKA, otroci.

Vreče

Kdor rabi vreče **kupi jih najceneje** pri tvrdki:
Mirko Mlakar
Ljubliana - Slomškova ulica št. 11

PRESELITEV ČEVLJARNICE!

Slav. občinstvu vljudno naznanjam, da sem preselil svojo čevljarstvo delavnico iz Slovenske ulice 16 na Glavni trg 5, vhod iz Mesarske ul. 1. Zahvaljujoč se za dosedanje zaupanje, se priporočam za nadaljnjo naklonjenost. — Točna in solidna postrežba. — Z velespoštovanjem
JOSIP HVALC, MARIBOR.

Krajevni zastopniki

za vsa večja mesta v državi, izborni akviziterji z zvezami v industrijskih in trgovskih podjetjih, z reprezentativnim nastopom se iščejo pod ugod. pogoji za mednarod. urad za reklamacijo tovornih listov. — Ponudbe na Jugomose — Zagreb, Jelaičev trg 5 — pod: »Stalen dohodek«.

Sadna drevesca itd.

upoštevajte, da dobite zanesljive vrste in prvovrst. kakovosti samo pri velikih drevesnicah
JOSIP ROSENBERG, MARIBOR
Tržaška cesta št. 64.

Telefon št. 2301. Telefon št. 2301.
Vse po zmerni ceni :: Zahtevajte takoj cenik!

Gritzner - Adler - Kayser

šivalni stroj in kolo

elegantna izvedba — najboljši material

URANIA

pistalni stroj

v 3 velikostih

Novost

Šivalni stroj

kot damska pisalna miza

Le pri

Jos. Petelinc, Ljubliana

TELEFON INTERURB. 2913

Zmerne cene, tudi na obroke

IVAN ZVEZDA

Konfekcija, moške vol. obleke . . . od 350—800 Din
otroške vol. obleke . . . od 125—400 Din
Manufakturno blago od 60—250 Din
Moški moderni klobuki od 60—100 Din
Moške srajce od 40—80 Din
Srajce, otroške od 25—35 Din
itd. — JESENICE-SAVA

Najvarneje in najbolje naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

registr. zadrugi z neomejeno zavezo v Celju, v novi lastni palači na vogalu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Stanje hranilnih vlog nad Din 85.000.000.— Obrestna mera najugodnejša. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Vlagatelji pri Ljudski posojilnici v Celju ne plačajo nobenega rentnega davka

ABBAZIA (Opatija)

Če hočete preživeti velikonočni teden v svetovnem kopališču ob Kvarneru, pišite po informacije penziji

„PENSIONE VICTORIA“

Pavšalne cene za sobo s popolno oskrbo, s prevozom oseb in prtljage od in do kolodvora, z zdraviliško takso, napitninami itd. torej celokupni stroški od Lit. 315.— dalje za osebo in teden; za dva tedna Lit. 590.—, za tri tedne Lit. 860.— itd. :: Pišite nam še danes! :: Prospekti na razpolago!

ERIK KRISPER in ROZA GERM roj. KRISPER kot sin in hčerka, MARTA KRISPER roj. pl. HOLLEGHA in ROBERT GERM kot sinaha in zet, naznanjajo v svojem in v imenu ostalih sorodnikov prežalostno vest, da je njihova srčno ljubljena mama, ozir. stara mama, sestra, teta, svakinja in tašča, gospa

Marija Krisper roj. Janesch

dne 5. aprila ob 3 zjutraj, previdena s tolažili svete vere, po dolgi in mučni boleznih, boguvdano umrla.

Pogreb blaže, nepozabne pokojnice bo v ponedeljek dne 7. aprila 1930 ob 4 popoldne od doma žalosti, Stritarjeva ulica 3, na pokopališču k Sv. Križu, kjer se bo truplo položilo v rodbinsko grobnico k večnemu počitku.

Ljubliana, dne 5. aprila 1930.

Mestni pogrebni zavod v Ljubliani

Se li sami brijete?

tedaj samo z izvirno:

Ne boste hoteli rabiti nobene druge

britvice. ako boste spoznali Ben Hur britvico. lara ie nenadkriljiva, ker samo ta je izdelana iz svetovno znanega angleškega srebro-jekla **Kaiser Ellison-Snellieo**, pa je zato kakovost brezprimerna, tako da

tudi po 8 kratni uporabi še vedno dovršeno brije!

Dobiva se v vseh trgovinah, ki jim je na tem. da svojim odjemalcem nudijo vselej odobrega najboljša. Predprodajalci dobe isto na veliko pri tranzitni zalogi Gustav Husser & Sohn, Wien III., Richter gasse 10.

JAVOR * LOGATEC

LESNA INDUSTRIJA

Gabriel Oblak - Slovenija

Brzo avni nasov: Javor Logatec - Telefon Interurban 8

Izdeluje vsakršno pohištvo iz trdega in mehkega lesa, kakor spalnice, jedilnice, kuhinje i. t. d. Z jamstvom proti razušitvi. — Cene zmerne!

ZAHVALA. Povodom smrti moje predobre in nad vse ljubljene soproge

Terezije Plečko roj. Svetek

sem bil deležen tolikih izrazov sožalja, da mi je popolnoma nemogoče, da se od srca zahvalim vsakemu posamezniku za njegove tolažilne besede. Vsem onim, ki so jo v njeni pretežki, mukopolni boleznih tolažili, ji dajali upanja in jo bodrili, da ne omaga pod pezo gorja, gre najprej moja prisrčna zahvala. Posebno pa se zahvaljujem gg. zdravnikom dr. Krajcu in dr. Spornu, ki sta ji s posebno pozrtvovalnostjo lajšala v teku njene boleznih vse bolečine, zahvaljujem se častitim sestram iz Leonišča ter vsem prijateljem in znancem.

In ko je zatisnila vsa izmučena od težke poti svoje trudne oči, jo je spremljalo k zadnjemu počitku toliko sočustvojočih src, da komaj najdem primernih besed, da se vsem tem zahvalim. Stejem si v dolžnost zahvaliti se čč. duhovščini od Sentpeterske farne cerkve v Ljubljani in farne cerkve v Dev. M. v Polju, Pevskemu društvu »Ljubljanski zvon« v Ljubljani in Pevskemu društvu v Dev. M. v Polju, Prostovoljnemu gasilnemu društvu Moste-Udmat, ter vsem darovalcem prekrasnega cvetja, šopkov in vencev.

Zavest, da sočustvujejo z menoj vsi oni, ki so jo poznali, spoštovali in ljubili, mi je v tolažbo in uteho ter mi olajšuje in dela znosne vse te težke ure.

Ljubliana-Kodeljevo, dne 5. aprila 1930.

MARTIN PLEČKO, soprog in ostalo sorodstvo.

Razglas

Na starem ljubljanskem pokopališču pri Sv. Krištofu je mnogo nagrobnih spomenikov, ki razpadajo in leže na tleh. Lastniki se pozivljajo, da nagrobne spomenike v dobi šestih mesecev popravijo, oziroma odstranijo. Pravico do spomenika je treba pokopališkemu oskrbništvu z dokumenti dokazati. Ako lastniki spomenikov poprave, oziroma odstranite sami ne bodo izvršili, bo uprava spomenike na primerem mestu deponirala in prodala v korist pokopališkemu fondu.

Uprava pokopališkega fonda pri Sv. Križu, dne 2. aprila 1930.

Drugi namestnik obratovodje

se išče za Električno centralo Fala. Reflektanti preko 30 let s srednjo tehniško šolo ali slično izobrazbo, z večletno prakso, naj naslove ponudbe na »Elektrarna Fala d. d., Maribor, Aleksandrova cesta 14.

Industrijsko podjetje

živilske stroke, dobro idoče in dobro vpeljeno, z vsemi stroji, inventarjem in poslopji ugodno naprodaj v velikem mestu v Sloveniji. Dopolni pod »Industrija« št. 3902 na upravništvo »Slovenca«.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica št. 50 (v lastnem poslopju)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsako vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzne naročila, oredulmi in krediti vsake vrste, eskomat in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, sate-denositi itd. itd.

Brzotjavke: Kredit Ljubliana
Tel. 2040. 2457. 2548: interurban 2706. 2806

Blago za ženske obleke

svileno, volнено in perlatno, zadnje novosti češkega izvora, velika izbira in znano solidne cene.

R. MINLNUŠ, "Pri Školu" LJUBLJANA

PUCH
novi modeli!

Dobe se po solidni ceni tudi na obroke le pri tvrdki

Ign. Vok. Ljubljana

Medni kamarni, sportni sevilot, ZA FINE OBLEKE

Velika izbira, ugodne cene.

R. M. Klauč - Pri Školu Ljubljana

Velik napredek glede zdravljenja težkih obolenj revmatizma, protina in prehlada!

V interesu vseh bolnih objavljamo naslednje pismo g. Rad. Markoviča, zas. uradn., Beograd, Dobropoljska 66:

Moja mati je že dolgo časa bolela za revmatičnimi boleznimi. Bolečine so bile tako hude, da so ji onemogočile vsako najnavadnejše gospodinsko delo. V vsem je bila navezana na pomoč. Vse vrste zdravil je preizkusila ter je že obupala, ker ji ni nič pomagalo. Radi nekaj tablet si je še celo želodec pokvarila, tako, da nekaj dni ni mogla ničesar jesti ter je morala opustiti uživanje teh zdravil. Nekoč sem prinesel iz lekarne skatljico »Togala«, ker sem slišal toliko pohval o njem. Sprva ga niti ni hotela uživati, ker je imela toliko slabihkušenj z drugimi zdravili. Ko so se ji pozneje radi hitre vremenske spremembe bolečine ponovile, je vzela »Togala« in ni se kesala! Ze po prvih treh tabletah je irganje v nogah in rokah prenehalo in je prvič po tolikem času dobro spala. Ker tudi želodcu ni nič škodilo, česar se je tako bala, je ponovno vzela »Togala« in dobro je učinkoval. Nato je redno uživala »Togala« in danes, ko je porabila eno malo in dve veliki skatljici, je povsem zdrava. Meni je »Togala« osebno izredno pomagal pri prehlajenju, tako da ga lahko po lastni izkušnji vsakomur priporočam.

Podobno kot g. Markovič, poročajo tisoči, ki so uporabljali »Togala« zoper revmatizem, protin, išias, boleznij v členkih in udih, živčne bolezni vseh vrst, gripo in bolezni od prehlada. »Togala« odstranjuje iz telesa na naraven način predmete, ki povzročajo boleznij, in deluje torej potemtakem naravnost proti bolezenskim klicam. Zagotavljam, da »Togala« takoj učinkuje in je povsem neškodljiv. En poskus prepriča! »Togala« tablete se dobe v vseh lekarnah. Če jih slučajno ni v zalogi, se lahko takoj dobavijo. Cena 21 Din.

Gospodarska Zveza v Ljubljani

ima stalno na zalogi:

Deželne pridelke - žito - mlevske izdelke - specerijsko in kolonialno blago - sadje - mesne izdelke - južno sadje - semena - seno - slamo - Težakovo

olja za živino - kmetijske stroje in orodja - umetna gnojila - cement - premož. itd. - Zastopstvo za prodajo kisove kisline v Dravski banovini

STROJI ZA OHLAJEVANJE IN IZDELOVANJE LEDU

Vereinigte Deutsche Kältemaschinenfabriken Borsig — Germania — Humboldt

ZASTOPNIKI:
Tehnične poslovalnice

GEORG KORTE preje KORTE & ERBEN K. D. Zagreb
Ilica štev. 134, Telefon štev. 21-88

Dr. FRANJO HUTH Zagreb
Maravska ulica štev. 13, Tel. 26-78

Razpis

Kraljeva banska uprava Vardarske banovine v Skoplju razpisuje natečaj za izdelavo načrtov za zgradbo Banske palače Vardarske banovine, ki se bo zidala v Skoplju.

Pravico prisostvovanja na tem natečaju imajo vsi diplomirani arhitekti državljanj kraljevine Jugoslavije in arhitekti Sloveni, ki žive stalno v njenih mejah.

Člani ocenjevalnega sodišča so:

1. G. Zivojin Lazič, ban Vardarske banovine.
2. G. Josip Mihajlovič, predsednik skopljske občine.
3. G. Josip Plečnik, univerzitetni profesor.
4. G. Dragotin Dordevič, univerzitet. profesor.
5. G. Branko Popović, univerzitetni profesor.
6. G. Dragotin Maslač, inspektor ministrstva gradevine.
7. G. Svetozar Teodosijević, načelnik Tehničnega oddelka Kr. Ban. uprave.
8. G. Aleksander Deroko, docent na univerzi.

Njih namesniki so:

1. G. Dragomir Todorović, pomočnik bana Vardarske banovine.
2. G. Mojmir Korunović, inspektor Min. gradevine.
3. G. Toma Marinković, arhitekt.

Za ta razpis so določene štiri nagrade, in sicer: I. nagrada: 70.000 Din. II. nagrada: 50.000 Din. III. nagrada: 35.000 Din in IV. nagrada: 25.000 Din. Za odkup dveh del je določena vsota za 20.000 Din.

Rok prodaje del 15. julij 1930 ob 18 v Tehničnem oddelku Kr. Banske uprave ali pri najbližji pošti.

Program razpisa in natančnejši pogoji se lahko dobe v Tehničnem oddelku Kr. Banske uprave v Skoplju proti naknadi 100 Din.

Iz pisarne Kraljeve banske uprave Vardarske banovine V. št.: 7609 od 28. III. 1930. AA.

Gozdna semena

Saša Staré Mengeš

NOVO „PUCH“ 250 cm³ motorno kolo

Cena proti gotovini: **Din 12.000.-**

Ugodni plačilni pogoji na 6, 12, 18, mesečne obroke. — Najcenejše motorno kolo, ki ustreza vsem zahtevam. — Zaloga vseh rezervnih delov. — Ilustrovani katalog brezplačno.

Glavno zastopstvo:

VIKTOR BOHINEC, Duna, ska cesia 21, Ljubljana

TAMBURICE

najboljše — priporoča tvornica tamburice

L. VARDIAN, Sisak Hrv. br. 3

Novi cenik pošljem na zahtevo vsakomur. — Odlikovan z zlato svetinjo in diplomom.

100 kg koruze 140 Din

zdrave, časa primerno suhe, prodaja proti gotovini

JOS. BAHOVEC, SV. JAKOBA NABREZJE.

SKOBELNI STROJ

600 mm rezi, s predležjem in gonilni jermeni, dalje FREZAR s komplet. orodjem, predležjem in gonilnimi jermeni, z veliko množino raznovrstnih nožev. — Sprejme se VAJENEČ. Oskrbja v hiši. Strojno mizarstvo M. Gogala, Bied.

Léo Gerville-Réache: 27

S Zeppelinom okrog sveta

Pogumni sta pa res, neustrašni in zelo vztrajni. S svojo veselostjo in z veliko trdnostjo, s katero prenašata šampanjec, bosta vedrili strogo in delavno ozračje, ki je doslej vladalo na naši ladji.

Ena izmed njih, Mrs Hobson, je uprav 31. avgusta ob 16. uri pričela svojega moza, da mora na vsak način napraviti malo potovanje po Evropi. Ker je bila slučajno v New-Yorku po opravlkih in je morala z nami oditi ob 19-ih, je seveda odpotovala brez potnega lista, toda kar je še hujsje z edino obleko, ki jo je imela na sebi. Obe dami — Mrs Hobson in Mrs Karel Parker — vdova po kirurgu, kar na debelo odpošiljata razglednice.

Večerja je bila prav dobra.

Če bo šlo tako dalje, bodo naši novi sopotniki še pred koncem potovanja osušili klet, četudi je dobro založena in so cene visoke.

Eden izmed njih se je pravkar zaspano oddaljil. Kmalu potem nekdo izmed posadke obvesti kapitana Lehmana, da diši po tobaku, in sicer prihaja duh baš od onega diskretnega prostorčka, kjer srednjeleči prvič vihtijo nikotinske meče. Postavili so mornarja na stražo. Tako bo grešnik moral iz svojega skrivališča in ne neopaženo.

Kapitan Lehman ga resno posvari. Ali ni postavil v nevarnost življenje vseh sopotnikov in niti razumel, da je ta prostor, kamor se je zatekel, še toliko bolj nevaren radi močnega prepaha, ki ga povzroča snazhenje in pražnjenje?

Toda potniki, posebno novi, so vzeli zadevo še bolj za resno kot poveljnik zrakoplova sam.

Ob misli, da bi radi strastnega kadilca lahko vsi zgoreli in potonili, jih je spreletaval mraz. In v Ameriki se tak mraz hitro zgosti in pri moji veri, četudi je Holywood že daleč za nami, vendar se mi zdi, da bomo pričla boksarskemu dvoboju, kakršnih nam ameriški kino kaže v najrazličnejših oblikah surove sile.

Z njihovemu spolu lastno občutljivostjo zahtevajo dame samo to, da bi nevarnega člana njihove družbe vrgli čez krov v Atlantik.

Mogoče je mislil, da utegne biti prav ta predlog

končno sprejet, kajti brez nadaljnjega se je grešnik umaknil in se zaklenil v svojo kabino.

Sedaj je vse to pozabljeno. Peneče rensko vino in šampanjec sta potisnila v pozabo vse razburjenje in moralne načrte. Sicer pa je krivec dal kapitanu Lehmanu častno besedo, da ne bo storil več kaj podobnega. Še več je seveda vredno to, da mu je kadilec izročil ves tobak.

Vreme je prekrasno in »Grof Zeppelin« plove mirno. Svoje nove tovariše imamo vidno rajši, ali skoro preveč so samozavestni. Malo nas to jezi, in njihov »Atlantski ocean ponižujemo z našim Pacifikom.

Sicer pa jim bo nagajivi veter, ki nas žene na južno stran Azorskih otokov, kmalu presekal bahato govoričenje.

Po petdesetih urah potovanja se nam pokaže zemlja.

Kakor nas morje ni spravilo iz ravnotežja, tako smo tudi po odkritju zemlje le mirno razveseljeni, pa vendar v resnici radostni, kar se da krasno izraziti s pokanjem šampanjskih steklenic.

Tega vina je bilo še nekaj, toda Kubiskova zaloga gotovo ne bo preživela nocojšne večerje.

Odkar plovemo ob krasni španski obali, ne more dr. Megias več zadrževati svojega zadovoljstva. Radijska postaja je preobložena, tako številne brzogave pošilja svojemu vladarju, v katerih mu zagotavlja svojo vdanost, razodeva veselje in pošilja meteorološke podatke.

Večerje je konec in z njo vina in šampanja. Ničesar več ni na krovu, kar bi moglo pogasiti neugasljivo žego naših novih tovarišev.

K sreči je še dosti rdeče tinte v vlažni blazinici, kjer se namaka Zeppelinov pečat:

»An Bord des Luftschiffes Graf Zeppelin« in datum.

Ves čas smo se s tem pečatom zabavali, toda nocoj ta zabava meji že kar na norost.

»Novic so že ožigosali vse svoje razglednice in jedilne liste. Zaznamovali so nadalje vse svoje papirje in bankovce, katerih so jim listnice prenapolnjene.

Glejte jih sedaj, kako pečatijo, kakor von Perkhammer, svoje srajce, ovratnike in manšete.

»An Bord des Luftschiffes Graf Zeppelin.«

Sedaj pridejo dame na vrsto, da jih zaznamujejo. Vsi se zvijamo od smeha, ko vidimo Zeppelinov žig na vratu in na ramah obeh sopotnic.

S spoštovanjem smo pluli preko kraljevega gradu v Santander. Sedaj pa naravnost nad Bordeaux.

Nenadoma se pokaže v noči svetloba svetilnika, ki se dviga ob francoski obali.

Dvajset dni! Videti ves svet, rezati tuje ozračje in zopet najti domovino v simbolu svetilnika.

Moja nežna, zvesta misel se sklanja k rodni zemlji, ki jo krije še mrak.

Prvič na potu 35.000 km sem začutil, da je bilo pravzaprav nepotrebno in morda tudi brezkoristno, da sem se podal na to potovanje.

Domovina moja.

Na morju zasveti luč na ribiški barki. Samoten je soj, a pomeni delo. Kdo ve! Morda ribič v čolnu, zaposlen samo s svojimi mrežami, ni niti dvignil svojega pogleda k blestečemu Zeppelinu v temni noči...

Ob štirih enainvajsetega dne smo dovršili polet okrog sveta.

»Grof Zeppelin« se je v boju dobro držal in je dosegel svoj cilj.

Brej motenj in brez omahovanja se je napotil preko sibirskih step, odkoder je zbežalo življenje, se je umaknila znanost. Odprl je pot, po kateri mu bodo v bodočnosti sledile zračne jadrnice.

Prvi je triumfal nad groznim in neoskrunjenim Pacifikom, nad grobom mnogih junakov, ki so si nataknilni peroti, in je tako uresničil sanje, za katere je umrl Ikarus.

Preplul je Ameriko, potem se je kot za igro še enkrat zavihtel preko Atlantika.

Friedrichshafen.

Zopet je v domačem gnezdu.

Ritem njegovih motorjev postaja vedno počasnejši. Z močnim gibom ga krmilo nagne proti Kostniškemu jezeru. Spušča se ponosen, prešeren in veličasten, niže in niže na nemško zemljo, za katero se je zelo, pa tudi uspešno trudil.

In solnce, tudi ono podjarmljeno, pripravlja za zmagovalca v juri njegove vrtnice, blesteče nebo oboževanja.

K o n e c .

Ljudska knjižnica in založništva Jugoslavenske knjižarne v Ljubljani: 27. zvezek: Pregled OTROCI SOLNCA 24 Din, vez 32 Din — 28. zvezek: Haggard KLEOPATRA, 28 Din, vez 40 Din — 29. zvezek: Savinšek IZPOD GOLICE, 30 Din, vez 42 Din — 30. zvezek: Sienkiewicz, NA POLJU SLAVE, 28 Din, vez 40 Din — 31. zvezek: Doyle, IZGUBLJENI SVET, 24 Din, vez 32 Din — 32. zvezek: Reinmichl, ZAGORSKI ZVO, NOVI, in dr. Slavitič, NA SINAJ.

Spodnještajerska ljudska posojnica

v Mariboru Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle

Obreštuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne odteguje vlagateljem rentnega davka

Izjava

Podpisani izjavljam, da sem bil pri tvrdki Spectrum d. d., podružnica Ljubljana, celih pet let. Gospod Jakob Ciglar, poslovodja podružnice, me je zadnja leta nastavljal kot potnika in kot tak sem moral pri strankah tudi kasirati denar. Neresnična je torej trditev, da bi se samovoljno izdajal za potnika.

Tvornici Spectrum se ni treba bati, da bi za njo nabiral naročila. Moram pa izjaviti, da sem na lastno zahtevo izstopil in me je med odpuščanjem gospod Ciglar opetovano nagovarjal, naj še naprej ostanem pri tvrdki, kar sem pa odklonil.

Torej za tvornico Spectrum ne bom nabiral naročil, še manj pa da bi kak račun kasiral. Moja vest je čista!

V Ljubljani, dne 31. marca 1930.

Ivan Krelj

Pohištvo

za opremo stanovanj in pisarn

Ivan Doğan

Ljubljana, Dunajska cesta št. 17

Ustanovljeno 1872

Telefon 32-61

Pomladanske novosti

Moško in žensko

volneno blago v raznih vzorcih in najmodernejših barvah, pralna svila, poplin, batist, cefir, belo blago, šifon, kotenina.

Velika izbira svilenih rut in šerp

Kdor kupi pri meni, dobi koncem leta 3% od kupljene vsote v denarju ali blagu!

Oglejte si zalogo brez obveznosti nakupa!

Se priporočam

S. Kostevc nasl. A. Pirš Wolfova 12

Epohalna novost

Katero mora imeti v hiši vsaka družina, posebno pa frizerske in brivske delavnice.

Novo iznajdeno francosko mazilo »Michel« ustavi momentano izpadanje in osivlost las in odpravi mastnobo las za vedno. Kdor uporablja to mazilo, bo ohranil svoje lase in se bo izognil pleši. Omenjeno mazilo je tako hranljivo sredstvo za lase, da poleg ustavljanja, izpadanja in osivlosti las, odstranjuje tudi mastnobo las. Dognano je, da lahko vsaka dama svoje lase sama frizira, kajti ko si lase namažete s tem mazilom in jih sfrizirate, vam traja frizura potem ko se lase posuše 4 do 5 dni. Pri česanju pa se lasje dvignejo v bujne valove in dobe velik sijaj.

Navodilo, ki sledi, je pisano v cirilici in latinici. Ena tuba se uporablja 20 do 25 dni. Cena tubi je 95 Din, s poštnino pa 110 Din.

Uspeh pomade »Michel«

Firmi pomade Michel, Sremska 10, Beograd. — Prejmite iskreno priznanje enega neverjetnega Tomaža, ki je samo s pomočjo Vaše Michel pomade postal nje priporočitelj, ker sem se o učinku Vaše pomade osebno prepričal na sebi. Po trikratni uporabi mi je izginil z glave prhljaj, na čemer sem trpel več let. Tudi izgubljeni lasje so se mi po vporabi dveh mesecev vidno vračali.

S spoštovanjem

S. S. Adatić, publicist, Obiličev Venac 42, Beograd.

Za Michel pomado so sledeče doze: 20, 40, 60, 100 in 160 gr za ceno od Din 35, 70, 115, 150, 185 in 290. Za dozo za 160 gr garantiramo, da ustavi izpadanje las, ozdravi lasno tkivo »Zerm«, požene nove lase, odstrani prhljaj, srbenje in vse boli, radi katerih lasje izpadajo in sive. V slučaju, da ne bi bilo uspeha, damo zastoj še 160 gr ali vrnemo prejeti denar.

Posilja po povzetju Depo za Jugoslavijo Michel, Sremska 10, Beograd. Prodajajo tudi: Lekarna Delini, Knez Mihajlova 1; Drogerija Eskulap, Kolarčeva 8, in Angleška drogerija, Knez Mihajlova ulica 33, Beograd. — Telefon 27-05.

JUGOSLOV. ELEKTRIČNA D. D.
BROWN BOVERI
PODRUŽNICA LJUBLJANA

izvršuje električne naprave ter vsa v to stroko spadajoča popravila

Samo 49 Din

Lasna protokolirana tovarna ur v Švici

Samo 49 Din

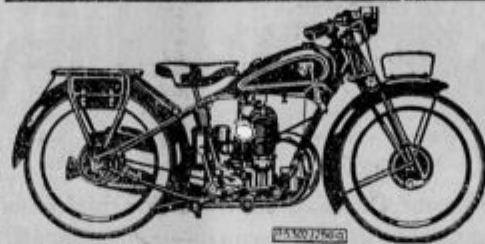
št. 125. Budilka, 16 cm visoka, dobro kolesje, 3 letno jamstvo Din 49
št. 105. Enaka, 19 cm visoka Din 44,20
št. 106. Enaka, z radijskim številom in kazalci Din 76
št. 120. Kovinasta ženska ura z dobrim kolesjem, namazana in regul. 3 l. gar. Din 44
št. 121. Enaka z radijskim številom in kazalci Din 58
— Cenik zastoj in franko

H. SUTTNER -- LJUBLJANA 2

Pozor vinogradniki!

Solidno in trpežno izdelane škropilke lastnega izdelka ima vedno v zalogi **FERDINAND KMET**, kleparski mojster, **TREBNJE** (Dolenjska). Priporočam se tudi za izvršitev vseh v kleparsko stroko spadajočih del, kakor tudi za pokrivanje ceravenih stolpov.

MOTORNIA KOLESA

„PUCH“

nova tipa 250

ugodni plačilni pogoji. Istotam specialna delavnica in zaloga vseh rezervnih delov.

Glavno zastopstvo:

ALOJZIJ USSAR,

trgovina s sivalnimi stroji - kolesi in motorji
MARIBOR, Gosposka ulica 20/l.

ZOLČNI KAMNI?

Spoštovani lekarni »K Spasitelju«, Praha II.

Tri leta sem bila bolna na žolčnih kamnih in nisem vedela, kako naj se rešim strašnih bolečin. Hvaležna sem slučaju, da sem citala v »Slov. Listu« javno zahvalo neke pacientke čaja »The Salvat«. Naročila sem ga takoj in že pri uporabljanju prve škatle čutila naglo izpremembo; bolečine so namreč povsem prenehale.

Sama še nadalje uporabljam čaj »The Salvat«, ter ga prav tako priporočam vsem, ki še trpe bolečine na žolčnih kamnih.

Sprejmite mojo najsrčnejšo zahvalo!
Vočica, dne 10. febr. 1930. Zofija Pajtl.

Zahtevajte zajemljivo brošuro o žolčnih kamnih, ki vam jo brezplačno pošlje zastopnik in edini razpošiljalec za Jugoslavijo lekarna »K Sokolu«, G. Proche, Brčko.

SAVALETA

Specialist za ženske bolezni in porodništvo

Dr. med. univ. L. Šavnik

se je vrnil po 6 mesečnem študijskem potovanju iz Nemčije in zopet redno ordinira v Ljubljani. Tavčarjeva ulica od 3. t. m. dalje.

KMETOVANCI!

Preskrbite se za setev koruze s sredstvom Vranol, da sejane koruze vrane ne izključujejo. Pošilja z navodilom, po katerem si vsak sam napravi kolikor potrebuje za 10 Din.

◀NDREJ KREPEK, Sv. Lenart v Slov. gor.

PARKHOTEL KASINO - BLEED OTVORJEN

Gospodinje in gospodarji!

Ne pozabite, da se dobi pri meni

Kuhinjska posoda, štedilniki

oprave za kopalnice, banje, peči, izlivke, stenske školjke, klozalne naprave, kovinsko pohištvo, okovje, železne blagajne, žima, morska trava, pličje kletke.

Kmetovalci!

Oglejte si moje priznane najboljše poljedelske stroje, ki so bili odlikovani z zlato in srebrno medaljo.

mlatilnice	bencinski in petrolejski motorji	reporeznice
slamoreznice	kosičnice	mliini za šrotanje žita
gepelji	plugi	sadni mlini
čistilniki	brance za polje in travnike	stiskalnice za sadje
trijerji		robkači za koruzo
električni motorji		

Vedno na zalogi so:

ili kotli in brzoparilniki, bakreni kotli za žganje, posnemalniki za mleko, transportni vrči, škropilnice za vrtove in vinograde, vodovodne cevi in sesalke za vodo in gnojnico, hidravlični ovni, ognjegasne potrebščine, vse orodje za rejo čebel, gonilni jermeni in dr.

Železniške tračnice, traverze, cement, strešna lepenka, štukaturno trsje, okovje za pohištvo in stavbe, mreže za ograje in bodeča žica, verige za kmetijsvo in industrijo.

Obrtniki!

Najboljše orodje za vse obrtniške panoge priznanih svetovnih znamk dobite pri meni po najnižjih cenah.

Monopolna prodaja smodnika in drugih razstreljiv, nakup starega železa in drugih kovin.

Franc Stupica

Ljubljana, Gosposvska cesta št. 1

Telefon: 2179 in 2601 — Brzojavke: Franc Stupica, Ljubljana — Cek. rač. Ljubljana 10513

Odlitna glasbila direktno iz tovarne
Zahtevajte brezplačni cenik od največje razpošiljalnice glasbil
MEINEL & HEROLD
tvornica glasbil, gramofonov in harmonik
podr. MARIBOR št. B-102

Violine od	Din 95 višje
Tamburice od	98 "
Mandoline od	136 "
Trube od	505 "
Gramofoni od	345 "
Roč.harmonike	85 "

Original „Ruso“ Trajna in vodna ondulacija

Najmojnerjši aparat. — (Spiralen- und Flachwicklung).

Demonstriran na javnem friziranju v Zagrebu.

Izvršujejo sledeči frizerski saloni

v Ljubljani: **Polanc Ivan**, Kopitarjeva ul. 1
Wildman Fr., Valvazorjev trg

v Celju: **Paidasch Edo**, Matija Gubca ulica
v Brežicah: **Paidasch Avgust**, v hiši srezkega poglavarstva

Zeileis v Mariboru!

Aparati z ultravioleto žarkih a la Zeileis v Gallsbachu

dospeli. Dobijo se samo pri edinem zastopniku za Jugoslavijo »Elektroozon« Ivan Klemsche, agentura, Maribor, Aleksandrova cesta 12.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

Brzojavni naslov: Gospobanka

Kapital in rezerve skupno nad Din 16.000.000—

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

vloge nad 480 milijonov dinarjev

Podružnice:

Bled - Celje - Djakovo - Kočevje - Kranj - Maribor
Novi Sad - Sombor - Split - Sibenik

Izvršuje vse vrste bančnih poslov pod najugodnejšimi pogoji. — Glavno in največje zastopstvo v Sloveniji za prodajo srečk Državne razredne loterije.

Prodaja obveznic 7% drž. invest. posojila ter 2 1/2% vojne odškodnine in vseh vrst vrednostnih papirjev tudi na obroke pod ugodnimi pogoji.